

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.25

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.25

РІК CVI

П'ЯТНИЦЯ, 1 ЖОВТНЯ 1999

ЧИСЛО 40

VOL. CVI

FRIDAY, OCTOBER 1, 1999

№. 40

ОБСЕ спостерігатиме за виборами

«Українські президентські вибори будуть дуже важливим вказівником для визначення курсу України на наступні чотири роки. Україні особливо потрібно поліпшити свою судову систему та Карний кодекс, скоротити бюрократичну сваволу і звільнитися від задушливої загрози корупції. Справді, корупція завдає великої шкоди українським інституціям, руйнуючи довіру до уряду та підтримку економічних реформ і розчаровуючи власних та зовнішніх інвесторів. Я стурбований доповідями про порушення, які супроводжують передвиборну кампанію, включно із процесом збирання підписів та недоречним втручанням посадових осіб, особливо на місцевому рівні. Я також стурбований діями уряду проти вільної преси, включно з нинішнім

арештом банківських рахунків незалежної телекомпанії СТБ і припиненням мовлення чотирьох незалежних телестанцій у Криму. Переслідування друкованих та електронних засобів масової інформації несумісне з вимогами Організації з Безпеки та Співробітництва в Європі (ОБСЕ). Гельсінська комісія, яку я очолюю, була на передовій лінії підтримки дотримання прав людини та самовизначення в Україні в темні дні радянської влади. Ми бачили і бачимо, що незалежність України – це наріжний камінь європейської історії. Однак задля того, щоб консолідувати свою незалежність і посилити зовнішню підтримку, Україна мусить прискорити свій перехід до де-

(Закінчення на стор. 2)

УНА-УНСО пропонували тероризм

ЛЬВІВ. 24 вересня. – Член проводу УНА-УНСО Анатолій Лупиніс оприлюднив заяву, в якій сказано таке: "Останнім часом до деяких членів УНА-УНСО, які вважаються висококваліфікованими військовими фахівцями, зверталися представники державних структур з пропозицією влаштувати вибухи в Києві. Безперечно, йдеться про створення підстав до введення в державі надзвичайного стану". Зважаючи на таку ситуацію, УНА-УНСО вважає своїм обов'язком не допустити можливих терактів, оскільки влада має намір використати імідж цієї організації, щоб заборонити її діяльність і посягти хаос у державі, йдеться далі у заяві. В разі такого розвитку подій у державі буде оголошено надзвичайний стан, що дасть можливість діючій владі зберегти за собою свої позиції". Окрім цього, на прес-конференції у Львові А.Лупиніс повідомив, що УНА-УНСО має намір подати до суду на російську "Новую газету"

і на телеканали НТВ (Росія) та УТ-1 (Україна) за те, що вони звинуватили організацію у причетності до вибухів у Москві. В суботньому випуску (18 вересня) "УТН-Панорами" пропрезидентського каналу унсовців було названо терористичною організацією. Члени УНА-УНСО виразно заявили, що визнають лише політичний шлях приходу до влади, а не терористичні акції. Свою позицію вони висловили також 23 вересня на прес-конференції біля пам'ятника Б.Хмельницькому у Києві. Член організації Юрій Тима нагадав, що за дев'ять років існування УНА-УНСО її членами не було здійснено жодного терористичного акту. Унсовці заявили також, що не залишаться осторонь при спробі державного перевороту і встановлення диктатури силами, які неспроможні прийти до влади конституційним шляхом, і закликають усіх громадян бути готовими дати відсіч подібним спробам.

(УНІАН)

Процес із CBS завершився

Адвокат Аскольд Лозинський пожертвував 50,000 доларів на Мільйоновий Фонд УККА

Аскольд Лозинський

НЬЮ-ЙОРК. – Після майже чотирьох років довгих зволікань та невідомості завершився судовий процес між українською американською громадою та телевізійною компанією CBS. Процес було розпочато українською діаспорою Америки у відповідь на передачу „60 хвилин“: „Спостереження обличчя свободи“, що передавалася 23 жовтня 1994 року. У програмі американські журналісти впевнено стверджували, що в українській нації вже генетично закладено дух антисемітизму. Це глибоко образило почуття гідності українців.

Після закінчення судової справи компанія CBS надрукувала листа, у якому було висловлено жаль з приво-

ду того, що програма завдала серйозних моральних збитків українській громаді. Також керівництво компанії запевнило українську громаду у тому, що програма не мала на меті подати українців у такому негативному світлі перед світом, і що в майбутньому вони радитимуться із українськими спеціалістами під час підготовки будь-яких програм про Україну.

CBS також виплатив адвокатські кошти для української громади в сумі 328 тисяч дол., з чого Артур Белендюк отримав 213 тисяч дол., Аскольд Лозинський – 50 тисяч дол., Богданна Походай – 50 тисяч дол., Вільям Криспін – 15 тисяч дол. У процесі УККА адвокати Аскольду Лозинському допомагала адвокат Пейшенс Гантверк.

А. Лозинський, президент УККА та адвокат, зложив пожертву у повній одержаній сумі на Мільйоновий Фонд УККА від імені родини Лозинських, Стойків та Гантверк-Типтон.

Від імені УККА ми хочемо висловити нашу глибоку подяку Аскольдові Лозинському за його працю у судовій справі із CBS та за його княжу пожертву до Мільйонного Фонду УККА, який було задумано створити для фінансового забезпечення громадської централі на майбутнє.

Крайова Рада УККА

НАШІ ФЕСТИВАЛІ

Фестиваль у Виппані започаткував нову традицію

Фоторепортаж

Десять років тому Василь і Марія Казацюки привезли свою кількомісячну донечку на рятування до США – у враженій чорнобильською радіацією дитини було мало шансів вижити.

На фестивалі у Виппані написану її батьками пісню, присвячену дітям Чорнобиля, Марійка виконала з натхненням дорослої людини, яка вповні розуміє значення змісту. Марійка виграла головну нагороду конкурсу, а перший в житті чек на 300 доларів і грамота – хто зна, може це путівка у велику мистецьку дорогу (на знімку зліва).

У вступному слові програмки Українського фестивалю, що відбувся минулої суботи у містечку Виппані, Нью-Джерзі, сказано: поодинокі – пропадають, виживають тільки гуртом. Може, це звучить трохи драматично, але на наших українських масових зібраннях завжди думаєш: як добре, що

ми маємо свою громаду, яка міцно тримається традицій своїх фестивалів – із танцями, співами, базарами, делікатесами, де можна завести ділові й неділові знайомства, а головне – дітей, наших заступників, залучати до

(Продовження на стор. 9)

■ БІЙКА У
ВЕРХОВНІЙ
РАДІ
Стор. 5

■ СВЯТО НАЦІЙ.
А ДЕ Ж УКРАЇНА?
Стор. 11

■ ВИ ЧУЛИ ПРО НОВУ
КОМПАНІЮ „УКРАЇНСКА
МІЖНАРОДНА ПОШТА“?
Стор. 16 і 22

■ ЧИ БУВ АРХІВ
УПА В „ПРОЛОЗІ“?
Стор. 16

■ 57
РОКІВ
У ПІДПІЛЛІ
Стор. 19

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Україні сприяють 30 конгресменів

ВАШІНГТОН. – Посол України в США Антон Бутейко виступив на прийомі в Конгресі США з нагоди 8-ї річниці Незалежності. Він сказав, що Україна високо цінує політичну підтримку з боку США курсу демократичних та економічних реформ в Україні. А.Бутейко зазначив, що термін “нова незалежна держава” щодо України є застарілим з огляду на те, що Україна вже є зрілою, сформованою державою, яка будує демократичне суспільство та ринкову економіку. На прийомі також виступив сенатор Едвард Кеннеді, конгресмени Сандер Левін, Боб Шейфер, Корін Бравн, Біл Пасквелл, Коні Морелла та інші. Вони висловили готовність і надалі політично підтримувати Україну як стратегічну центрально-європейську державу. Під час проведення заходу було офіційно сказано, що група сприяння Україні в Конгресі США складає 30 конгресменів.

1939 рік в історичній долі України

ЛЬВІВ. – Міжнародна наукова конференція “1939 рік в історичній долі України і українців” розпочалася у Львові. Історики та політологи України та Польщі обговорюватимуть політичне та економічне становище, міжнародні відносини у житті Західної України наприкінці 30-их років, а також методи і наслідки процесу “радянізації” Галичини. З точки зору сьогодення розглядатимуться український національний рух та збройна боротьба

ОУН-УПА в роки другої світової війни. Конференція організована Львівським державним університетом ім.І.Франка та Інститутом українознавства ім.І.Крип'якевича НАН України у Львові. На неї з'їхались вчені з багатьох міст України, а також Варшави, Кракова, Лодзі, Любліна.

Холмщаки вимагають статусу депортованих

РІВНЕ. – Прохання надати статус депортованого народу тим, кого по-насилницькому виселили 55 років тому з Холмщини, Підляшшя, Надсяння і Лемківщини, і які тепер є у складі Польщі, висловили Всеукраїнські збори українців Холмщини і Підляшшя у зверненні до Президента і Верховної Ради України. Як повідомив голова Всеукраїнської громадської організації “Конгрес українців Холмщини і Підляшшя” Олександр Боровик, члени цієї організації вимагають також створення урядової комісії з метою вивчення і прийняття рішень на державному рівні щодо спрощення умов перетину українсько-польського кордону, вирішення питань про відшкодування моральних і матеріальних збитків жертвам насильницької депортації та їхнім нащадкам. Крім того, холмщаки мають намір на офіційному рівні порушити питання щодо надання депортованим статусу ветеранів війни та матеріальної компенсації “остарбайтерам”, вивезеним на роботи до Німеччини під час Другої світової війни з Холмщини.

Козацьку чайку буде піднято на поверхню

ЗАПОРІЖЖЯ. – Козацьку чайку першої половини XVIII століття, знайдену у Дніпрі поблизу острова Хортиця в травні 1998 року, буде піднято на поверхню 14 жовтня. Цей єдиний у своєму роді корабель, що зберігся повністю, має довжину 20 метрів і ширину 4 метри. Підйом і подальша реставрація судна, на які потрібно близько 70 тисяч дол., стали можливі завдяки громадському добродійному фондові “Допомога” і спеціально створеній державній програмі “Запорізька чайка”.

Українські “нелегали” в Ізраїлі стануть легальними

ТЕЛЬ-АВІВ, Ізраїль. – Міністерство внутрішніх справ Ізраїлю розробило експериментальний план надання тимчасової посвідки на проживання і дозволу на роботу нелегальним робітникам з України. Експеримент передбачає, що ті українські нелегальні робітники, які добровільно зареєструються в Міністерстві внутрішніх справ, отримають дозвіл на роботу терміном на рік, після чого будуть зобов'язані залишити Ізраїль. Це рішення, прийняте міністром внутрішніх справ Ізраїлю Натаном Шаранським, – безпрецедентне для Ізраїлю, власті якого вважають за краще депортувати “нелегалів”. Якщо експеримент вдасться, то його розповсюдять і на робітників з інших країн.

Дівчат з України, Росії та Молдови затримано в Греції

АТЕНИ, Греція. – Поліцейські та портові служби грецького порту Волоса затримали теплохід, заповнений десятками молодих дівчат з України, Росії та Молдови. Жінки мандрували як туристи на теплоході “Дмитро Шостакович”, на борту якого було 343 пасажирки. Вийшовши з Одеси, після першої зупинки у Волосі судно мало намір відвідати ще два грецькі порти. Підготовлена як слід служба безпеки Волоса виявила, що 73 пасажирки корабля мали групові туристичні візи терміном на 15 днів, які всі до єдиної були фальшивими. Після наступної контролі решти 240 пасажирів, поліція виявила, що більшість з них теж мають підроблені документи. В результаті, тільки 80 пасажиркам було дозволено ступити на грецьку землю, з яких трое не повернулись.

За інформаціями УНІАН і ДІНАУ

Російський літак Ту-334 для Ірану складатиметься в Україні

КИЇВ. – Київський авіаційний завод “Авіант” буде головним субконтрактором у виконанні російсько-іранського контракту на ліцензійне складання 100 середньомагістральних літаків Ту-

334, який буде підписано найближчим часом. Нині підприємство виготовляє вже п'ятий літак, а перший і другий, які також виготовлені в Києві, проходять випробування в Росії.

ОБСЕ спостерігатиме...

(Закінчення зі стор. 1)

мократії та ринкової економіки. Вона мусить працювати над більшою відповідністю нормам та стандартам ОБСЕ».

З виступу в Конгресі США 22 вересня 1999 року Крістофера Сміта, республіканця від Нью-Джерсі, голови комісії Конгресу США з безпеки та співробітництва в Європі (Гельсінської комісії), голова підкомітету Конгресу із захисту прав людини і зовнішньої діяльності.

Бюро демократичних інститутів та прав людини від ОБСЕ, на запрошення української делегації, у штаб-квартирі організації у Відні заснувало Мі-

сію спостерігачів за президентськими виборами в Україні. Головою Місії є британець Саймон Осборн, який також очолював групу спостереження на виборах у Верховну Раду 1998 року. Місія нараховує 24 довгострокових спостерігачів, які вже розпочали свою роботу по всій Україні 22 вересня, оцінюючи перебіг передвиборної кампанії, та 200 короткострокових спостерігачів від країн ОБСЕ, які безпосередньо 31 жовтня наглядатимуть за виборами та підрахунком голосів. Місія залишатиметься в Україні до повного завершення виборчого процесу і остаточного підрахунку голосів, незважаючи на те, в один чи у два етапи проходитиме голосування.

Метою спостереження є оцінка виборів з точки зору їх відповідності законам України, а також зобов'язанням

Організації з Безпеки та Співробітництва в Європі щодо демократичних виборів, які зафіксовані у положеннях Копенгагенських документів 1999 року.

Спостерігачі приділять особливу увагу випадкам залякування та інших порушень, які, на їх думку, мали місце під час торішніх парламентських виборів в Україні, ролі і використанню засобів масової інформації (ЗМІ), неутралітету державних службовців, своєчасному та законному вирішенню скарг та спорів.

Окрім Місії ОБСЕ очікується присутність в Україні близько 20 спостерігачів від Ради Європи, можлива участь представників окремих держав і інституцій.

(ДІНАУ)

ТІЛЬКИ ФАКТ

Державний борг України станом на 1 серпня 1999 р. в цілому становить 12 млрд. 694 млн. 110 тис. дол., з яких внутрішній борг – 3 млрд. 194 млн. 664 тис. дол., зовнішній – 9 млрд. 499 млн. 446 тис. дол. Заборгованість за позиками, наданими закордонними органами управління – 1 млрд. 345 млн. 915 тис. дол., іноземними комерційними банками, – 1 млрд. 826 млн. 633 тис., зовнішня заборгованість, не віднесена до інших категорій, – 1 млрд. 99 млн. дол.

2 контейнери з 300 г стронцію вилучено у жителя Дагестану, затримав 23 вересня в Ужгороді органами МВС під час проведення паспортного контролю.

В деяких районах та містах Вінниччини 22 вересня зникла електроенергія на час виступу на телебаченні голови Верховної Ради України, кандидата у президенти Олександра Ткаченка.

УНІАН повідомляє, що Україна успішно виконує контракт на суму близько 6,5 млн. дол. щодо поставки 50 нових бронетранспортерів українського виробництва БТР-94 до однієї з країн Близького Сходу. Перші 5 бойових машин замовник вже отримав. В Державному комітеті “Укрспецекспорт” відмовилися коментувати цю інформацію.

Вперше на території України, в Одесі, 13-19 жовтня відбудуться командно-штабні навчання “Спільна підтримка-99” за програмою НАТО “Партнерство заради миру”, мета яких є відпрацювання питань тилового забезпечення в ході проведення миротворчої операції.

Забльокковано ще 20 зарубіжних рахунків Павла Лазаренка, які працювали до цього часу. Про це повідомив Леонід Кучма, посилаючись на агентство Ройтер. Він також запевнив, що Лазаренко буде повернутий в Україну.

Протягом першого півріччя 1999 року за кордоном затримано 4472 громадянина України. Найбільше в Польщі, Чеській Республіці та Туреччині. Правопорушення стосуються контрабанди, крадіжок, розбійних нападів, вбивств, зґвалтування, проституції, порушень правил дорожнього руху, незаконного володіння зброєю, економічних та майнових злочинів, незаконного обігу наркотиків тощо.

26 вересня анонімний дзвінок на 3 години затримав рух поїзда “Київ – Берлін” – невідомий повідомив що там закладено вибухівку. Перевіркою вибухонебезпечних предметів не виявлено. Вжито заходів щодо встановлення особи невідомого.

Презентація обладнання для впровадження в Україні нової концепції “Телемедицина”, у рамках українсько-канадського медичного проєкту “Освіта”, пройшла у посольстві Канади в Україні.

Питання подальшого розвитку відносин Європейського Союзу з Україною та Молдовою були на порядку денному неформальної зустрічі міністрів закордонних справ 15 країн-членів ЕС, що відбулася в місті Салісєлька /Фінляндія/.

ТЕМА ТИЖНЯ

І знову над Чечнею дим...

Росія продовжує війну на Північно-Кавказі. Американське телебачення показало вояків, які копають шанці для танків і гармат, бо знають, що всупереч бадьорим запевненням московських генералів бойові дії триватимуть довго. Наступний кадр - військовий міністр Росії приніс квіточку юному воякові, якого важкі рани прикували до ліжка: виснажений, тендітний хлопчик губиться на тлі обвішаного відзнаками і нашивками генерала. Солдати гинуть, генерали чіпляють нагороди. Третій кадр - юрби біженців тікають з Чечні до сусідньої Інгусетії, яка покищо не воює за незалежність. Сльози...

Росія воює проти Росії. З Москви постійно звучать запевнення, що країни Північного Кавказу є невід'ємною часткою Росії. Чи можна уявити собі, щоб Президент України послав бойові літаки скидати бомби на Крим? Навіть коли б кримські татари зажадали автономії?

Росія нагнітає внутрішню тривогу в Росії. Кілька будинків, висаджених в повітря в Росії після спалення нею численних кавказьких сіл, не стали застереженням для московської влади. Її високі представники зажадали нової крові кавказців. Тепер на в'їздах до великих російських міст вишикувалися довжелезні черги авт - міліція шукає у них вибухівку. Міліції чомусь не спадає на думку, що тільки дурень чекатиме у черзі, доки в його авті буде виявлено небезпечний вантаж. Поперше, поруч з автострадами існує безліч стежок, придатних і для авт, і для коней, подруге, навіщо везти вибухівку з Кавказу, коли росіяни за пляшку горілки привезуть її на місце диверсії? Але міліцейські провідники знають, що змучені у чергах подорожні своє роздратування спрямують проти кавказців, які насмілились виступити проти «єдиної і невідомої». Вже і в Києві почали переслідувати людей із кавказькою зовнішністю - чи не за режисурою „старшого брата”?

Не маю сумніву, що ні в Москві, ні в Києві не читали Шевченка. Адже він про цю війну пророко написав ще в 1845 році: «Борітеся - поборете: вам Бог помагає!» Візьму на себе сміливість переказати провідні тези Шевченкової поеми «Кавказ», тому що саме у світлі написаного ним слід розглядати нинішні криваві події на Кавказі. Уже майже 200 років Росія намагається підкорити Північний Кавказ. «Лягло кістками людей муштрованих чимало. А сліз? А крові? Утопить всіх імператорів би стало з дітьми і внуками, втопить в сльозах удових...» Та знову генерал Сергєєв лицемірно зручає квіточку солдатикові, який лав вбити громадянина Росії, але сам потрапив під його кулю і тепер повер-

неться додому калікою і його напівголова матір буде рада цьому поверненню, бо до сусідньої хати привезуть сина в металевій скрині. А генерал не сам приніс квіточку, її йому послужливо передав його ад'ютант, щасливий тим, що пристроївся при генералові і не мусить піднімати в атаку вояків на штурм гірського села, яке борониться від грабунку і спалення. «Не ріки, - море розлилось, огненне море!»

Великі російські письменники і поети доклали свого таланту для прославлення російських війн на Кавказі. Лев Толстой писав про приборкання гірських повстанців і вирубування лісів, де вони могли переховуватись. Михайл Лермонтов закликав до пильності, бо войовничий «чеченець ходить за рікою». І тільки Шевченко проголосив повстанців великими лицарями, які боронили волю і свою землю. «Чурек і скаля - все твоє, воно не прошене, не дане; ніхто й не візьме за своє, не поведе тебе в кайданах». Вели... Ніколас Верт пише в «Чорній книзі комунізму»: «Із серпня 1924 року режим почав широко розгорнуту операцію «пацифікації» Чечні. Від 27 серпня до 15 вересня 1925 року понад 10 тисяч вояків регулярних з'єднань Червоної армії командарма Уборєвича, посилені спеціальними підрозділами ГПУ (попередник КГБ - прим. авт.) провели акцію роззброєння чеченських партизанів, які займали глибокі провінції краю. У зв'язку з опором населення, як визнав керівник ГПУ Уншліхт, «військо вжило важкої артилерії і вдалося до бомбардування найбільш непримиренних бандитських гнізд». Далі він пише: «Як показав досвід боротьби з басмачами в Туркестані, з бандитами в Україні, в Тамбовській губернії та інших місцях, військові репресії дають вислід тільки тоді, коли за ними йде глибока советизація терену».

Що таке «глибока советизація» добре знають ті українці, які пам'ятають події Холодного Яру, Голодомор, поразку УПА... Щасливим збігом обставин Україна стала незалежною. Чечня і Дагестан не зазнали такого щастя, вони й досі ведуть нерівну боротьбу. Чи не повинні ми морально бути з ними, а не з Москвою? Чи не таку оцінку цієї багаторічної боротьби, чи не таку надію заповів нам Тарас Шевченко:

*Встане правда, встане воля,
І Тобі одному
поклоняться всі язика
Во віки і віки.
А покищо - течуть ріки,
Криваві ріки!..*

Левко Хмельковський

Варфоломей І зустрівся з делегацією УПЦ США

21 і 22 вересня 1999 р. в осередку Вселенської Патріархії на Фанарі, в Царгороді, відбулася зустріч Його Всесвятости, Вселенського Патріарха Варфоломея І з делегацією Української Православної Церкви в США на чолі з Блаженнішим Митрополитом Константином. Ця зустріч відбулася згідно постанов XV Собору УПЦРК в США та останньої сесії Ради Митрополії, що стосувалися детального вияснення раніше прийнятих Пунктів згоди, на підставі яких УПЦ в США прийняла духовний омофор

Вселенського Патріарха. В програмі розмов було також широко обговорено сучасне ставлення Вселенської Патріархії до різних віток Православної Церкви в Україні та досягнено згоди стосовно конкретної участі Вселенського Патріарха в заходах для створення однієї помісної Православної Церкви в Україні, визнаної світовим Православ'ям.

Фанар, 22 вересня 1999 р. Б.

Прес-центр УПЦРК в США

АМЕРИКА І СВІТ

На законопроект про зменшення податків накладено вето

ВАШІНГТОН. - Минулого четверга, 23 вересня, Президент Білл Клінтон наклав вето на пропонування рес-публіканцями законопроект про зменшення податків у сумі 792 блн. дол. Незважаючи на це, він все ж таки закликав скептичний Конгрес до двопартійного компромісу з ним у справах податків, внутрішніх видатків і далекосяжних фінансових проблем таких програм як Медікер і Соціального забезпечення. Президент сказав, що Конгрес і державне управління зобов'язані запевнити фінансове здоров'я цих двох програм і забезпечити фондами програми освіти, охорони здоров'я та здоров'я, а в той самий час поступово намагатися зменшити державний борг. „У наступних днях я попрошу рес-публіканську більшість співпрацювати зі мною, щоб здійснити ці підставові зобов'язання, що їх ми маємо щодо наших дітей та нашої майбутності“.

Сильний землетрус на Тайвані

ТАЙПЕЙ, Тайван. - У вівторок, 21 вересня, о 1:47 год. ранку, Тайванський острів навістив землетрус, що за шкалою Ріхтера зареєстровано силою 7,7 бала, а його епіцентр знаходився 90 миль на південь від столиці країни Тайпею. Найбільше потерпіли повіті Тайчунг і Нантоу в центральній частині Тайвану, що є найближче до епіцентру землетрусу. Там зруйновані мости, частини доріг, цілі дільниці міст, не згадуючи вже перерване постачання електроенергії та води. За попередніми підрахунками близько 2,100 осіб загинуло у наслідок землетрусу, понад 7,500 було поранено, зруйновано 30,000 будинків, а понад 100,000 осіб залишилось без даху над головою. США, Японія, Росія і Сінгапур негайно вислали до Тайвану транспортні літаки, гелікоптери та рятувальні бригади. Китай висловив співчуття і запропонував свою допомогу, від якої Тайван делікатно відмовився. Країною продовжують стрясати залишкові підземні поштовхи. Їх зареєстровано вже понад три тисячі.

Швейцарія допомагає у слідстві

БЕРН, Швейцарія. - Минулого тижня офіційні швейцарські чинники підтвердили, що Швейцарія подає допомогу Америці у розслідуванні справи колишнього українського прем'єр-міністра Павла Лазаренка, котрого затримано в США за підозріння у відмиванні грошей. Українські державні чинники оскаржили Павла Лазаренка в крадіжці 2 млн. дол. державних грошей та у незаконному приховуванні 4 млн. дол. у закордонних банках. Швейцарська поліція провадить також окреме слідство в тій справі. Швейцарія постачає Америці інформації про банківські документи, котрі відносяться до справи П. Лазаренка. Крім того, заморожено всі активи, що відносяться до справи відмивання грошей.

Америка й далі співпрацюватиме з Росією

ВАШІНГТОН. Адміністрація США має намір продовжувати активну співпрацю з Росією, оскільки це відповідає інтересам американської національної безпеки. У той же час Вашингтон вважає за необхідне посилити контролю за витрачанням фінансових

ресурсів МВФ, що надаються Москві. Про це заявив перший заступник державного секретаря США Строб Талботт, виступаючи на слуханнях щодо проблеми корупції в Росії у Сенатській комісії з міжнародних відносин.

Календар трьох віровизнань

ВАТИКАН. - “Календар світу” на 2000 рік, підписаний багатьма державними і політичними діячами різних країн, вручили Папі Римському Іванові Павлові II представники трьох віровизнань після закінчення спільної аудієнції у Ватикані. Яскравий альбом, в якому зазначені свята і релігійні церемонії вірних трьох світових релігій - християнської, юдейської і мусульманської, - підписали президенти США та Ізраїлю Білл Клінтон і Езер Вайцман, провідник Палестинської національної самоуправи Ясір Арафат, генеральний директор ЮНЕСКО Федеріко Майор та інші політики. Це видання розповсюджуватиметься в різних країнах, а прихід від його продажу піде на добродійні цілі. Календар передали Папі три молоді представники різних віросповідань Близького Сходу.

Судовий позов США проти тютюнової промисловості

ВАШІНГТОН. - Після численних цивільних позовів уряд США подав до суду на американську тютюнову промисловість. Як заявила у Вашингтоні Генеральний прокурор Дженет Ріно, щорічно на лікування хвороб, викликаних паленням тютюну, американська держава витрачає близько 20 блн. дол. Ці гроші Вашингтон тепер хоче отримати назад від тютюнових підприємств. Вже минулого року тютюнові фірми погодилися виплатити 46-ти американським штатам відшкодування на суму 200 блн. дол. Цього разу тютюнова промисловість не збирається йти на поступки уряду.

Зустріч міністрів оборони країн НАТО

ТОРОНТО. - Зустріч в Торонто підтвердила намір країн-учасниць Організації Північно-Атлантичного Договору (НАТО) зміцнювати трансатлантичне партнерство і на цій основі створити систему європейської оборонної безпеки. Про це заявив минулого тижня міністер оборони США Вілліам Коген на пресовій конференції після згаданої дводенної неформальної зустрічі міністрів оборони країн Північноатлантичного союзу. “У Торонто, підкреслив він, ми заклали основи для того, щоб НАТО стала більш ефективною і сучасною”.

Спільно боротимуться з тероризмом

НЬЮ-ЙОРК. - П'ять держав - постійних членів Ради Безпеки ООН прийняли тут у четвер з ініціативи Росії заяву про боротьбу з міжнародним тероризмом. У ній підтверджується рішучість Росії, Франції, США, Великої Британії і Китаю боротися з цим злом у всіх його формах і проявах. Вони закликали всі держави повною мірою співпрацювати в боротьбі з міжнародним тероризмом, у тому числі в питаннях ненадання терористам притулку, відмови від фінансової підтримки терористичних груп і організацій, а також нарощування міжнародно-правової бази для підвищення ефективності міжнародних зусиль у цій сфері.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видане Українським Народним Союзом

— SVO BODA —

Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J. 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@worldnet.att.net

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054
and additional mailing offices.

Передплата на рік \$50.00, на півроку - \$30.00. Для членів УНСоюзу
\$40.00 річно, на півроку - \$25.00. За кожну зміну адреси - \$1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати
поглядам редакції. Редакція застерігає за собою право при потребі
виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

Головний редактор — Раїса Галешко
Редактори: Ольга Кузьмівич, Ігор Пилипчук, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Частюк, Верстка — Павло Стокотельний;
Реклама — Марія Осціславська, Марія Шепарович;
Адміністратор — Володимир Гончарик.

Освіта – запевнення майбутності

Напередодні нового навчального року, як і попередніх років, у засобах масової інформації майже кожного дня можна було зауважити ряд статей і розмов на тему освіти в країні. Порушували це питання батьки, учителі, виховники, причетні до освіти державні, стейтові та місцеві політики з Президентом включно, відомі з різних ділянок життя громадяни, а навіть самі учні. Всіх їх турбує те, що існуюча шкільна система має багато недоліків і не дає потрібного підставового знання, що виявляється на кожному кроці щоденного життя. Теперішні випускники середніх шкіл у багатьох випадках не спроможні навіть прочитати, написати, порахувати чи зрозуміти написаного при вивченні запитників і заяв на працю. Ба, що більше, сьогоднішні середньошкільники у загальному виявляються інтелектуально куди убогішими за своїх однолітків з інших країн – про це засвідчують різні міжнародні змагання, на котрих американські учні не є серед найкращих.

Свідомість того, що система навчання не є доброю і що цьому треба якось зарадити, тривожить не тільки тих, хто має безпосередню відповідальність, але й тих, хто дорожить своєю країною та свідомі того, що майбутність залежить від її молодого покоління. Таке справжнє занепокоєння у всіх сферах життя країни – перший крок у правильному напрямку, бо проблема стала загальнодержавною, котру напевно спільними силами вдасться налагодити. Бо ж напевно американський народ, який завжди змагав до висот, не вдоволившись другорядними успіхами, зокрема, коли йдеться про тих, що в недалекому майбутньому почнуть займати провідні становища у керівництві держави – сьогоднішню учнівську молодь.

Коли сьогодні проблемою відповідної освіти учнівської молоді Америки турбується велика кількість її громадян і властей, до державних включно, то справою шкільництва нашої українсько-американської громади, виглядає, мало хто турбується. Наші численні організації, установи та інституції ще не усвідомили, що їхня майбутність, як і майбутнє сприяння молодій українській державі, залежатиме саме від сьогоднішнього молодого покоління. А дивно, бо ж хіба всім відомо, що коли тут втратимо українознавчі школи з навчання нашої мови та інших предметів, то це спричинить замирання громади, а з тим і голосу України поза її межами. А щоб цього не сталося, щоб і надалі процвітало наше громадське життя поза кордонами батьківської землі, треба всіма силами підтримувати школи українознавства. Не потішаймо себе тим, що, пославши дитину літом до рідних в Україну, ви навчите її української мови.

Ця сьогоднішня учнівська генерація буде спроможна діяти на користь громади і країни походження їхніх дідів і батьків тільки тоді, коли буде свідомою свого походження. Знання мови своїх предків і дасть основу для усвідомлення приналежності. Хоч головну роль у вихованні дитини завжди відіграють батьки, школа їм є незамінним помічником. В українознавчих школах дитина, вивчаючи мову, літературу, історію, географію й культуру України, закріпить свідомість свого українського „я“, стане повновартісним членом своєї громади.

У нашій українсько-американській громаді за справу збереження українознавчого шкільництва мусять взятися не тільки батьки, виховники й учителі, але також і священники, церковні та громадсько-політичні активісти, науковці, професіоналісти, організації та установи.

Вивчаймо і плекаймо українську мову, бо над нею в молодій українській державі ще й сьогодні нависає загроза.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про слово, що ніяк не стає твердою крицею

В останніх днях цей широковідомий вірш Лесі Українки постійно спадає мені на думку при відвідуванні ряду українських імпрез, що з першим осіннім листям прилетіли до Нью-Йорку. Бо на тих імпрезах доводиться нам, слухачам, важко терпіти від повені слів, що спливає на нас, а ми не маємо жодної можливості від них боронитися.

Українська балакучість загальновідома, багато про неї писали і пишуть, але ще й досі можна у тому морі слів потонути і не винести із їхнього змісту нічого позитивного, нічого будуючого, що спонукало б слухачів до роздуму, до дії, до активного чину. І тут знову пригадуються слова Лесі з того ж вірша: „Чом ти не гострий, безжалісний меч?” А де цей меч у нас, після усіх палких, але надто численних слів? Чи справді усе мусить закінчуватись лише на словах?

Пригадується, як на останній зустрічі з українською громадою в Народному Домі в Нью-Йорку Генадій Удовенко із глибоким жалем в голосі закинув нам, громадянам США, що ми багато говоримо, але мало пишемо до наших сенаторів та інших впливових осіб, щоб заступитися за Україну, допомогти розв'язати її проблеми.

Чи ж це не є ще одним доказом того, що ми вміємо говорити добре, палко і багато, але на словах усе й кінчається. А де діло?

Ох, як красно ми вміємо бути „героями” з-за плоту, як легко словами „будуємо Україну”! Скільки у нас „героїв”, що радо „політикують” біля церков після Богослуження (а часто і під час служби)! Мовляв, треба було зробити і так, і сяк, треба було написати до того чи іншого політика збірного листа, треба було подати протест... Скільки тих „треба було” ви почуєте під церквою, на „бесіді” в одній чи іншій національ-

ній барі, чи просто у домівці! Але все закінчується, звичайно, на тому „треба було”, а до виконання навіть цілком позитивних задумів справа не доходить. Якщо б ми були такі сильні на діла, як на слова, то, здається, вже давно стала б кращою доля нашої батьківщини.

Але не тільки численні слова, що ніяк не хочуть стати крицею, чуються серед критики чи того славного „треба було”. Не раз чуємо також у цій критиці, що її автори боронять добру справу, але коли тільки звернемось до них з пропозицією написати про це до компетентної особи, то критики замовкають і не мають сміливості чи сили написати. І знову усе закінчується пустослів'ям, знову порожні слова не обертаються на крицю. Балакали, балакали...

Чому у нас немає сили бути критичними до себе і до тих, хто говорить не лише приватно, а й публічно без краю і міри? Чому не має якогось внутрішнього дзвінка, який нагадував би промовцям, що так довго до публіки не можна говорити, тому що найкращі ті промови, які короткі за формою, але глибокі за змістом? Чому так часто чуємо за уваження, що та чи інша імпреза була „безнадійною”, тому що промовці надто багато говорили?

І так можна було б нескінченно запитувати „чому”, та немає нікого, хто відповів би. А може така відповідь буде теж багатою на слова, але бідною змістом?

Ох, коби ми стільки часу провели на чинах, як на словах! Я мала завжди надію, що сукупності слова і діла ми навчимося тут, в США, серед наших господарів, що вміють бути англосаксонським способом дуже і дуже стислими у промовах чи ділових дискусіях. Але роки минають, а ми ніяк не хочемо навчитися.

О-КА

Зустріч з читачами

- ♦ Яку роль відіграє „Свобода” в житті української діаспори?
- ♦ Як діаспора використовує свою газету для справ єднання і зв'язку з Україною?
- ♦ Що треба робити, щоб найстарша українська газета втрималася й міцніла?
- ♦ Чи відповідає сьогоднішня „Свобода” своєму званню народної газети?

Ці та інші питання будуть обговорюватися на зустрічі головного редактора „Свободи”
Раїси Галешко з громадою Дітройту
3 жовтня, в 4:00 по полудні в домівці СУА
за адресою 27040 Ryan Road, Warren, MI.

На закінчення – кава й солодке.

Зустріч організовує Дітройтська округа
Українського Народного Союзу

ШАНОВНІ АВТОРИ „СВОБОДИ”,

щоб Ваш допис вийшов швидше і щоб уникнути помилок у написанні прізвищ та інших назв, просимо подавати своє число телефону. Це дозволить редакторам вияснити незрозумілі місця у Вашій статті (особливо, коли вона написана від руки), не витрачаючи часу на листування.

НАШ КОМЕНТАР

Політична ракета на ім'я Євген Марчук дійшла свого вершка

Ще на початку серпня в Україні з'явився цікавий феномен: чимало колишніх советських політв'язнів чітко і голосно заявили свою підтримку кандидатурі Марчуку – колишньому генералові Комітету Державної Безпеки (КДБ) і зокрема співробітникові його 5-го відділу, який займався боротьбою з дисидентами.

Разом з громадянами які втомлені довгорічним і болючим переходом України з тоталітарної системи в демократичну і ринкову, і надіються на заведенні порядку при допомозі “українського Піночета,” ці колишні советські політв'язні згуртувались під лозунгом “Наш президент – Євген Марчук.”

Старт “ракети Марчук” в напрямі здобуття першої посади в Україні був незвичний для України; якоюсь мірою він нагадував американські політичні кампанії. Вершка своєї траєкторії Марчук досяг десь в середині серпня 1999 р. – за два з половиною місяці до президентських виборів в Україні.

Після відставки з посади прем'єр-міністра влітку 1996 року, Євген Марчук виявив задоволення працею депутата Верховної Ради, де серед інших його виступів, пам'ятним, на думку очевидців, був його виступ “конституційної ночі” коли він переконував достатню кількість депутатів голосувати за Конституцію. Далі він вдягнув шати серйозного “стейтсмена” – політичного лідера, який першим почав справжню передвиборчу кампанію західного типу. Він виступав за кордоном, де демонстрував, що уміє говорити з серйозними діловими і політичними людьми їхньою мовою. В Україні почала виходити серйозна політична газета “День,” яка внесла новий рівень у засоби масової інформації країни, але яка завжди мала місце на погляди й коментарі політика Євгена Марчука. На Інтернеті з'явилась сторінка Марчука. Почали виходити й інші журнали й газети за якими, як казали, стоїть Марчук. Прихильні матеріали про Марчука почали появлятися і в існуючих виданнях. Наприклад, торік, в “Літературній Україні” у довгому інтерв'ю депутат Марчук признався, що це він, працюючи в КДБ, переконував своїх колег

дати дозвіл на видання книжки Ліни Костенко “Маруся Чурай” і уможливити “заборонений” і “неіснуючий” з 1946 року Українській Греко-Католицькій Церкві вийти з катакомбів. Того роду заяви не можуть не привертати уваги певних частин електорату до особи майбутнього кандидата у президенти. Для американців це звична річ.

В липні-серпні 1999 року в українській медії, в розмовах на міських площах і в квартирах творилось враження ніби єдиний Євген Марчук може спасти Україну. Яскравим зразком цього була двосторінкова стаття Левка Лук'яненка – дисидента з сорокарічним стажем, людини, яка дістала кару смерті за те, що посміла думати про створення партії, котра конкурувала б з єдиною Комуністичною. Стаття появилася в газеті Української Республіканської Партії “Самостійна Україна” під заголовком “Українці, виборці, Батьківщина в небезпеці!!!” (так, з трьома знаками оклику). У цій статті Лук'яненко вичислив усі провини Президента Леоніда Кучми і закінчив заклик: “Об'єднаймося навколо кандидата Євгена Марчука, який єдиний достатньо підготовлений, щоб повернути хід національного розвитку в напрямку збереження демократичної перспективи подальшого розвитку незалежної України!!!” (знову ж три знаки оклику.)

В той же час у Львові, в газеті “За вільну Україну”, яка за свої дев'ять років пройшла принаймні три метаморфози (першу за редакторства Василя Базіва, коли вона стала незалежною у залежній советській Україні, другу – за Богдана Вовка, коли почала апелювати до крайніх патріотів і втрачати тираж, і третю – коли її “купив Марчук,” як говорять в Україні (принаймні її змінений вигляд наявно показував, що газета дістала ін'єкцію грошей). У цій газеті такі відомі колишні дисиденти, як Ігор і Ірина Каленці, Юрій Шухевич, Стефанія Шабатура і Теодозій Старак помістили відкритий лист до депутатів і колишніх колег-дисидентів Ярослава Кендзьора, Михайла Косіва, Василя Овсієнка і усіх членів Руху-І, запитуючи

(Закінчення на стор. 13)

В залі засідань Верховної Ради України під час ранкового засідання у четвер, 23 вересня 1999 р., народний депутат Михайло Бродський плює в народного депутата Ярослава Кендзьора (праворуч в сірому костюмі), в той час як інші парламентарі намагаються зупинити його.

Протестуючи проти відсутності прямої трансляції пленарних засідань ВР і покладаючи всю відповідальність за беззаконня на нині діючого Президента Леоніда Кучму, Бродський зайняв у сесійній залі кріс-

ло Президента. За його словами, він “звільнить це крісло лише тоді, як Президент справді виступить гарантом Конституції і припинить незаконне блокування трансляцій”. Після того, як народний депутат, член фракції НРУ (Удовенко) Ярослав Кендзьор голосно його образив, Бродський залишив крісло Президента, і в залі виникла бійка.

Фото Сергія П'ятерикова, (УНІАН)

Віталій Карпенко,
політичний оглядач „Свободи”

...І стала стіна на стіну

Всупереч законодавству, яке категорично забороняє владним структурам брати участь у передвиборній боротьбі на будь-якому боці, у передвиборній пристрасті втягнуто всі гілки влади – виконавчу, законодавчу і судову. При цьому склалася парадоксальна ситуація: що більше загострюються колізії нагорі, то більша розгубленість та апатія спостерігається в низах. Однак перейдімо до суті великого протистояння.

Найгостріша і найзапекліша боротьба розгорнулася між двома, вочевидь, найпотужнішими нині, сторонами – командами нині діючого гаранта Конституції Леоніда Кучми та “канівської четвірки”, яку уособлюють експрем'єр генерал Євген Марчук, експікер Олександр Мороз, нинішній Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко та посадник обласного центру Черкаси Володимир Олійник. Причому, схоже, обидві сторони використовують у боротьбі всі доступні їм засоби – від копроматів та олжі до підключення підконтрольних владних структур і державних засобів масової інформації: що кому органічніше. І це все на тлі посиленої активності самих кандидатів, які мотаються по країні, як очманілі, намагаючись безпосередньо зустрітися з виборцями і сподобатись їм.

Найважче сподобатись нині діючому Президентові, бо, як самокритично визнав сам Леонід Данилович, найголовніший його суперник – плачевний стан української економіки. Водночас в нині діючого найбільше важелів, за допомогою яких він намагається завоювати симпатії електорату за виборчим принципом. Так, якраз напередодні виборів оголошено про збільшення платні армійським офіцерам – а це значна сила, – та працівникам міліції, особовий склад яких перевищує кількісно армію (постає закономірне запитання: чому така турбота не виявлялася рік, два, п'ять років тому?). Докладаються відчайдушні зусилля, щоб зменшити заборгованість по зарплатні та пенсіях: вижебрано черговий транш Міжнародного валютного фонду (чи задумується нині діючий, хто його повертатиме?). Щоб збільшити готівкову масу, вочевидь, запущено друкарські верстати – пенсіонерам повсюдно почали видавати новесенькі купюри, перманентно зростають ціни та хитається гривня, що є непрямим свідченням грошової емісії, яка закінчиться черговою девальвацією національної валюти. Та це “до лампочки”, як кажуть у народі, нинішній владі, яка діє за принципом – після нас хоч потоп.

Узурпувавши державні засоби масової інформації, передусім наймасовіші – електронні, ні на дух не підпускаючи до них опонентів, нині діючий і його команда намагаються переломити протестні настрої в суспільстві, нав'язуючи громадській думці стереотип, що нібито намітилися позитивні зрушення в економіці, а сам Леонід Данилович запевняє, що жити стало краще. Супротивникам нічого не залишилося, як посилити усну та листівкову агітацію за себе і проти гаранта. У відповідь невідомі молодчики вриваються в передвиборні штаби опонен-

тів, нищать комп'ютерну техніку, викрадають інформацію, ламають ребра агітаторам. Президент нібито, щоб попередити терористичні акти, які розпалилися в Росії, видає директиву (така форма ні Конституцією, ні законодавством не передбачена) про підвищену пильність і під цим приводом правоохоронці ведуть тотальну перевірку, надто автотранспорту, і вилучають, коли знаходять, наочну агітацію у суперників Л. Кучми.

Опоненти також не дрімають: у Верховній Раді на підставі аналізу того, що діється в країні, робиться заява про фактичний державний переворот. “Канівська четвірка”, щоб поставити беззаконня під міжнародний контроль, звертається до Ради Європи з проханням прислати спостерігачів. Нині діючий для нейтралізації зі свого боку запрошує спостерігачів ООН. Прицільний вогонь відкрито по найближчому оточенню Президента: гостра критика президентського радника громадянина Ізраїлю Рабиновича змусила владу заборонити йому в'їзд в Україну за причетність “до економічних злочинів”. Тимчасова слідча комісія Верховної Ради на чолі з Григорієм Омельченком звинуватила радників і помічників Президента – новітніх олігархів, як їх називають в народі, Волкова та Пінчука в незаконному відкритті валютних рахунків у закордонних банках та відмиванні брудних грошей. Верховна Рада підтримала пропозицію направити ці матеріали Генеральній прокуратурі. У відповідь Генеральний прокурор Потебенко оприлюднив емоційну заяву про те, що його відомство намагаються використати в передвиборній боротьбі і що він не допустить втручання нардепів у прокурорські справи.

Команда Леоніда Кучми через регіональні органи влади зробила все для того, щоб при формуванні виборчих комісій до їхнього складу побільше провели своїх людей. У відповідь Верховна Рада створила альтернативний Центрвиборчкому орган, який для контролю паралельно вестиме підрахунок результатів голосування. Та найдраматичніші події розгорнулися навколо проведення так званого Дня уряду у Верховній Раді, передбаченого її Регламентом. Цього разу для звіту урядовців обрано найбільшій тему: стан із погашенням зовнішніх та внутрішніх боргів і соціальних виплат населенню. Що й говорити, намацано найвразливіше місце нинішньої влади. Адже про багатомільйонні кредити міжнародних фінансових організацій громадськість знає, однак вона не відає, куди ж поділися ці великі кошти, як вони використані. Спроба газети “Вечірній Київ” дістати таку інформацію не увінчалася успіхом – високий урядовець, до якого ми звернулись, змушений був визнати, що всі кредити пропущені через держбюджет і простежити їх цільове використання неможливо. Кількамісячну невплату зарплат і пенсій приховати важче – її постійно відчувають на власній шкурі мільйони людей. Тому і задум був простий та, вочевидь, ефективний: по-

(Закінчення на стор. 6)

Як взяти участь у виборах?

У Торонто створено Канадське Товариство сприяння кандидатури Євгена Марчука, мета якого – допомогти саме цьому кандидату стати президентом України. Товариство сприяння створили новоприбулі з України разом з усіма, хто зберігає громадянство України. Ініціатори задуму – також емігранти з України, Олександр Андрущенко та Євген Погорєлов.

Закон України „Про вибори Президента України“ (ст. 33) забороняє брати участь у передвиборчій агітації особам, які не є громадянами України. Проте прихильників Євгена Марчука в діаспорі надзвичайно багато, серед них є й ті, що давно мають громадянство інших держав. Чи стосується їх заборона агітувати за кого б то не було, користуючись гарантованою на Заході свободою слова?

Звичайно, їхати в Україну і там агітувати за Марчука було б не з руки американським чи канадським українцям. Проте участь діаспори у виборах можна взяти ще й неординарним шляхом – участю в групах міжнародних спостерігачів як в Україні, так і в приміщеннях дипломатичних представництв (посольствах і консулятах) України в Канаді, США, Німеччині тощо.

Немає сумніву в тому, що український дипломатичний персонал за кордоном неоднорідний і кожен у цьому середовищі має свою приватну думку про президентських кандидатів. Проте вони не повинні залишатись самотніми спостерігачами за голосуванням у день виборів, бо агітація за кандидата Леоніда Кучму їм приписана Міністерством закордонних справ. Участь владних структур у передвиборчій кампанії в Україні – це відоме вже всьому світові порушення демократичних норм державного будівництва і Конституції України, гарантом якої мав би бути сам кандидат, він же теперішній Президент.

Як стати учасником груп спостерігачів, щоб у день виборів бути присутнім на виборчих дільницях при посольствах України? Про це можуть знати і дати вам докладну інформацію

представники Світового Конгресу Українців та крайових українських громадських організацій. Робота членів такого Товариства сприяння як у Торонто, які не є громадянами України, могла б відбуватись за методом опосередкованої агітації, через порівняння (в пресі) виборчих програм кандидатів, аналіз їхньої попередньої діяльності, в тому числі їхнього ставлення до проблем діаспори.

Сьогоднішній Президент України, який домагається переобрання на другий термін, став іграшкою в руках російських імперіалістичних сил. Зняти свою кандидатуру, як того вимагає чесна громадськість України, він вже не зможе, бо йому не дозволять цього зробити всі ті, хто на нього „ставити“. А ставки ці дуже високі. Варто тільки прослідкувати, як офіційний Київ за порадою московських „іміджмерів“ (а їх приїхало до Києва напередодні виборів приблизно дві сотні) „розіграв“ проблему тероризму в Росії. Диверсії терористів у Москві використовуються для того, щоб прив'язати Україну до Росії. Спеціальний указ Л. Кучми проголошує зазедве не надзвичайний стан у країні, яка не воює з Кавказом і не ставала об'єктом диверсій подібного роду. Людей кавказьких національностей в Україні зупиняє міліція, орієнтуючись по їхніх характерних расових ознаках. Це значить, що терористичні вилазки, подібні до тих, що в Росії, стають можливими в Україні і саме через публікацію такого президентського указу.

Це тільки один приклад. Існує безліч і інших доказів того, що чинний президент став загрозою для національної безпеки України. Свою кандидатуру він вже не зніме, отже треба його „відголосувати“ і не дозволити сфальсифікувати результати виборів під час підрахунку голосів. Діаспора далеко від України і її можливості обмежені. Проте своє сприяння добрій справі діаспора повинна продемонструвати.

Микола Косарик,
Міссісага, Онтаріо

Чому вчителі агітують за Кучму, а журналісти – не дуже?

Першого вересня новий навчальний рік в українських школах почався з уроку про ролі злагоди в суспільстві, яку забезпечує в молодій українській державі її нинішній Президент Леонід Кучма. Після школи тисячі дітей заявили своїм батькам, що у жовтні треба голосувати за нинішнього Президента, бо інакше злагоди не буде. Дехто з батьків здивувався такій одностайній підтримці вчителями одного з кандидатів на високу посаду, а дехто й усміхнувся сам до себе, бо знав, що перед початком шкільних занять усіх освітян нашого району запросили на урочисте застілля, яке влаштували для них сільські голови. Забуті владою, збіднілі, не маючи платні, педагоги пережили радісне піднесення. До того ж, їм виплатили усю заборговану заробітну плату.

Під час застілля вчителям дохідливо пояснили, чому вони повинні агітувати за Леоніда Кучму, так що першу лекцію про доброго Президента вони відробляли ширю. Щоправда курс долара стосовно гривні знову зріс і усі ціни підвищились, але чи то має значення, коли нарешті тримаєш в руці новенькі, хрусткі, пахучі банкноти з тризубом? Це ж краще, ніж нічого. Не варто думати й про те, чому ті гроші такі новенькі, ніби надруковані минулої ночі, бо ж ясно, що їх таки й надрукували спеціально для цієї виплати.

Коли закінчилося вчительське застілля, сільська влада нашої Смілянщини зібралася довкола керівника акційного товариства „Агрохім“ Олександра Лапіна, який є представником кандидата на Президента Леоніда Кучми в нашому районі, і він майже годину переказував головам настанови щодо повторного обрання Леоніда Кучми, почуті ним на спеціальній передвиборчій нараді голів районних адміністрацій Черкащини, яка відбулася в Смілі 25 серпня і була присвячена підготовці наступних виборів.

Журналістів на цю нараду не пустили – з одного боку, зважаючи на її кулуарну тематику, з другого – з недовіри до лояльності журналістів щодо цього кандидата. Адже вони, журналісти, не бачать платні вже більше чотирьох місяців. В редакції нашої газети „Смілянські обрії“ це викликає пригнічення, паралізує волю, а в деякого породжує чорний розпач.

Мої колеги запитують, чи не міг би Л. Кучма ще раз пустити той верстат, що друкує гроші, бо коли надрукували їх для 500 вчителів району, то чому б не надрукувати для чотирьох редакторів місцевої газети? Чи ж наші копійки здатні далі зміцнювати стабільність гривні? Мабуть, влада полічила, що вчителі мають більший вплив на виборців, ніж газетярі. Коли б вона не помилилася...

Як не прикро, але вчителі тепер виглядають чи не найконсервативнішою силою серед інтелігенції України. Це тільки у великих містах деякі з них дозволяють собі мати власну думку, а в нашій провінції вчителі навчені обурюватися... мовчки.

На традиційній вчительській конференції в Смілі напередодні нового навчального року сільські педагоги виголосили переважно огидним суржиком низку вірогідних промов з подякою владі за „розуміння“ потреб школи, гарні обіцянки і „батьківські настанови“. Проте ніхто не згадав, що в школах бракує підручників з історії України, української мови і літератури, діти від виснаження хворіють, мерзнуть в неопалюваних школах. Тим часом навчальний рік на Смілянщині розпочали лише 4092 дитини, що значно менше, ніж десять років тому. У деяких селах зачинено дитячі садки – немає малят. Кого вчитимуть через 10 років вдячні владі вчителі?

Конференція освітян закінчилася творчим звітом школи з села Попівки, який виповнилося 85 років. Діти гарно розповіли про свою школу, показали мистецьку програму. Варто було б сказати, що діти вчать в тому ж старому приміщенні, де вчилися їхні діди й батьки. Досконалим його не назвеш, проте радянська держава за 70 років так і не збудувала в селі нової школи, хоча розвалила старовинну церкву, яку прикрашав розпис італійських майстрів. Отже, півтисячі вчителів розпочали агітацію за повторне обрання нинішнього президента. Журналісти з цього приводу мовчать, бо не мають певності, що він збудує нову школу і нову церкву. Особливо ж, коли йдеться про будівництво нового храму передовсім в душі...

Олександр Вівчарик.
м. Сміла

І стала стіна...

(Закінчення зі стор. 5)

ставити уряд перед народом, організувавши теле- і радіотрансляції із сесійної зали. Але уряд Леоніда Кучми, як воно боячись можливих викриттів у найбільшій фінансовій сфері, став чинити відчайдушний опір, ігноруючи рішення вищого законодавчого органу держави щодо організації трансляції. Слухання уряду кілька разів переносилось через відсутність прямої трансляції. Верховна Рада з цього приводу прийняла заяву, в якій, зокрема, говориться: „Знаючи справжній, а не декларований стан з виплатами заробітної плати, пенсій, стипендій, соціальних допомог, а також чітко усвідомлюючи трагічні наслідки для держави дії боргового зашморгу, який Президент України Л.Кучма та сформовані ним уряди накиннули на Україну, уряд вирішив не допустити оприлюднення цих даних для широкого загалу гро-

мадськості, обмежитися кулуарним обговоренням у стінах парламенту“. Ухвалено також чергову постанову про „Про інформаційну блокаду роботи Верховної Ради“, яка звертає увагу Президента на ці неподобства, переносить слухання урядовців на 12 жовтня і зобов'язує Кабмін (вже вкотре!) забезпечити трансляцію засідання.

Боротьба за стер між найвищими виконавчим та законодавчим органами державної влади, за якими стоять кандидати в президенти Леонід Кучма з одного боку, та „канівська четвірка“ – з другого, вилилася у скандал в самій сесійній залі. Депутат Михайло Бродський провокаційно всівся в президентське крісло, заявивши, що не покине його, доки не буде забезпечена пряма теле- і радіотрансляція із сесійної зали. Депутат від фракції удовенківського Народного Руху Ярослав Кендзьор не кращим чином висловив загалом справедливий протест, запитавши, натякаючи про єврейську національність Бродського, чи можливо,

щоб українець окупував крісло президента Ізраїлю у кнесеті цієї країни – тут він явно переплутав поняття національності з поняттям громадянства. Бродський, як ошпарений, залишив президентське крісло і притомно кинувся з кулаками на Кендзьора. Оскільки шлях йому перепинили інші депутати, той через їхні голови просто обплював свого парламентського колегу. Ось таких форм набуває велике протистояння протилежних сил у президентських перегонах. Найшла коса на камінь і стала стінка на стінку. Ой, важко буде зробити вибір рядовому виборцю. Адже чвари під час передвиборної кампанії не тільки викликають цілком зрозумілу огиду у багатьох, але також заслоняють кардинальну проблему президентських виборів – цього разу громадяни України мають обрати не просто особистість, не просто президента, а долю України і свою власну долю.

Віталій Карпенко

Свято в Кольорадо

12 вересня православна громада св. Покрови в Денвері, Кольорадо урочисто відзначила День Незалежності України. Настоятель церкви о. Ярослав Шеметило відслужив Літургію. Студент університету Олесь Гордіїв прочитав доповідь, яку підготував його батько о. Володимир Гордіїв.

У мистецькій програмі виступили – хор під керівництвом Олега Завадовича, Лідія Овечко та д-р Іван Овечко зі своїми віршами, солісти Людмила Клімук, Олександр Калініченко, Івалія Оришин, тріо у складі о. Ярослава Шеметила, о. Івана Лимара і Олега Завадовича, бандуристка Оксана Мошинська. Юрій Соколовський виконав на піано свою композицію. На клавіатурі грав Зенон Оришин. Імпреза закінчилась хором співом гімну „Ще не вмерла Україна“.

Лідія Овечко,
Денвер, Кольорадо

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Нові члени УНСоюзу

Юліан Олександр Кордуба,
син Романа і Елізабети Кордубів,
став новим членом
234 Відділу УНСоюзу.
Вписав свого похресника до УНСоюзу
хрещений батько Марко Погода.

Олекса Таня Чарторійська,
дочка д-ра Богдана Чарторійського
і Аріядни Нички-Чарторійської,
нова членка 269 Відділу. Вписали
правнучку прадід Олександр і
прабабця Софія Соколишини.

УНСоюз

уділяє своїм членам

► Перші гіпотечні позички (мортгеджі) на купно власного дому

► На 1 до 3 родинні доми, де живе власник

► По доступних відсотках

Не пропустіть доброї нагоди! Не чекайте!!!

Потелефонуйте сьогодні:

(800) 253-9862

ЧИСЛОВЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ПРО РУХ ЧЛЕНСТВА УНСоюзу ЛИПЕНЬ 1999 р.				
	Молодь	Дорослі	АДД	Разом
Активні члени, червень 1999 р.	7,915	17,227	4,293	29,435
Неактивні члени, червень 1999 р.	7,228	17,650	0	24,878
Всі члени, червень 1999 р.	15,143	34,877	4,293	54,313
Активне членство				
Приріст у липні 1999 р.				
Нові члени	18	20	0	38
Нові УЛ	0	1	0	1
Прийняті наново	3	15	7	25
Разом	21	36	7	64
Убуток у липні 1999 р.				
Померли	1	18	0	19
Вибрали гроші	5	30	0	35
Відійшли з дозрілими вивін. грамотами	13	16	0	29
Виплатили вповні вкладки забезпечення	14	31	0	45
Відійшли на част. виплачене забезпечення	0	0	0	0
Відійшли на безпл. продовження забезпечен.	3	6	0	9
Вигасло забезпечення (активні)	9	3	4	16
Кінчилось забезпечення	0	1	4	5
Разом	45	105	8	158
Всі активні члени, липень 1999 р.	7,891	17,158	4,292	29,341
Неактивне членство				
Приріст у липні 1999 р.				
Виплачене забезпечення	14	28	0	42
Відійшли на частинно виплачене безп.	0	0	0	0
Вигасло продовж. безплатне забезпечення	3	6	0	9
Разом	17	34	0	51
Убуток у липні 1999 р.				
*Померли	2	23	0	25
*Вибрали готівку	5	17	0	22
Дозрілі вивін. грамоти неповної виплати	2	3	0	5
Повернені в активні	3	15	0	18
Вигасло забезпечення (неактивні)	1	7	0	8
Разом	13	65	0	78
Всі неактивні члени, липень 1999 р.	7,232	17,619	0	24,851
Разом усі члени УНСоюзу, липень 1999 р.	15,123	34,777	4,292	54,191
(*Виплачені і частинно виплачені грамоти)				

ОКРУЖНІ ОСІННІ СЕМІНАРИ СЕКРЕТАРІВ УНСОЮЗУ				
ЗАПРОШЕНІ СЕКРЕТАРІ, ОРГАНІЗАТОРИ ТА ВСІ ЗАЦІКАВЛЕНІ				
ПРОДАЖЕЮ ЖИТТЄВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ				
Семінар провадитиме МАРТА ЛІСКО - Головний Секретар УНС				
Округа	Голова Округи	Дата	Приміщення	Година
	Число телефону			
Філядельфія	Степан Гавриш	10/04/1999	Канцелярія ЗУДАКу	
	215-728-1630		1206 Cottman Ave. Philadelphia,PA ,19111	11:00
Рочестер	Христина Дзюба	10/09/1999	Заля школи Св.Йосафата	12:00
	716-621-5230		940 Ridge Rd.East,Rochester,NY	
Бафало	Зенон Боднарський	10/09/1999	Заля школи Св. Йосафата	12:00
	716-636-0821		940 Ridge Rd.East.Rochester,NY	
	Джойс Ткач	10/10/1999	Заля Укр.Народ.Дому	2:00
	315-446-3814		1317 West Fayette Str. Syracuse,NY	
Ню Джерзі Північне	Євген Осціславський	10/15/1999	Головна Канцелярія	10:00
	732-583-4537		УНС	
Ню Джерзі Центральне	Михайло Захарко	10/15/1999	Головна Канцелярія	10:00
	908-725-8062		УНС	
Пітсбург	Микола Дяківський	10/16/1999	буде подано пізніше	10:00
	412-251-9266			
Ню Йорк	Варка Бачинська	10/19/1999	Самопоміч	10:30
	212-533-0919		98 Second Ave New York, NY 10003	

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Крайовий З'їзд Братства колишніх вояків
Першої дивізії УНА в США

26-ий Крайовий Делегатський З'їзд Братства колишніх вояків I-ої Української дивізії УНА відбувся 4 і 5 вересня на оселі УБС „Верховина“ в Глен Спей, Н.Й. У з'їзді взяв участь 31 представник станиць Братства. З'їзд відкрив заступник голови Роман Гавриляк, який попросив о. дякона Юрія Малаховського провести молитву. Присутні хвилиною мовчання пом'янули передчасно померлого голову Крайової Управи Євгена Шипайла та усіх побратимів, які відійшли у вічність в останній каденції.

Зі звітом про діяльність Крайової Управи виступив Р. Гавриляк.

У звіті подано інформацію про діяльність Крайової Управи, співпрацю з Головною Управою, Крайовою Управою Братства в Канаді, Суспільною Службою Комбатантів, Братством охорони воєнних могил „Броди-Лев“, контакти зі Збройними Силами України, співпрацю і допомогу журналові „Військо України“, якого представником є Петро Буняк, підтримку видавничої діяльності Братства, співпрацю і допомогу музеям в Україні, яку координує А. Коморовський з Головної Управи, контакти і співпрацю з Всеукраїнським Об'єднанням Ветеранів в Україні, якого асоційованим членом є наше Братство.

Референт зв'язку Ю. Ференцевич подав інформації про Галицьке Братство, яке було засноване у Львові в 1991 році, розподіл допомоги від ССК та

розбудову дивізійного меморіального цвинтаря в Ляцькому-Червонім, яку фінансує Братство „Броди-Лев“. Звіт голови та діловодів Крайової Управи, як теж і звіти станиць були надруковані і передані учасникам з'їзду. Звіт з перевірки діловодства Крайової Управи подав Євген Михайлів.

Предсідник привітав присутніх гостей, голову Українського Братського Союзу І. Олексина та представників Об'єднання колишніх вояків УПА і Головної Управи Товариства колишніх вояків УПА ім. генерала Т. Чупринки. Богдан Ковалик привітав учасників з'їзду від Головної Управи Товариства колишніх вояків УПА. Відбулася дискусія, в якій взяла участь делегати та гості.

По закінченні дискусії на пропозицію Контрольної Комісії з'їзд одноголосно ухвалив абсолюторію уступаючій управі. Мандатна комісія, яка перевірила протокол попереднього з'їзду Братства, запропонувала його прийняти. Звіт комісії був проголосований і прийнятий учасниками з'їзду. Номінаційна комісія запропонувала склад Крайової Управи, який був прийнятий одноголосно.

Крайову Управу очолив Петро Буняк, його заступником став Осип Голинський, переобрано всіх інших діловодів Крайової Управи з попередньої каденції. Увечері відбувся бенкет для учасників з'їзду та численних гостей, який відкрив молитвою о. О.

Костик. В часі бенкету, яким провадив Орест Слупчинський, заслухано письмові привіти. Гостей розвеселяв гість із Канади відомий фейлетоніст Роман Колісник.

Заступник голови Головної Управи А. Коморовський повідомив, що Головна Управа Братства нагородила автора обширної історії Дивізії в англійській мові „Galizia Division“, майора американської армії Михайла О. Логуша, сина дивізійника, медалею „За осо-

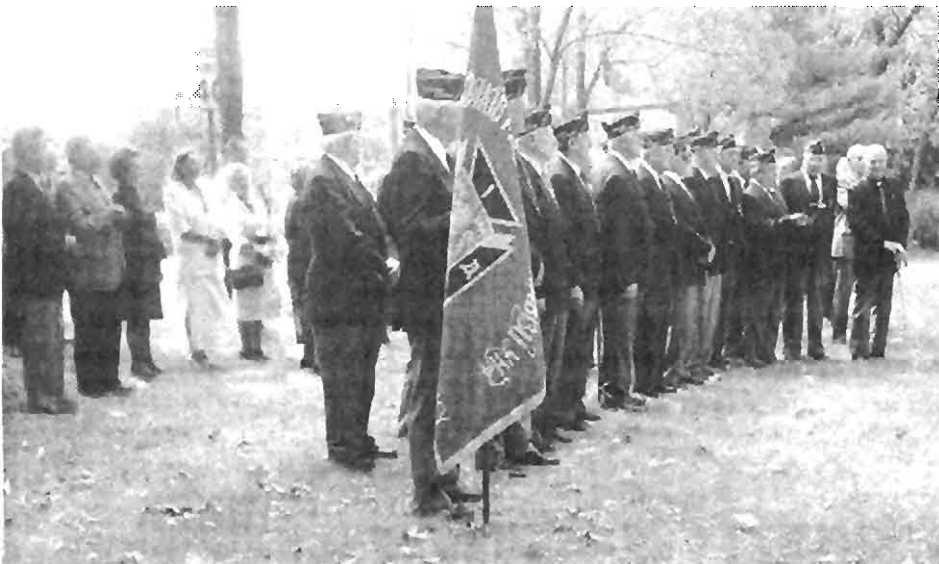
Зліва: М.О. Логуш, М. Бігус та А. Коморовський.

бливі заслуги“, яку вручив йому сеньйор дивізійників Мирослав Бігус. Майор М.О. Логуш подякував за відзначення, а присутні привітали його щирими оплесками.

У неділю, 5 серпня, учасники з'їзду вислухали Службу Божу в українській католицькій церкві св. Володимира за душі полеглих дивізійників, яку відправив парох о. О. Костик в сослуженні о. дякона Ю. Малаховського.

По Службі Божій о. О. Костик, о. протопресвітер Нестор Коваль, син дивізійника, та о. дякон Ю. Малаховський відправили Панахиду за душі полеглих перед символічною могилою, а учасники з'їзду зложили вінки. Обидва священники звернулись до присутніх з глибоко патріотичним словом, вказуючи на найбільшу жертву тих, що віддали своє життя в боротьбі за волю і незалежність українського народу.

Ю.Ф.

Учасники з'їзду під час Панахиди.

Подякували за багаторічну службу

Українська католицька парафія Собору Входу в Храм Пресвятої Богородиці в Норт-Порті, Флорида відзначила подвійну річницю. Рік тому відійшов за станом здоров'я на заслужений відпочинок о. мітрат д-р Іван Тилявський, а керівництво парафією перебрав о. мітрат Володимир Волощук. Заслуги о. мітрата д-ра Івана Тилявського для нортпортської парафії і громади дуже великі. Він прибув до Норт-Порту, коли українська католицька громада вже оформилася, купила землю, побудувала каплицю для відправ і почала активно збирати гроші на будову нового храму.

О. мітрат д-р Іван Тилявський прийняв обов'язок, наданий йому його зверхником, Владикою Робертом Михайлом Москалем, побудувати храм, і блискуче його виконав. Що більше, під його проводом парафія сплатила всі довги за будову.

Постав прекрасний храм, який наші сусіди слушно вважають окрасою міста. Внутрішнє влаштування і розписання собору, виконані під особистим наглядом о. пароха-емерита, який вложив у це своїх 15,000 доля-

рів, про що парафіяни довідалися щойно минулого року, належить до кращих зразків українського церковного мистецтва. Святинище й іконостас прекрасно розмальовані малярем-мистцем Іваном Денисенком, який постійно живе біля „Союзівки“ в Кергонксоні.

О. мітрат Володимир Волощук, колишній парох українських католицьких парафій в Кентоні і в Акроні, Огайо, проживав з дружиною Марією в сусідньому місті Венісі.

Ревний священник, великий патріот-державник і добрий господар вже впродовж одного року заохотив працюючих парафіян до значного оновлення парафіяльних приміщень.

В заповненій парафіянами і гістьми залі Владика Роберт Москаль вручив довголітньому дякові, який не бере ніякої винагороди за щоденне служіння, Степанові Качмаровському, і мужеві довір'я, Омелянові Грабові, який також працює без винагороди, папські медалі і відповідні до них грамоти „Veneremur“.

Атанас Т. Кобрин,
Норт-Порт, Фл.

Якщо ви потерпіли від гурагану

Федеральний уряд США визнав зонами стихійного лиха ряд територій країни, які зазнали збитків від гурагану „Флойд“. Потерпілим виділено грошову допомогу.

Якщо вітер, злива і повінь завдали вам матеріальних збитків, необхідно довідатись у забезпечених компаніях, які саме втрати вони відшкодовують, тому що допомога уряду подається на ті збитки, які не охоплені забезпеченнями.

Власники будинків можуть отримати суму, що дорівнює трьом радам кредиту, сплачуваного до банку. Особи, які наймають помешкання, можуть дістати еквівалент одномісячної плати за винайм. В кожному конкретному випадку може бути визначена й більша допомога.

Власники бізнесу чи нерухомості одержують допомогу на ремонт і придбання необхідного спорядження. Кожен потерпілий може звертатися по допомогу в терміні 60 днів. Треба телефонувати 1 (800) 462-9029 від 8 ранку до 6 вечора. Представник уряду попросить вас

подати адресу і телефон ушкодженої будівлі, а також адресу і телефон нинішнього місця проживання, розпитає про збитки, після чого до вас прибуде комісія для визначення допомоги.

Потерпілі мають обов'язок негайно почати усунення наслідків гурагану, але перед цим треба сфотографувати ушкодження.

Урядові чинники подають, що від гурагану „Флойд“ загинуло щонайменше 49 осіб, понад 1.8 млн. людей залишилися без електричного струму, ряд поселень не мають газу, води, телефонного зв'язку, завдано збитків більш як на мільярд доларів.

Тільки у Північній Кароліні знищено понад 600 будинків, 5,600 осіб перебувають в тимчасових притулках Червоного Хреста, загинуло близько 100 тисяч голів худоби і свиней, 1 млн. домашньої птиці.

За матеріалами американської преси

Фестиваль у Виппані

(Закінчення зі стор. 1)

тягlosti наших традицій.

Це був Другий фестиваль, організований Координаційною Радою Українського Конгресового Комітету Америки штату Нью-Джерсі у парку Малапарадіс, а взагалі 25-й з черги. День видався, як на замовлення, тому не дивно, що народу було більше, ніж сподівалося, – понад 2 тисячі. На мальовничій парковій галявині з озерцем і фонтаном розташувалися 25 кіосків з різним крамом, сувенірами, касетами, книжками і звичайно ж з найсмачнішими варениками-голубцями-ковбасками з капустою. Навіть “ранні пташки” застали все готовим для прийому гостей: і сцену, і лавки для глядачів, і намети, і численні вказівки на дорогах, щоб не заблудитися. Про це подбав організаційний комітет Фестивалю, до якого увійшли: Михайло Галібей, Іван Буртик, Христина Біланіч, Володимир Юрченко, Петро Рибчук, Михайло Козюпа, Квітка Семенишин, очолив комітет молодий адвокат Ярослав Куземчак – голова відділу УККА на повіт Морріс. До речі, сказав Я. Куземчак, облаштовувати парк для фестивалю допома-

гали виключно новоприбулі.

На фестивалі у Виппані було багато учасників: музичних ансамблів, танцювальних колективів, окремих виконавців – більшість з них ми вже слухали і бачили на тих чи інших українських імпрезах. Однак було на цьому фестивалі щось нового, а саме – конкурс дітей, які фактично, ніколи ще не виступали перед громадою. Ідея конкурсу юних талантів належить Петрові Рибчукові, редакторові “Закордонної газети”, який сам підшукував учасників, визначав умови конкурсу і сам провадив ним. Діти змагалися у співі і деклямації, танцях та грі на музичних інструментах. Побожування П. Рибчука, що не набереється досить дівчорі, були марними – записалося аж 17 юних учасників. Дитячий конкурс розпочався трохи пізно, о 3:30, і тривав майже до 6 год. вечора, бо багато хто виконував по дві точки, а в кінці почали рватися до мікрофону ще ті дітки, які не були записані до участі, навіть з’явився слюзи “я тез хочу!...” Одне слово, ідея Рибчука виявилася з усіх сторін успішною: найменшенькі українці відчували себе активними членами громади (може, й назавжди), окреслилися майбутні таланти, глядачі ж побачили щось свіжого, а не лише одні й тіж, хай і майстерні, співі і танці. Нашу фоторозповідь присвячуємо цьому новому явищу на наших фести-

Трирічна Мартуся Телепко танцювала собі поза всякими конкурсами – лиш би музика грала. Зате її мама Оксана (на фото ліворуч), яка щойно рік, як приїхала з України, зачаровує своїм голосом і грою на бандурі.

Учасники першого конкурсу дитячих талантів

Два перші місця з грамотами і нагородою по 200 дол. здобули 10-річна Вікторія Бучинська та 15-річні Софійка Падковська і Наталя Раковська (спів та гра на музичних інструментах). Вікторія лише три місяці, як з України, а вже цілком почуватися повноправним членом нашої громади. Впевнено і майстерно співала і грала на бандурі.

Три другі місця дісталися 10-річній сумівці Андріє Попович за патріотичний вірш, танцювальному дуєтові Данієлі Дружбляк (6 років) та Михайликові Карпенкові (9 років, фото праворуч), та 10-річній Насті Грабовській за гарну гру на скрипці (фото внизу).

Решті ж учасників призначено третє місце, і кожен одержав грошову нагороду 20 дол. за сміливість і вміння. До них належить й Емілія Куземка (фото вгорі), яка вправно зіграла на електропіанно. Гроші на винагороду дали спонзори: “Вестерн Юніон” – 1,000 дол., “Самопоміч” – українсько-американська кредитова спілка, відділ Парсиппані \$500 і адвокат Я. Куземчак \$500.

Переможців визначало журі у складі (на фото зліва направо): Адріана Івашко – молода сумівка, студентка дизайнерської школи з Нью-Йорку; Володимир Васків – керівник ансамблю бандуристів з Юніон; Раїса Галешко – головний редактор “Свободи”; Орест Русинко – член осередку СУМ з Пасейку; Михайло Козюпа – директор філії “Самопоміч” у Парсиппані; Вадим Сакевич – представник агентства “Вестерн Юніон”; Ганя Козюпа (сидить) – голова 75-го відділу СУА.

(Закінчення на стор. 10)

Такими словами окреслив завдання України на зовнішнім відтинку міністер закордонних справ України Борис Тарасюк на зустрічі з представниками української громади, що відбулася у п'ятницю, 24 вересня, в Українському Інституті Америки в Нью-Йорку.

Українська громада, в більшості представники політичних та громадських організацій, з цікавістю вислухали доповідь Б. Тарасюка про українську заграничну політику, яку він характеризує як „наскрізь позитивну та успішну“. На його думку Україна впродовж восьми років незалежності зробила на зовнішньому відтинку дуже багато і сьогодні її знають, як велику центральну європейську державу. Він представив коротко співпрацю України зі своїми сусідами включно із Росією, і хоча є чимала проблема саме із цим сусідом, їм однак, не слід надто драматизувати. На 54-й

„Україна приречена мати головну роль у європейській політиці!“

Сесії Генеральної Асамблеї ООН, в якій беруть участь представники 188 держав, на думку Б. Тарасюка, Україна стоїть на чільному місці, як черговий кандидат на непостійне місце у Раді Безпеки. З 20 членів Ради, 15 підтримують прийняття України, до РБ, але як буде при остаточному голосуванні, важко передбачити. Над цим повинні працювати не лише представники України в ООН, але, на думку Б. Тарасюка, також українці США. Присутні на зустрічі представники громадських організацій та преси мали нагоду познайомитися із текстом ширшої заяви міністра Б. Тарасюка, яку він зложив на 54-й Генеральній

Асамблеї ООН.

Гість коротко зупинився на проблемі внутрішньої політики України, у зв'язку із близькими виборами. На його думку, майбутнє України має тільки дві можливості: або вибрати незалежну, самостійну державу, голосуючи за сьогодишнього Президента Леоніда Кучму, або іти за лівою фракцією Мороза, Симоненка і Ткаченка, що прагне до з'єднання з Росією, що може привести Україну лише в минуле. Після закінчення цікавої інформативної доповіді, достойного гостя привітали: представник УККА – в особі А. Лозинського, УАКР – В. Сохана і голова СУА – І. Куровицька. Ведучий на зустрічі колишній президент УІА Володимир Баранецький, представляючи гостя, подав його життєпис зокрема політичну кар'єру. Він також представив інших гостей, що були присутні на зустрічі: Постійного представника України до ООН Володимира Єльченка, Генерального консула України в Нью-Йорку Юрія Богасєвського, начальника управління політичної аналізи і планування МЗСУ Андрія Весоловського, керівника секретаріату Міністра ЗСУ Сергія Кислицю і начальника пресслужби Міністерства Ігоря Грушку. Відтак В. Баранецький вичислив представників 25 українських політичних і громадських організацій, на що Б. Тарасюк зробив дотепне зауваження, мовляв, „там де

Б. Тарасюк виступає в Українському Інституті Америки

є два українці, є три організації“. Міністер Б. Тарасюк дав вичерпні відповіді на запитання. Вкінці подякував присутнім учасникам зустрічі, а через них – українській громаді в США, за підтримку та допомогу у праці в ООН, підкреслюючи, що очікувати дива від дипломатів годі, тому що часом трапляються ситуації, які ніяк не можна розв'язати позитивно. Закінчуючи свою зустріч, міністер закордонних справ України закликав ще раз присутніх, щоб зверталися до американських сенаторів з проханням про підтримку прийняття України до Ради Безпеки, бо членство у ній – це не тільки престижна, а надусім стратегічна політика України.

О. Кузьмович

Фестиваль у Виппані

(Закінчення зі стор. 9)

Найбільшим розиграшем (і за розміром також) був телевізор – подарунок кредитівки з Пасейку. Щасливець Юрко Симчик стрибав від радощів, його мама Богданна (ліворуч) розділяє радість сина.

На фестивалі було багато несподіванок і розіграшок. Український Народний Союз мав свою лотерію: найбільший виграш – Історію М. Грушевського, дістав Василь Волга, бізнесмен з України, який тиждень тому приїхав до США налагоджувати ділові контакти (вдалий початок!), друга нагорода дісталась для Марійки Гуди із Кліфтону – річна передплата на газету „Свобода“ або „Український тижневик“; а Ігор Бурковський виграв годинник-будильник. Подальшими виграшами були сорочки від „Українського тижневика“. На знімці: юні учасники конкурсу молодих талантів витягають квиточки розіграшок УНС, а переможців оголошують Андрій Воробець (праворуч) і Євген Осціславський – радні Українського Народного Союзу. Крайній зліва Ярослав Куземчак – голова організаційного комітету фестивалю, стомлений під кінець дня і щасливий із вдало проведеного свята.

Раїса Галешко
(Текст і фото)

Леоніда Кучму запрошено до Віфлеєму

КИЇВ, 28 вересня. – Урочисто й широко світ готується відзначити 2000-ліття Різдва Христового. У цьому зв'язку на ім'я Президента України Леоніда Кучми надійшов лист від Патріярха Єрусалиму Діодора I із запрошенням відвідати Святу Землю та взяти особисту участь в унікальній релігійній та історичній події нашого часу.

„Світова Християнська громадськість та кожна людина з натхненням прагнуть зустріти цю унікальну дату. Грецький Православний Патріярхат Єрусалиму, який безперервно з перших днів Церкви до наших часів існує на Святій Землі, від імені усіх се-

стринських Церков уповноважений провести урочисте святкування Божої події“, – повідомляється у листі, який надійшов на ім'я Президента. „Церковне Братство, Патріархи та Архієпископи, Глави Автокефальних Церков прийняли рішення зібратися з 4 по 8 січня 2000 року у Віфліємі для спільної участі в Урочистій Літургії у ніч з 6 на 7 січня“, – йдеться у посланні.

Як підкреслюється у посланні, в особі глави української держави духовне паломництво до Віфлієму матиме можливість здійснити вся православна паства України.

(ДІНАУ)

„СВОБОДА“ ДОПОМОЖЕ ВАМ НАДРУКУВАТИ ВАШУ КНИЖКУ

Якщо Ви плануєте надрукувати книжку - чи то наукову працю, чи особисті споми́ни або літературну творчість, редакція „Свободи“ допоможе Вам у цьому.

Ми відредагуємо, художньо оформимо і видамо Ваш твір за короткий час і доступну ціну.

Уривки з Вашого твору, які матимуть загальночитачку зацікавленість, „Свобода“ друкуватиме на своїх сторінках.

Зателефонуйте до редакції „Свободи“
(973) 292-9800, додатковий 3048

УКРАЇНА І СВІТ

НаУКМА: новий академічний рік

Словами ректора

Вступна кампанія цього року була досить складною – бажаючих вчитися багато, а кількість місць обмежена. Абітурієнти показують рік від року кращі результати, що свідчить про цілеспрямовану підготовку до вступу саме до нас. Однак з'явилися й труднощі. Ми стали дуже престижним навчальним закладом, отож щороку збільшується тиск (часом з найвищих урядових кабінетів), щоб приймали того чи того (недавно один англієць мені пояснив це так: „You are a victim of your success”). Відбиваємося з усіх сил, пояснюємо, що в нас анонімне тестування і тільки через нього ми можемо приймати студентів. Наживаємо собі через це ворогів. Але ніяка кількість навіть високопоставлених ворогів нічого не варта порівняно з радістю й гордістю за Національний університет „Києво-Могилянська академія” (НаУКМА). До мене кілька днів тому прийшов тракторист з Івано-Франківщини. Поклав на стіл руки – побиті, роз'їдені соляркою, і каже: „Мій син вступив до Академії. Ми того не сподівалися, але тепер зрозу-

міли, що справді до вас може вступити той, хто щось має в голові і не обов'язково в кишенях. Але в селі мені не вірять, що син вступив просто так, без хабаря. Може, ви мені дасте якусь посвідку, що він прийнятий до Академії без чийогось потурання?”. Я розсміявся і сказав, що таких довідок ми не даємо, бо то всім би довелося їх виписувати. У чоловіка в очах були сльози. У мене також. І ми їх не дуже соромилися. Вже заради самих таких зустрічей варто працювати. Особливо радісно, що вдався наш експеримент з Департаментом доуніверситетської підготовки (ДДП). З його слухачів 42 відсотки вступили до НаУКМА, з них 27 відсотків – сільські діти.

Це великий успіх, бо до сьогодні у нас навчалось лише 1.6 відс. випускників сільських шкіл. Отже, як ми й передбачали, склад студентів, завдяки діяльності ДДП, поступово буде змінюватися й діти з простих українських родин діставатимуть більші шанси вчитися в НаУКМА.

Вячеслав Брюховецький

Цікаві зустрічі з першого дня

У перший день навчання у Львівській Богословській академії відбулась зустріч викладачів і студентів з українським істориком, директором Центру досліджень історії України ім. Петра Ячика Альбертського університету (Канада), професором Франком Сисином. Темою зустрічі було: „Укра-

їнська Православна Церква в діаспорі. Історія та перспективи”. Професор зупинився на питаннях євхаристійної єдності церков Америки. Професор представив своє бачення націоналізму і християнства в українській історії.

Наталія Климовська,
м. Львів

Ювілей Володимира Шухевича

Цього року виповнюється 150 років від дня народження видатного етнографа Володимира Шухевича (1849-1915), який народився в селі Тишківцях Городенківського повіту в родині священика.

Майже двадцять років В. Шухевич збирав і вивчав матеріальну й духовну культуру галицьких гуцулів, і в 1899-1908 роках видав свою унікальну монографію „Гуцульщина“, яка й на сьогоднішній день не має аналогів ні на Гуцульщині, ні в Україні, ні в діаспорі.

У головному читальному залі Львівської наукової бібліотеки університету імені Івана Франка з нагоди ювілею Володимира Шухевича відбулась наукова конференція, в якій взяли участь науковці Галичини.

З цікавими доповідями виступили директор інституту народознавства Національної Академії Наук у Львові,

доктор історичних наук Степан Павлюк, завідувач катедрою етнології Львівського університету імені Івана Франка, Степан Марчук, заслужений працівник культури України, Петро Арсенич з Івано-Франківська, лауреат премії Івана Огієнка, Дмитро Пожоджук з Гуцульщини, директор наукової бібліотеки Львівського університету Богдан Якимович та інші.

Під час роботи конференції було розгорнуто етнографічну виставку українського народного одягу і кераміки з колекції Ольги Наливайко. Для учасників наукового форуму співали і грали юні бандуристи зі Стрітвської Вищої Школи Кобзарського Мистецтва Сергій Захарець та Юрко Герасименко.

Дмитро Пожоджук,
аспірант Львівського університету
Космач, Гуцульщина.

Створено Товариство ошуканих вкладників

Останні роки в Україні пов'язані з гіперінфляцією, призвели до фінансової руїни багатьох людей, які тримали свої заощадження в банках. Усе це пропало. Ми заснували в Рівному обласну громадську організацію, яка пізніше стала Всеукраїнською спілкою вкладників.

У квітні нинішнього року її зареєструвало Міністерство юстиції. Тепер вже в 21 області діють відділення спілки. Наша мета – повернення лю-

дям втрачених грошей. Недавно ми уклали угоду з кандидатом на посаду президента України Євгеном Марчуком про те, що в разі його обрання гроші будуть повернуті людям до 2010 року. Якщо хтось має потребу спілкування з нашою організацією, подаю адресу: вул. Шухевича, 2/25, м. Рівне, 266016, Україна. Тел. (0362) 248-593.

В. Ципко,
голова спілки

Свято всіх націй. А де ж Україна?

Вересневої неділі в Нью-Йорку, на Медісон Авеню, відбулась кількагодинна 14-та міжнародна парада етнічних культур, організована Міжнародною фундацією іммігрантів, що діє при ООН. Директор служби маркетингу і зв'язків з засобами масової інформації цієї фундації Річард Хмелевський, дізнавшись, що автор цієї розповіді представляє найстаріше в США українське видання - тижневик «Свободу» - запросив мене на трибуну,

зарезервовану для преси. Проте значна частина репортерів перебувала серед вулиці, знімаючи барвистий похід численними телекамерами.

Свято почалося з молитви, після чого на головну трибуну були винесені прапори США і ООН, прозвучав Гімн США. Учасників свята вітав почесний комітет на чолі із засновником і головою Міжнародної фундації іммігрантів Едвардом Гуаресом-Пагліо. Обіч трибуни на спеціальній стійці майоріли прапори усіх держав, представлених в ООН. Було приємно зауважити, що синьо-жовтий прапор України відкривав увесь ряд стягів.

Учасники свята проходили в поазбучному порядку, тож першими йшли представники Аргентини, за ними Болівія і так далі. Поява кожної

етнічної групи починалася з презентації державного прапора і представлення країни, з якої походять іммігранти. Під прапорами на трибуну виходили консули цих країн або провідники національних організацій. Нерідко звучали державні гімни, окремі дипломати зверталися до присутніх з короткими промовами. Учасники свята в національних строях, з народними музичними інструментами, символами своїх країн зупинялися перед трибуною і виконували народні танці. Запальні ритмічні танго з Південної Америки і граціозні рухи індійських дівчат, витончена майстерність корейських танцюристів і стрімкі кола польських - усе захоплювало і викликало бурхливі оплески. Румуни похвалилися майстерністю своїх спортивних гімнасток, хорвати вивели в коло народного танцю своїх красунь, а домініканські дівчата здивували танцем з глечиками, які чомусь не падали з їхніх голівок. Ведучий свята назвав імпрезу мандрівкою довкола світу за один день і мав рацію. Провідники окремих етнічних груп подбали про достатню кількість своїх національних прапорців і люди понесли додому символи країн, про які раніше хібащо чули. Свято всіх націй залишило відчуття яскравого видовища і закономірне запитання: „Чому на ньому не було України?” Пресовий секретар Представництва України в ООН Діна Нескорожана відповіла мені на це запитання, що особисто не зустрічала у Представництві запрошення на цю імпрезу, але вважає, що ніщо не заважає українській громаді показати музику і танці, національні строї українців. Чи побачить їх Америка на наступних парадах?

Левко Хмельковський

На 14-ій Міжнародній параді етнічних культур

НА ДУМКУ ДІЯСПОРИ

Україна в перехідному стані

Чому ж Україна перебуває у такому скрутному становищі – як в економічному, так і в політичному? Причиною того вважаємо брак здорового національного провідництва. Як активний член Організації допомоги сиротинцям в Україні, я мав можливість тісно спілкуватися зі земляками у різних частинах України. Назагал, люди дуже розчаровані діяльністю державних урядовців, починаючи від Президента Леоніда Кучми, Кабінету Міністрів, Верховної Ради та кінчаючи місцевою владою. Вони всі не готові до такого вагомого завдання, як розбудова держави.

Президент Кучма не має ні достатнього політичного досвіду, ні національної свідомості. Він не має цивільної відваги говорити правду в очі, відступає перед комуністичними „п'ятиколонниками”, які керуються директивами з Москви. Якщо треба пояснити якесь складне явище Президент переходить на російську мову, бо українська в нього – убога, нерозвинена. Я переконався в цьому, слухаючи його телевізійні виступи.

Щодо законів в Україні, то вони існують на папері, але їх ніхто не дотримується. Державні органи безпорадні перед порушниками і злочинцями. Так само і з економічною контролею. Найпростіше питання мусить вирішуватися тільки у столиці. Коли один німецький промисловець хотів відкрити фабрику у Львові з львівським підприємцем, місцева адміністрація підтвердила договір, але потрібен був дозвіл з Києва. Звідти зажадали від львів'янина 1000 дол., а від німецького промисловця – 5000 дол. У висліді некорисної для обидвох підприємців дії столичних урядовців німець зірвав

договір, демонстративно покинув залю переговорів, дивуючись короткозорості нашого уряду в питанні чужинецьких інвестицій. Соціальне становище в Україні дуже тяжке. Найгірше жити пенсіонерам, взагалі старшим людям, про яких влада не дбає.

Учасники національно-визвольної боротьби, українські патріоти з УПА, досі поза законом. Погано живеться дітям в сиротинцях, багаточисленним родинам, бездомним і беззахисним. Багато в Україні безробітних. Зайшов я в Кам'янці-Подільському у старечий дім, а там – страшні злидні: старі люди не мають ні взуття, ні потрібного одягу, харчуються якоюсь баландою двічі в день, так, щоб ні жити, ні вмерти. Чимало сиріт в Україні отримують опіку з ініціативи відомої харитативної організації, якою керує Марія Йовик. На потреби сиріт ми виділяємо по 90 дол. піврічно. Під опікою нашої організації тепер перебуває вже 1,400 сиріт до 18 літ життя. Шляхетним добродіям нашої організації належить глибока подяка. Серед членів Суспільної опіки і Організації Сиротинців в Україні дуже активні Оля Мороз та Тетяна Скрипник.

На превеликий жаль, столиця України, славний Київ, засмічена російським пресовим нашествям, бульварним читвом та різним пропагандивним матеріалом, скерованим проти державності України. Президент Кучма вважає, що це і є демократія, коли все дозволяється. Але ж чому не дозволяється істинне національне відродження? Києво-Печерська Лавра, досі в московських руках. Московські попи наші ж історичні місця використовують для антиукраїнської пропаганди, активно насаджують між простолюд-

дям „общепонятний”. Від людини, яка хоче побачити ті історичні наші реліквії, вимагають 8 гривнів за вступ. Чи можливо такі безчинства терпіти? Колись за панщини народ мусив платити данину за відкриття церкви, таку практику тепер попи наслідують.

Наша діаспора видає багато грошей на різні цілі, але, на жаль, дуже мало засобів і зусиль ужито для перебрання з-під російського впливу історичних скарбів і для відродження рідної мовної культури. Час бити на сполох перед загрозою втрати наших підставових культурно-історичних надбань.

Головним винуватцем такого стану доводиться таки вважати Президента Кучму, уряд та позбавлену патріотизму Верховну Раду. Тож ми такі биймо на сполох, подібно як колись козаки били у дзвони, коли татари набігали на наші землі. Все ж є багато національно свідомих українців у східних областях України.

Явно відчувається дефіцит енергійного проводу. Національно-демократичні сили не йдуть разом. Того міцного національного духу, що володів думами передвоєнного населення Західної України, там іще пошукати. Ще не дозріли до закликів „Здобудеш Українську Державу, або згинеш у боротьбі за неї!”.

Проїжджаючи терени західної України, бачив я занедбані села, де колись билось українське серце й люди гуртувалися під Божим прапором. Люди мов тіні сновигають, ледачать, пиячать, байдужіють. Тут видно чорну руку Москви, що зруйнувала колись здорове українське село, вигнала добрих господарів у Сибір, обернувши залишених у рабів. А з духовного рабства тяжко визволитись. Не багато краще у містах, де панує нужда, безробіття, алкоголізм. Нерезформовану економіку заступив чорний ринок.

На мою думку, кожен з нас, хто проживає на Заході, міг би й повинен

дати посильну допомогу тим селам, з яких походимо, їхнім школам, культурним осередкам. Треба мати на увазі дітей, шкільну молодь, з якої виростуть майбутні провідники народу, нації. Відомо, що ми витрачаємо чималі гроші на церковні установи в американській діаспорі. А скільки наших громадських заощаджень іде масово у Ватикан, так наче б Ватикан дбає про потреби нашого знедоленого народу. Оті зайво витрачені гроші могли б бути вжиті на виховання і збереження нашої молоді для України. Наші парафії в США спроможні допомогти рідним школам в Україні значніше, ніж вони це роблять. Ось малий приклад. Чужий священник в нашій церкві, у штаті Арізона, витрачає тисячі доларів наших парафій на свої приватні цілі. А в той же час жодного цента від місцевого єпископату не йде на наші народні цілі.

Україні загрожує анархія. Ніби існує уряд, проте він глухий до потреби народу. Передвиборна гарячка підносить температуру нездорового суспільного організму. Наш народ, зокрема у східних областях, бажає кращого порядку в організації суспільного життя, більше дисципліни, честі й посвяти, господарської й політичної незалежності, взаємовигідних договорів з чужинецькими партнерами.

У виборах майбутнього Президента великі надії на Євгена Марчука. Сподіваються, що він зуміє приборкати комуністичних запродавців та покінчити з моральним занепадом в суспільстві. Рішучий, національно свідомий провід – цього дуже потрібно сучасній Україні!

Мирон Луцишин

Хто бажає допомогти сиротам в Україні, просимо звертатися на таку адресу: **Марія Yowyk, Orphan Aid Society, 129 Ridge Rd. Douglaston, N.Y 11363, tel.: 718-423-4966.**

Комуніст №1 проти “Вечірнього Києва”

Судовий тиск на пресу, яка чимось не догодила владі чи зачепила хоч трохи інтереси новітніх нуворишів, значно посилюється з розгортанням передвиборної президентської кампанії. Для цього успішно використовується недосконале законодавство, яке дозволяє будь-яку критику – чи то владних структур, чи то грошових мішків, чи то державних чиновників – трактувати як образи честі й гідності, і правити за це фантасичні суми моральної компенсації. Не дивно, що українська журналістика через це деградує, втрачає гостроту. Ті ж видання, які дозволяють собі мати незалежний погляд, висловлювати критичну думку, мають неабиякі проблеми. Нині тільки до газети “Вечірній Київ” нараховується близько десяти судових позовів. Серед них два позови навіть від кандидатів у президенти України – Олександра Ткаченка та Петра Симоненка. Сьогодні мова піде про претензії неокомуністичного вождя до української газети.

Ще у березні нинішнього року редакція “Вечірнього Києва” отримала копію листа за підписом першого секретаря ЦК Компартії України П. Симоненка, адресованого лідерів російських комуністів Зюганову. (Копію цього листа передруковували багато газет, в т.ч. “Свобода” у ч. 17 за 23 квітня 1999 р. – Ред.) В ньому повідомлялося про позачерговий пленум ЦК, на якому обговорювались питання, порушені головою російської Держдуми комуністом Селезньовим під час його відвідин в Україні. Говорилося про використання грошей, наданих КІРПФ українським комуністам для президентської виборчої кампанії, а також “для активізації діяльності Союзу советських офіцерів і формування бойових дружин із їх складу”. Далі у листі йшлося про те, що з допомогою комуністів у владних структурах “підготовлена передача безкоштовної продовольчої допомоги братньому російському народу на суму 1.5 млрд. доларів”, про те, що “з трибуни Верховної Ради ведеться постійна агітація за інтеграцію в структуру СНД і відновлення Радянського Союзу”, “робиться все

можливе, щоб не допустити прийняття України в європейські структури і розширення НАТО на схід”, “фракцією КПУ, а також фракціями братських партій заблоковано ухвалу всіх законів і рішень, спрямованих на зміцнення капіталістичних відносин на Україні”, “ведеться робота щодо заборони діяльності неонацистських бандерівських партій та організацій (КУН, Тризуб, УНСО)” тощо. Ми певний час утримувалися від публікації цієї копії, не виключаючи, що вона може бути фальшивкою, хоч деякі, названі в ній факти, безспірні – вони постійно підтверджуються практикою діяльності Комуністичної партії. Однак, коли цього листа опублікували деякі видання і він набув розголосу, ми вирішили, що слід про цей факт проінформувати й нашого читача. Оприлюднивши 15 квітня зміст листа, редакція звернулася водночас через газету до П. Симоненка та Г. Зюганова з проханням підтвердити чи заперечити справжність опублікованого документу. 11 травня ми отримали від П. Симоненка листа, в якому він запевнив, що опублікований документ “є вигадкою від першого до останнього слова”, та текст спростування, підготовлений прес-центром ЦК КПУ. У спростуванні йшлося про те, що оприлюднений лист є фальшивкою, заперечувалися факти підготовки передачі продовольчої допомоги Росії та затримки виплати зарплат з метою використання цих грошей під час президентських виборів, але зовсім не спростувалися загальновідомі факти агітації депутатами-комуністами за відновлення Союзу з трибуни Верховної Ради, спротиву інтеграції України в Європу, блокування важливих законопроектів тощо. Редакція “Вечірнього Києва” у передбачений законодавством термін оприлюднила дослівно надіслане спростування.

Здавалося б, інцидент мав би бути на цьому вичерпаний. Аж ні – 2 червня ми отримуємо “Претензію про відшкодування моральної шкоди, заподіяної поширенням недостовірних відомостей”. Моральну шкоду комуніст №1 П.Симоненко, який підписав претензію, оцінив в 320 тис. гривень. Слід віддати належне комуністичному вождеві – сума досить по-

мірна порівняно з апетитами інших позивачів, які замахнулися на багатомільйонні компенсації. І ще до честі П. Симоненка слід відзначити таке. Відчувши слабкість своєї позиції і необгрунтованість грошових претензій, у позові до суду від 1 липня він уже знімає вимогу грошової компенсації “за завдану партії моральну шкоду”, а залишає тільки вимогу подати спростування та компенсувати витрати щодо сплати мита, тобто, 17 гривень.

Але ж надіслане редакції спростування уже оприлюднене! Чи треба його друкувати вдруге? Навіщо ж П. Симоненкові зайва судова тяганина? Важко пояснити це чимось іншим, як не комуністичною ненавистю до всього національного і національно-демократичного. А ще – президентськими переконами: чому б не привернути зайвий раз увагу своїх прибічників, показавши, як активно вожді відстоюють свою партійну честь. При цьому акцент робиться на формальні ознаки – лист Симоненка до Зюганова є фальшивкою, – та аж ніяк не на факти, викладені у ньому. І якщо деякі з них – отримання від КІРПФ грошей, затримка виплати зарплат з вини тільки комуністів – справді важко довести (не тому, що їх у природі існують не може, а тому, що конкретні докази важко знайти), то ціла низка інших наведених фактів є загальновідомою і особливих доказів не потребує. Та й як може заперечити Симоненко те, що його партійні товариші у Верховній Раді агітують за відновлення Союзу, виступають проти входження України в європейські структури, нападають при кожній нагоді і без неї на патріотів-націоналістів, не бажають визнати ОУН-УПА воюючою стороною, ламають шапку перед Москвою, злісно ігноруючи навіть у вищому законодавчому органі державну мову, чим порушують Конституцію України? Стенограми сесійних засідань не залишили б каменя на камені від таких спростувань.

Можливо цим судовим позовом до національної української газети, чия державницька позиція широко відома, комуніст №1 і претендент на президентське крісло Петро Симоненко і заживе політичного капіталу серед своїх фанатичних прибічників, а от серед українського загалу – навряд.

Віталій Карпенко

Політична ракета...

(Закінчення зі стор. 5)

чому вони не підтримують Євгена Марчука. Це спричинило виклик війни проти Марчука з боку Кендзьора й Косіва. (і той і другий як рухивці підтримують кандидатуру свого провідника Генадія Удовенка, якого "помазав" на це звання ще перед своєю трагічною смертю засновник Руху Вячеслав Чорновіл). Першим залпом у цій війні була довга відповідь Кендзьора й Косіва у тій же газеті "За Вільну Україну" від 27 серпня, яку можна схарактеризувати так: Ми проти Марчука, бо він колишній генерал КДБ, який працював у п'ятому відділі органів безпеки, що займався боротьбою з т.зв. "українським буржуазним націоналізмом," і в нас є докази, що підтримка Марчука колишніми дисидентами зумовлена їхньою згодою - багато років тому - піти на співпрацю з органами безпеки.

Треба віддати належне газеті "За Вільну Україну," за те що вона надрукувала відповідь Кендзьора і Косіва, хоч це не на користь кандидатів Марчукові. Через кілька днів цю відповідь передрукувала львівська газета "Український шлях," яку заснував Василь Базів, а тепер редагує його дружина Надія Деркач, бо Базів працює у львівському обласному уряді.

Далі Кендзьор і Косів почали організувати публічні виступи у цій справі по Україні. Один з таких, на якому мені пощастило бути присутнім, був у Львові, 5 вересня, коли біля тисячі осіб заповнили кінотеатр Галичина. Два дні раніше Кендзьор і Косів виступали в Самборі. Наступні виступи мали відбутись згодом в інших містах. На таких масових зборах серед учасників є й прихильники Марчука та інших кандидатів, що видно з писаних запитів, які присутні передають Кендзьору й Косіву, а ті на них по черзі відповідають.

Що це справді війна, підтвердив мені сам Кендзьор, коли ми зустрілись у Києві два дні після львівського мітингу. "Це боротьба на смерть", - заявив він спокійно, а згодом в розмові додав, що він свідомий того, що може зустрітись з "з якимось КА-МАЗ-ом." (З грузовиком цієї марки зударився автомобіль, в якому їхав Чорновіл, і Кендзьор далі переконаний, що це не була звичайна аварія.)

Кендзьор і Косів не мають незаперечних доказів про вбивство Чорновола, але у них є докази про "сплячих агентів" КДБ, яких вже роками "будять" на те, щоб скоїти якусь пакість Україні. Ці докази попали їм в руки через цікавий збіг обставин. У 1991 році на базі КДБ творилась Служба безпеки України. У зв'язку з цим проходили переатестацію усі кадри цього відомства. В комісіях переатестації були також представники законодавчої влади (у Львові - Вячеслав Чорновіл, Микола Горинь, Степан Давимука, Михайло Косів). Деякі співробітники КДБ, щоб утриматись на посадах, про-

понували новій владі свої послуги і, щоб довести свою вірність, приносили цікаві документи з архівів советських органів безпеки, в тому числі власноручно писані заяви ув'язнених дисидентів про згоду на співпрацю, а також про агентів, які проникали в українські організації в діаспорі.

Тепер у своїх виступах Кендзьор і Косів доводять не тільки те, що підтримка кандидатури генерала КДБ у великій мірі зумовлена покликанням до дії "сплячих агентів," але й що за усі роки самостійної України різні політичні розколи, події, які спричиняли шкоду Україні, збаламучували громадськість, різні компромати на політичних діячів, були інспіровані такими ж "сплячими агентами," які багато років раніше погодились грати роль патріотів, здобути собі довіру і послідовників, а тоді на даний наказ "пробудитись" і щось задіяти.

На відміну від Польщі, Чехії, Угорщини, Східньої Німеччини, в Україні не було перевірки, яка виявила б колишніх співробітників режиму і нейтралізувала їх від політичної діяльності на деякий час. Не було також такої розв'язки болючих справ як південно-африканська Комісія правди, що дала можливість колишнім поневолювачам визнати свої провини і майже у всіх випадках уникнути суду.

Кендзьор і Косів не пропонують "люстрації", ані Комісії правди в Україні. За винятком одного документа, який був вперше опублікований ще 1992 року, бо в ньому йшлося про справу захалявного "Українського вісника" (його редагував Чорновіл, а після його арешту - Алена Пашко і Косів; тиражуванням і передаванням закордон через українських спортсменів займався Кендзьор). Чорновіл і його співробітники рішили його не оприлюднювати.

І навіть тепер у війні, яку вони почали, Кендзьор і Косів не виносять документів на денне світло. У газетній відповіді і у виступах вони цитують тільки документ, публікований сім років тому, тільки натякаючи на те, каже Кендзьор, що у них є окремі документи з архівів КДБ, вони надіються наново "заспати" пробуджених агентів, нейтралізувати їхню діяльність, а чесним людям, які бачать в Марчукові "українського Піночета", котрий "наведе порядок", довести, що є кращі кандидати на президента, зокрема їхній Генадій Удовенко.

Українцям в діаспорі, які не мають права голосу в Україні, К. і К. нагадують, що серед них також живуть "сплячі агенти", деякі знані тільки під кадебівськими кличками, які вдають з себе патріотів, але коли їх пробуджують, то вони чинять якусь затью в громаді.

У своїх виступах Кендзьор і Косів кидають виклик генералові Марчукові: Розкрийте клички, скажіть, хто ці люди і чим вони сьогодні займаються. Війна триває.

Р.Л. Хомяк,
спецкор "Свободи".
Львів-Київ-Вашінгтон.

60 млн. доларів чорнобильцям від Європейського співтовариства

РІВНЕ.- Понад 60 млн. доларів для потреб населення, що постраждало внаслідок Чорнобильської катастрофи, отримає найближчим часом Україна від Європейського співтовариства. Про це повідомив у Рівному під час виїзного засідання Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи його голова Юрій Самойленко. Головна мета таких засідань комітету, зазначив він, - вивчення

проблем медичного і соціального захисту населення, що постраждало внаслідок аварії на ЧАЕС, щоб врахувати їх при формуванні пріоритетних напрямків держбюджету-2000. Він також повідомив, що Рівненщина є однією з найбільш потерпілих областей. Для Рівненщини нині головне - забезпечити виплату компенсацій населенню з "чорнобильської зони" - заборгованість становить понад 48 млн. грн.

(ДІНАУ)

КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА В США

проголошує

ПРОГРАМУ XXIV КРАЙОВОГО ПЛАСТОВОГО З'ІЗДУ

який відбудеться

23 - 24 жовтня 1999 р.

на Союзівці

П'ЯТНИЦЯ, 22 ЖОВТНЯ 1999р. веч.

год. 7:00 - 10:00 Реєстрація учасників з'їзду - бібліотека
8:00 - 10:00 Наради підготовчих комісій

СУБОТА, 23 ЖОВТНЯ 1999 р.

год. 8:00 - 10:00 Реєстрація учасників з'їзду
10:00 - 12:30 1. Відкриття XXIV Крайового Пластового З'їзду
2. Вибір президії з'їзду
3. Слово голови КПСтаршини
4. Слово голови ГПБулави
5. Схвалення порядку нарад, правилників з'їзду і комісій
6. Одобрення протоколу XXIII Крайового Пластового З'їзду
7. Усні доповнення до звітів КПС
8. Інформативний звіт комісії 50-річчя
9. Звіт голови КПРади
10. Вибір комісій:
а. Статутової
б. Таборової
в. Господарсько-Бюджетової
г. Пластприяту
г. Резолюційної
д. Верифікаційно-мандатної
Виховні питання для КПЗ'їзду, згідно з резолюцією XXIII КПЗ, підготовляють Малі Ради Орлиного й Скобиного Кругів, які відбуваються в рамках З'їзду.
12:30 - 1:00 Обідова перерва (обід буде на залі)
1:00 - 2:30 11. Запити і дискусія над діяльністю КПС
12. Звіт Верифікаційно-мандатної комісії
13. Удільнення абсолюторії КПС і уступаючим членам КПРади
14. Наради
2:30 - 4:30 **Малі Ради Орлиного й Скобиного Кругів** та наради комісій:
Статутової, Номінаційної, Госп.-Бюджетової, Пластприяту, Резолюційної
4:30 - 6:30 **Наради Таборової комісії** та продовження нарад інших комісій.
7:00 - 9:30 Спільна святкова вечеря

НЕДІЛЯ, 24 ЖОВТНЯ 1999 р.

год. 7:00 - 8:15 Снідання
8:30 - 9:30 Служба Божа (збірка в одностроях в церкві 8:25)
10:00 - 12:00 15. Звіти комісій:
а. Статутової
б. Таборової
в. Малої Ради Орлиного Круга
г. Малої Ради Скобиного Круга
г. Господарсько-Бюджетової
д. Пластприяту
е. Резолюційної
16. Звіт Номінаційної комісії
17. Вибір КПСтаршини і КПРади - записання КПС і КПП
18. Внески, запити та різне
19. Закриття XXIV Крайового Пластового З'їзду

Уточнення

В ч. 38 за 17 вересня „Свобода” вмістила листа В. Остапенка „Занепокоєне „Л”...”, в якому допущено неточність у твердженні, що з учасників Харківської правописної конференції Скрипника розстріляли, а Зеров покінчив життя самогубством. Закрала-ся технічна помилка з перестановкою прізвищ місцями. Слід читати: Микола Зеров був розстріляний в місцях позбавлення волі, а Микола Скрипник -

в минулому редактор газети „Правда”, голова першого советського уряду в Україні, керівник відділу ЧК, народний комісар внутрішніх справ, пізніше заступник голови Ради народних комісарів УРСР - вдавсь до самогубства 7 липня 1933 року.

Поправка

У ч. 37 за 10 вересня в дописі „Три крапки в полеміці” неправильно подано прізвище автора з Гамільтону, Онтаріо, Юрія Ганаса.

Звернення Світового Конгресу Українців про святкування 2000 року

Апостол Андрій Первозваний поставив хрест на Київських горах і світло християнства оповило Україну. Увесь світ готується відзначити цей епохальний ювілей приходу Спасителя і початок третього тисячоліття.

Світовий Конгрес Українців на порозі 2000 року звертається зі закликом до всіх крайових управ, складових організацій СКУ і українців по цілому світі гідно і з великим духовним піднесенням відзначити 2000-ліття Різдва Ісуса Христа і початок нової доби нашого буття. Світовий Конгрес крокує „З Христом і Тризубом у нове тисячоліття“.

Ми вдячні Синові Божому, що Він допоміг здобути вільну, незалежну Україну. Молимо Його наділити український народ силою та витривалістю, щоб жертвенною та послідовною працею роз-

будувати українську незалежну демократичну державу на чолі з людиною віруючою, високо моральною, національно свідомою і гордою за свою культурну спадщину.

Ці святкування мають відбутися в наших душах, в наших родинах і домах. Вони допоможуть нам збагнути велич впливу християнства на наше життя, культуру і створять бачення кращого майбутнього для України і українців по цілому світі.

Віriamo, що „з Христом і Тризубом“ наш народ досягне щасливого майбутнього в новому тисячолітті.

За Світовий Конгрес Українців
Аскольд Лозинський,
Президент,
Віктор Педенко,
Генеральний Секретар

„Свідомі свого багатства і свого значення“

Українські греко-католики відсвяткували 50-ту річницю своєї Церкви в Австралії

Святкування 50-ої річниці заснування Української Греко-Католицької Церкви в Австралії очолив місцевий ординарій владика Петро Стасюк. Декілька тисяч вірних зібралися на молитву у неділю, 11 липня, в римокатолицькій Катедрі св. Патріка в Мельбурні. Був присутній високий гість – Владика Любомир Гузар, єпископ-помічник кардинала Івана Любачівського, отця і глави Української Греко-Католицької Церкви. Зокрема, він відзначив: „Ми надзвичайно вражені тим, що Владика Петро заснував Харітас, Сентакер та Центр релігійної освіти в єпархії як продовження основного рушіючого імпульсу, який керує життям єпархії впродовж останніх десятиліть“.

В ознаменування ювілею єпархіяльний музей відкрив нову виставку „Розмаїття в обрядах, єдність у вірі“. Наталя Моравська, керівник музею, представила виставку, яка містить українські ікони, візантійські фелони, а також інші витвори сакрального, прикладного і декоративного мистецтва.

У неділю, 12 липня, Владика Петро очолив відправу на пам'ятний Святій Літургії за українсько-візантійським обрядом в римокатолицькому храмі

св. Патріка у Східньому Мельбурні. Служили при престолі поруч з Владикою Петром і Владикою Любомиром Гузаром Владика Лостен та Владика Михаїл Вівчар із США, також відправляли римокатолицькі архієпископи з Аделаїди, Брізбену і Перту та 25 римокатолицьких єпископів з цілої Австралії. Римокатолицький Архієпископ у Мельбурні, д-р Джордж Пелл, також був присутній на Літургії. У своїй проповіді Владика Любомир сказав: „Було болісно покидати батьківщину та Українська Греко-Католицька Церква розквітла в Австралії. Ми маємо бути свідомі духовного багатства, яке привезли із собою“.

На Божественній Літургії також були присутні, губернатор Вікторії сер Джеймс Гоббо, член федерального парламенту, представник прем'єр-міністра Джона Говарда Брюс Вілсон, представник опозиції федерального парламенту Кон Сціакка, та високопоставлені урядовці. Очікується, що протягом 1999 року кожна громада єпархії організує святкування з нагоди цього ювілею.

о. Олександр Кенез,
Північний Мельбурн, Австралія

П'ятдесятиліття священства о. Олександра Биковця

Виповнилося 50 років священнослужіння Єпископа Уманського Української Автокефальної Православної Церкви (Соборноправної) Київського Патріархату о. Олександра Биковця. 25-літній син замученого в 20-их роках на Полтавщині благовісника УАПЦ прийняв сан священника в таборі в церкві у Пфорцгаймі, Німеччина у 1949 році, священствував у США.

За віддану працю він мав високі нагороди – св. митру і протопресвітерство. Єпископська хіротонія о. Олександра відбулася 16 жовтня 1988 року

в Аделаїді, Австралія в соборі Архангелів Гавриїла й Михаїла Грецької Автокефальної Православної Церкви.

У неділю, 29 серпня ц. р., в катедрі Покрови в Чикаго, архипастир-ювілят очолив Молебень до Пресвятої Богородиці й Божественну Літургію в сослуженні настоятеля о. архимандрита Питирима. На спільному обіді в церковній залі настоятель о. Питирим розповів про заслуги Єпископа Олександра.

Юрій Крусь,
м. Карпентерсвілл, Іл.

Обережно на поворотах

*Приховуй труди
і добродіє твоє
Та остерігайся,
щоб язик твій не вкрав у тебе їх.
(мудрець Абба Ісая)*

Вже кілька років існує рух православних українців за Київський Патріархат. Це вияв протесту-реакції на те, що Українська Православна Церква в США, з осідком в Бавнд-Бруці, пристала не до Київського Патріархату, а до Вселенського Константинопольського. Поява такого руху – явище позитивне, діалог потрібний. Але тяжко погодитися з революційно-деструктивними методами такого „діалогу“.

Всяка справа має робитися з гідністю і християнською етикою. Адже ж ми в Америці вже півстоліття, і якісь поняття про терпимість мали б вже мати. Здоровий глузд підказує, що не можна підрізати гілляки, на якій сидимо. Бавнд-Брук – це наша гілляка, ми її будували. А як хтось хоче з неї злізти, то чому це робити з лайкою та образою на тих, що там сидять. Здоровий глузд знову підказує, що треба було всім залишатися на нашій гіллі, і прямувати до того, щоб ми усі разом приєдналися до нашого Київського Патріархату...

Справа ця дуже поважна, болюча і складна. Рішення Собору єпископів в Бельгії приєднатися не до Києва, а до Царгороду, приголомшило багатьох. Єпископи мотивували своє рішення тим, що це допоможе й Київському Патріархатові. Мали вони і сильний аргумент, що в Україні вже є два православні патріархати і що ніхто не може сприймаати це поважно. Мовляв, зробіть спочатку порядок у своїй хаті, тоді ми приєднаємося. Наші єпископи заявляли, що вони дотримуються позиції неутручання. Як тепер бачимо, не такими вже неутручальними вони були. Але ми жили хоч з надією. Це було сяк-так можливо до подій в Одесі. Після Одеси мало б бути всякому ясно, що нас обдурено й відкинуто! Сумно. Проте, бувши об'єктивними, ми не можемо оминати нашого великого „камня спотикання“. Ми, миряни, переважно не дуже ознайомлені із церковними справами, беремо цей історичний акт з чуттєво-патріотичного боку, єпископи ж наші – з боку історичного і канонічного. Єпископам важливо, щоб православний світ нас визнав. Отже, цей „камień спотикання“ таки важливий, тут має бути якийсь компроміс. І „революціонери“ мають про це пам'ятати. Скидається на те, що в цій ситуації Бавнд-Брук повертав на поворотах необережно і „заблудив“, а „революціонери“ зразу повернули дуже круто на повороті та й в'їхали у бузиновий куш.

Теоретиком руху „революціонерів“ є д-р Оксана Хомчук, новоприбула молода іммігрантка з України. Відомостей про неї небагато. Невідомо до якого угруповання чи церкви вона належала в Україні і чи належить до

якоїсь церкви в діаспорі. Замість оборони Київського Патріархату проти дій Московського Патріархату в Україні, д-р О. Хомчук взялася за поборювання і звинувачення в зраді УПЦ в США, до котрої вона не належала і яку вона не будувала. І їй повірили. Д-р О. Хомчук є головним редактором журналу „Українці Америки за Київський Патріархат“. Вона також авторка книжки „Українська Православна Церква в США. З Києвом чи Істамбулом?“. Коли читаємо публікації „революціонерів“, то складається враження, що мета їх – боротися проти Бавнд-Бруку, а не довести свою рацію щодо Київського Патріархату і конкретно допомогти йому. Це – сліпий кут всього руху.

Вже сам підзаголовок книжки „З Києвом чи Істамбулом?“ ображає кожного вдумливого православного українця. Невже не розуміє авторка-науковець, що йдеться не про Стамбул, а про Константинополь, окупований турками. Як нас обурює, коли Київ називають Росією! Такі вислови як „зрадили“, „пішли до турків“ просто неприйнятні. Тут співчувати треба грекам, а не глузувати. Хто як хто, а ми мали б це розуміти. Візантія з Константинополем (Царгородом) були найкультурнішою країною того часу. Ми від них прийняли православну віру і живемо їх надбаннями до сьогодні. Чи не варто над цим замислитися і перестати осоромлювати себе? Вияв злості і образи – це свідомість слабости. Древнє прислів'я каже: „Юпітер, ти гніваєшся, значить не маєш рації!“ До чого доходить образа єпископів Бавнд-Бруку, свідчить цитата із статті їхнього єпископа Олександра Биковця в книжці д-р О. Хомчук: „Чи священники й вірні УПЦ в США й УАПЦ в діаспорі мусять покірно йти за єпископами-дегенератами, які прийняли такі пункти?“ (ст. 138). Так називає єпископів – Єпископ О. Биковець!

А в Кліфтоні, Нью-Джерсі, „революціонери“ вже зовсім пустилися берега. Вигукували в церкві на Службі Божій, не давали о. Дякову – заступникові голови Консисторії, розпочати проповідь, а потім на зборах не допустили його до слова. Це вже забагато! Мудрець Абба Ісая має рацію. Капосний язик украв в цих людей не тільки добродіє, а й розсудливість. То ж обережно на поворотах! Залишається нам тільки висловити співчуття нашим „революціонерам“, бо, мало хто з людей зі здоровим глуздом візьме поважно їхні домагання такими засобами боротьби. Доказ тому й те, що сам той рух оперує вже двома центрами. Отже, поки вони не скерують своєї енергії з Бавнд-Бруку на Московський Патріархат в Україні і на послідовну та плановану допомогу Київському Патріархатові – цей рух розминатиметься із своєю метою.

Дм. Грушенький,
Дезерт Гот Спрінгс, Каліф.

Свята Літургія в Тусоні

22 серпня в Тусоні, Арізона, відбулось святкування Дня Незалежності України. У церкві св. Михаїла о. В. Бучек відслужив Літургію і виголосив проповідь про любов до батьківщини.

На урочистому зібранні після Служби Божої виступили Б. Бобяк, П.

Феш, Л. Чуловська. Професор Богдан Чуловський в доповіді зупинився на історії боротьби українського народу за незалежність, розповів про нинішнє життя в Україні.

На закінчення було виконано гімн „Ще не вмерла України“.

Б.Ч.

Українська „Січ” в Німеччині

Будинок „Січ” в ГанOVERІ.

В травні 1945 року, тікаючи від „визволителів”, ми з батьком опинилися в англійській зоні Німеччини, в місті ГанOVERІ. Нас привели до будинку, в якому мешкало з десяток хлопців-галичан. Ми з батьком були першими „східняками”. Будинок називався „Січ”. З кожним днем прибувало все більше українців, які не хотіли повертатися до СРСР. Звідкілясь з’явилися бланки анкет. Нам сказали, що це від Швейцарського Червоного Хреста, який переймає опіку над „неповоротцями”. Мій батько видавав їх і вів реєстрацію. Усі, хто походив зі східної України писали, що вони – з Галичини. Ми їздили по таборах, де готувалися транспорти до відправки в Советський Союз і розповідали, де можна отримати анкету Червоного хреста, що давала право залишатися в Німеччині.

Проїжджаючи одного разу коло бараків такого табору, я побачив старшу жінку, що стояла зажурена коло оголошенні і запитав:

– Коли збираєтесь додому?

– Та, може, і завтра...

Я показав їй анкету з червоним хрестом.

– Ходіте, скажіть моєму чоловікові, – пошепки промовила жінка.

В бараці за столом сиділи два чоловіки. Я розповів їм, що, як і де. Тієї ночі до „Січі” прибуло з десяток сімей. Кілька разів з військовими англійцями приїздили советські офіцери, звичайно, енкаведисти, вимагали з погрозами, щоб люди їхали на „родину”. У когось виникла думка зайняти під табір порожні німецькі казарми, що були за яких три чверті кілометра від „Січі”. В короткому часі „неповоротцями” заповнилось декілька блоків.

Табір треба було зареєструвати в англійській комендатурі, дати йому назву. З усіх запропонованих відомих українських прізвищ англійці вибрали „Лисенко”, бо могли це прізвище вимовляти. Так постав табір ім. Лисенка.

Першим комендантом табору був професор Подільський. Поблизу, в католицькій церкві, почав відправляти Служби Божі греко-католицький священник о. С. Їжик, в’язень німецьких концтаборів і український патріот. На

ці Служби ходили також і православні. Пізніше православна церква була відкрита в середині табору. Священником православної церкви був о. Поліщук.

Табір розростався не по днях, а по годинах. Приймали лише українців і білорусів, але під маркою останніх були і росіяни. Однією з міжнародних організацій, що зацікавились долею переміщених осіб (так тепер ми називались) була ІМКА. Вона почала культурно-освітню працю в таборі. Референтом був Янішевський (старший). Олексій Данчук і я знайшли шоферів і заснували шоферські курси, на яких ми одними з перших склали іспити й отримали німецькі документи на право їзди. Професор Харківського університету Хома Рябокінь відкрив матуральні курси, що пізніше переросли в гімназію. Відкрилась початкова школа, директором якої став Михайло Данчук. Був відкритий шпиталь, в якому працювали професор В. Плющ, доктор Турукало та інші.

Диригент Горбенко організував чудовий хор, в якому брав участь соліст Харківської опери Неділько. Часто виступала на концертах співачка Київської опери Павловська. Завадович відкрив драматичний гурток. З’явилась футбольна команда, зіркою якої був Бруно Дмитрук.

Здавалось все гаразд, все добре. Але, як майже завжди буває серед українців, почалися партійні чвари, поділ на „східняків” і галичан. В таборі були три конфесії – православна, греко-католицька і протестанська. Кілька разів табір відвідував митрополит Української Автокефальної Православної церкви Полікарп. Його урочисто вітало усе населення табору – православні і греко-католики. Один раз відвідав табір греко-католицький єпископ Бучко. І ось, невдовзі після тих відвідин, як грим з ясного неба, єпископ Бучко заборонив греко-католикам відвідувати православні відправи. Більшості греко-католикам це не було до вподоби. Отець Їжик також дивився на цю настанову крізь пальці і гармонійність релігійного співжиття продовжувалась, поки з американської зони до табору Лисенка не пе-

Митрополит Полікарп у таборі імені Лисенка.

рейшов архієпископ соборноправної церкви Григорій. Його патріотичні промови гіпноотично приєднували маси до його церкви.

Час минав, загроза депортування до советського „раю” висіла над головами. Аж у 1948 році ООН прийняла угоду про людські права. Проте енкаведисти всякими засобами, не гребуючи викраданням, шантажом, погрозами репресій до залишених на батьківщині сімей, намагалися повернути українців до СРСР. Ми, таборяни, також не сиділи, склавши руки, а кричали на повний голос, щоб увесь світ почув, що то за молох сидить у Кремлі.

Ми проходили з транспарантами до центру міста, де виступали наші промовці, розповідаючи, хто ми є і за що боремося.

Німці очищували ГанOVER від руїн, зводили нові будинки, ремонтували, де можливо, напівзруйновані. В кінці 1948 року „січовикам” категорично запропонували перебраться до табору. Не стало „Січі”, колиски табору ім. Лисенка. У 1949–1950 роках багато таборян емігрували до Канади і США. На початку зими 1950 року і я виїхав до Америки.

Юрій Курилко,
Іст ГанOVER, Н. Дж.

Українські студенти протестують проти примусової депортації до СРСР.

Вчителі й учні української школи в ГанOVERІ (1948–1949 рр.).

(Фотографії з архіву автора)

ЗВІДУСІЛЬ

Ганді знову в клопоті

Індійський прем'єр-міністр Атал Бегарі Вайпаї вимагає, щоб Соня Ганді, за походженням італійка, провідниця Конгресової партії, вияснила, чому вона чекала 15 років, поки стала громадянкою Індії. „Це питання потребує конкретної відповіді“ підкреслює він і цим знову порушує питання „чужинського походження“ у виборчій кампанії Індії.

Новий посередник для справ замирення

Норвежця Тер'є Род-Ларсена, котрий допомагав у переведенні тайних переговорів між Ізраїлем і палестинцями, вислідом яких був договір в Осло 1993 року, призначено від 1 жовтня спеціальним координатором Організації Об'єднаних Націй для здійснення мирних заходів на Близькому Сході. Генеральний секретар ООН Кофі Аннан сказав, що Т. Род-Ларсен є також його особистим представником до Палестинської визвольної організації та Палестинської самоуправи.

Відродження „камікадзів“

У Москві стало відомо, що чеченський бойовий командир Шаміль Басаєв оголосив про свій намір створити спеціальний підрозділ „ісламських камікадзе“. Загальна кількість терористів-самовбивць, у завдання котрих входить здійснення акцій на території Росії, становитиме близько 400 бійців.

Пропонують судити злочинців Східного Тимору

США розглядають можливість суду над військовими злочинцями у Східному Тиморі. Про це повідомила минулого тижня секретар Державного департаменту Мерилін Олбрайт після зустрічі з Генеральним секретарем Організації Об'єднаних Націй Кофі Аннаном у головній квартирі цієї організації. Пропозицію вчинити суд над військовими злочинцями у Східному Тиморі подібну до тих, як в Руанді і на Балканах, внесено Верховним комісаром ООН з прав людини Мері Робінсон.

Чи буде міжнародний осуд комунізму?

У польському сенаті відбулась наукова конференція „Про усунення наслідків змови Гітлер-Сталін“, на якій проведено скликання міжнародного трибуналу для осуду злочинів комунізму. Його першим членом став відомий російський дисидент Володимир Буковський. На конференції виступив відомий письменник українського походження Віктор Суворов, який сказав, що Сталін несе відповідальність за вибух Другої світової війни нарівні з Гітлером.

Софії Лорен – 65

Свій 65-ий день народження Софія Лорен провела вдома у товаристві свого чоловіка Карла Понті і дітей. Вона знялася вже у 84 фільмах і підписала контракт на наступний рік. У жовтні виходить друком її друга книжка куховарських рецептів. Акторка вважає, що запорукою довголіття і міцного здоров'я є добра їжа і тривалий сон.

ГІСТЬ РЕДАКЦІЇ

Ярослав Ручняк

Ярослав Ручняк приходить до нас в редакцію озброєний в летючки, готів карточки на адреси і... парасольку в синьо-жовтих барвах із написом на ній „Українська Міжнародна Пошта“ англійською мовою. Він – відважна людина, коли йдеться про великі торговельні задуми. До США приїхав 10 років тому, але вже не

Відважний задум підприємця

вистачає йому „звичайної“ роботи, яку робить більшість новоприбулих, йому хочеться робити справу з великим розмахом. Із запалом і впевненістю розповідає про свої пляни широкої розбудови висилкового бюро, що має, як він каже, краще і більш професійно братися до діла, ніж уже існуючі такого роду підприємства. А справа, за яку береться, для всіх українців завжди була і є важливою, бо ж, здається, немає родини, яка б не посилала на батьківщину для своїх близьких допомогу – чи у формі грошей, чи пачок із різним добром, чи книжок.

– Ми зовсім нова компанія, – розповідає Я. Ручняк, – і практично задумуємо виконувати все, що зв'язане із пересилкою в Україну, чи то на рівні підприємств, чи поодиноких громадян. Доставляємо пачки, вантажі, продукти, грошові перекази у всі країни колишнього СРСР, як також до Польщі, Словаччини, Чехії.

– Але все це роблять інші подібні до вашого підприємства. Чим ваше має бути особливим?

– Основну ціль створення нашого

підприємства ми бачимо в тому, щоб надати можливість нашому споживачеві вибрати і самому вирішувати, хто кращий. Маємо в Америці 20 представників і їх кількість постійно зростає. Плянємо в кожному штаті мати своє представництво. Не за горами – Канада. Тому наша „Українська пошта“ стоїть відразу на міцних ногах, бо має представників по цілій Америці і Україні.

– Чи ви надієтеся, що втримаєтеся, зважаючи на широку конкуренцію вже існуючих подібних підприємств?

– Так. Совісна праця, запевнення доброї доставки пачок, а в додаток – фотографія і підпис отримувача, які одержить відправник – все це шлях до успіху, в який я вірю.

Я. Ручняк прощається з нами, залишивши в редакції оголошення свого підприємства і... веселу, „патріотичну“ парасольку у національних барвах.

О.К.

Докладніше про компанію „Українська міжнародна пошта“ читайте на стор. 22

Роз'яснення про „Збірку документів Миколи Лебеда“ та дещо про Пролог

Це є дуже скорочене роз'яснення до коментаря тижневика „Свобода“ від 25 червня 1999 року до заяв, як і д-ра Мирослава Прокопа, так і двох членів Президії Середовища УГВР в Пролозі, та дещо про сам Пролог.

„Архів УПА“ під такою назвою ніколи в Пролозі не було. Натомість у Пролозі зберігалася збірка крайових матеріалів із 1942-50 рр., яка містилася в трьох шухлядах бюрової металевої чотиришухлядної шафи. Матеріали з років 1942-44 вивіз із України Микола Лебедь, генеральний секретар Генерального Секретаріату Закордонних Справ Української Головної Визвольної Ради – ГСЗ УГВР. Він цю збірку возив із собою, доповняв, пильнував і сам привіз до Америки. Тільки завдяки його нагляду збереглася збірка архівних документів, яку проф. Лев Шанковський в своїх публікаціях із своєї ініціативи називав „Архів Закордонного Представництва УГВР“. А за ним назву почали вживати й інші, але в Пролозі не було документів самого ЗП, хібащо все те, що Прокоп мав у своїх шафах у бюро до осені 1992 р.

Упродовж десятиріч шафа із збіркою стояла в кімнаті Лебеда в Пролозі. В цьому періоді, мабуть, із кожного документу зроблено щонайменше одну копію чи підпис для користування дослідниками чи журналістами. Лебедь особливо дбав, щоб всі важливі документи із збірки з'явилися друком у „Літописі УПА“, що і виконано. Ключ до шафи мав тільки Лебедь, а від 1987 р. – також Петро Содоль, із тим, що доступ був завжди тільки за дозволом Лебеда. Від 1992 р. Лебедь погодився дати збірці ім'я „Збірка документів Миколи Лебеда“ та підготував її для передачі у вибране місце разом із іншими документами (зокрема ГСЗС УГВР), які він мав. У цьому йому допомагав Степан Процик, але виїзд Лебеда з Нью-Йорку в листопаді 1995 р. цю працю перервав. Документи поїхали разом з Лебедем, а частина була за його інструкціями забезпечена.

Про приїзд Євгена Місила (на презентацію цінних спогадів Анни Байляк, а не до Прологу) я знав два тижні заздалегідь. Коли він приїхав, ми зу-

стрілися (хоч через ремонт хати я не міг його запросити до себе) і він питав про документи УПА в Пролозі. Я вияснив ситуацію, що копії чого маю і якщо він за чимось конкретним шукає, постараюся це віднайти та йому відбити. Наша зустріч тривала приблизно чотири години: говорили ми про різні аспекти дослідів історії УПА. Ми розійшлися в добрих відносинах і тому коментар кореспондента „Свободи“, що я нібито не допустив Місила до архіву, трактує некоректною.

Засновником Прологу в Нью-Йорку в 1952 р. був Лебедь, а не ЗП УГВР чи хто-небудь інший. Пролог це його концепція і він визначив завдання установи, зібрав відповідних (незалежно від політичних поглядів) до праці чи співпраці та подбав про матеріальне забезпечення. Пролог зареєстровано спочатку як громадське об'єднання, як неприбуткову асоціацію, членами якої стали особи управи, працівники та деякі співробітники. В 1968 р. Пролог перетворився в нормальну комерційну фірму, в прибуткову корпорацію з приватними уділами, які одержали тільки члени екзекутиви-дирекції. Власне тоді закінчилася „громадська діяльність“ і постала „корпорація“ і тим самим „приватизація“ Прологу, чого в пізніших роках, навіть у 1991 р., ніхто не міняв і нічого нового не вдумував.

Вибори президента, інших членів екзекутиви Прологу до 1968 р. були прерогативою зборів членства асоціації, а від 1968 р. вирішувала це на виборах дирекція корпорації приватно і без нієї апробати. Ось так, демократично, незалежно й статутувано президентами Прологу були: Лебедь (1952-74), Прокоп (1974-81), Роман Купчинський (1981-1991), Содоль (від осені 1991 р.). Пролог ні фактично, ані юридично не був ніколи „підпорядкований“ ні ЗП УГВР, ні якійсь політичній одиниці. Статут Прологу передбачав підпорядкування тільки своїм уділовцям та дирекції і ніхто цього ніколи не міняв. Щоправда, Пролог активно співпрацював із ЗП УГВР, і навпаки. Не „підпорядкування“, а взаємна співпраця була природна з уваги на напрям діяльності Прологу та довголіт-

ню присутність провідних членів УГВР (Лебедь, Прокоп та о.д-р Іван Гриньох) на чолі дирекції Прологу та, рівночасно, Президії ЗП УГВР.

На ділі стосунки Прологу з ЗП УГВР ішли в рамках співпраці, мабуть, аж до Конференції ЗП УГВР в 1987 р. Тоді її учасники розпустили ЗП (чим і покінчили з „мандатом краю“) і створили Середовище. Прокоп очолив Президію (в якій ОУНз здобула більшість) цього Середовища, яке почало діяти все виразніше як еміграційна політична партія із амбіціями мати вплив на Україні. Прояви партійництва в Президії Середовища розчарували екзекутиву Прологу. Скоро з'явилися різниці в поглядах щодо пріоритету „політичної“ чи „економічної“ діяльності, які довели до погіршення в стосунках. Давня співпраця перетворилася у спробу однобічного диктування зі сторони Середовища.

Дирекція (а не „деякі працівники“) Прологу вкінці оцінили поведінку Президії Середовища як найновішу спробу ОУНз перебрати Пролог у свої руки. І тому в серпні 1991 р. Пролог чемно, але недвозначно пригадав Президії Середовища про свій юридичний та безпартійний статус. Таку позицію прийняли як свою всі з дирекції, крім Прокопа. Заяви про те, нібито одна особа могла б „самовільним актом“ Пролог якимось перебрати чи членом дирекції з успіхом диктувати, як їм треба ставитися до тієї чи тієї справи – це чистий абсурд.

В 1992-94 рр. я мав цього „конфлікт“ досить і кілька разів хотів резигнувати з Прологу але цього не зробив тільки на особисту просьбу члена дирекції Лебеда, який твердо підтримував позицію Прологу.

Не одержавши від Прологу бажані капітуляції Президія Середовища почала закидати мені особисто „самочинне привласнення громадської власності“, аж до майже „державної зради“. Всі ці політично вмотивовані та криво вмонтовані закиди, даю до відомого, є фальшиві й без ґрунту.

Петро Содоль,
Бей Сайд, Нью-Йорк,
Вересень 1999

кувала листа д-ра Романа Барановського про наше Українське товариство та про наш українськомовний книжковий голод, а редакція додала, що „найкращим дарунком українцям на чужині буде передплата „Свободи”, я отримав число „Свободи”, передплачене для нас. Хочу сказати, що це була дуже велика і приємна несподіванка. Цей подарунок зробив для нас невідомий співвітчизник вельмишановний Дам'ян Кордуба. Я навіть не можу знайти таких слів, якими міг би висловити йому безмежну вдячність. Ми не знаємо адреси Д. Кордуби, тому просимо надрукувати нашу подяку йому через „Свободу”. Крім цього я отримав ще одне повідомлення з Канади – від Оріси Ткаченко, яка передплатила для нас „Українське Слово”, що видається в Києві, від Марії Крижанівської з Рочестеру отримав великий пакет з різними газетами та журналами (в минулі роки Марія Крижанівська вже прислала нам книжки).

Щемить серце від такої широти наших українських співвітчизників. Отримуємо багато листів із США, Канади, Англії, з яких видно велику любов до рідної України, до всіх нас, українців, порозкиданих буревійними роками по цілому світу.

Щемить серце від такої широти

Колись я вже писав, що наша організація – „Товариство української культури” – зареєстрована на початку 1991 року і першим із Західної діаспори відвідав нас на Зеленому Кліні професор Іван Лучечко з Джерзі Сіті, який подарував від себе особисто 500 доларів. Пригадується мені слова, які він тоді сказав: „Свій за своїм як не заплаче, то хоть скривиться”. Це – чиста правда.

Допомагали нам жінки, що живуть в домі пенсіонерів „Українське село”, згуртовані в Товаристві „Червона калина” (Воррен, Миш.), а також Ксеня та Іванка Кучері, Володимира Демус, Уляна Павлинська та інші.

Другим нашим гостем на Зеленому Кліні був головний редактор журналу „Самостійна Україна”, член Проводу ОУН та координатор громадських структур ОУН Павло Дорожницький, а разом з ним був Андрій Попок – начальник Управління у справах української діаспори при державнім комітеті України. Вони подарували для нашого народного хору „Червона калина” 10 національних українських костюмів, великий український прапор та 100 доларів для оплати реєстрації жіночої організації ім. Олени Теліги. Від Романа Барановського отримали 2 великі пачки з книжками для нашої бібліотеки. Про

нас хочу сказати, що живеться нам дуже трудно. Масмо найбільші труднощі з приміщенням. За останні роки ми вже п'ять чи шість разів міняли куток, де могли б збиратися. І тут я бачу велику несправедливість між українцями, які живуть в Росії, та росіянами, що живуть в Україні. Росіяни в Україні мають клуби, видавництва, книжки, журнали та газети, свої різні організації. Зараз вони користуються більшими правами, ніж українці в своїй державі, бо ми добре знаємо якими „правами” користуються вояки УПА та Дивізії „Галичина”, котрі боролися з сталінською ордою.

Ми українці тут, та українці в інших місцях Росії, не можемо знайти собі постійного місця та провадимо таке циганське життя. Хочу ще сказати, що дуже багато шкоди для України роблять наші яничари. Тому то доля наша така гірка, що нам ніколи не бракувало тих наших перевертнів-яничарів. Але ми не дамо, щоб заросла бур'янами стежка, протоптана в далекі часи нашими піонерами-українцями на землю, котру колись називали Зеленою Україною.

Василь Світальський,
Океанський Проспект, 136-63,
690002, Владивосток-2, Росія.

Рядки писалися ще в ті часи...

У числі з 23 липня ц. р. „Свобода” вмістила статтю політичного оглядача Віталія Карпенка під назвою „Будьмо разом – в Україні і діаспорі”. Як магнетом притягає сьогодні Україна до себе діаспорні серця.

Ми їдемо туди, друкуємо книжки там, а не тут, щоб хоч трохи протистояти російськомовній друкованій повені. Так сталося і з моєю книжкою „Життя в грімі та без”, що вийшла минулого місяця в Києві, і я безмежно вдячний і добірній публіці, що зібралася в найкращій залі Спілки письменників України на презентацію, і „Вечірньому Києву” та „Літературній Україні” за гарні відгуки.

Як сприйме мою книжку читач в Україні, не мені судити, але згадувані в „Свободі” рядки „Нам чужина вже стала рідним краєм, а рідний край чужий, як закордон” писалися в час безпросвітної радянщини, як відповідь на гекатомби жертв 33-го року, 37-го, 41-го, коли в ті часи „рідний край” обливав нас брудом.

В той час зтероризовані дисиденти

вдихали свіже повітря з Канади й Америки. Але і сам вірш я назвав контрверсійним. В секції книги „Публіцистика як гоббі”, на мою думку, розставлений баліанс між поневоленою в той час матірною землею і діаспорою. Згоден з В. Карпенком: щоб Україна стала українською – „нам усім треба працювати заєдино: і в Україні, і в діаспорі”.

Ростислав Василенко,
Торонто

Не було наміру образити

Зауваги шановного пана Калинича, поміщені в „Свободі” 27 серпня, вимагають деякого доповнення. Спадщина покійного Мирослава Німцева в ділянці церковної архітектури велика і заслужовує на спеціальну студію-монографію.

Метою мого невеличкого допису було поінформувати про відзначення 50-ліття заснування парафії Пресвятої Родини, а також висловити декілька думок, над якими варто застановитися на порозі нового тисячоліття, особливо тут, в Америці.

В дописі не подано прізвищ окремих заслужених парафіян (їх багато) саме тому, щоб нехотючи не пропустити, а тим самим не образити, тих, які безкорисливо працювали і далі працюють для загального добра. До речі, в 1988 році під редакцією о. Йосифа Денищука парафія видала хроніку-історію, в якій подано перебіг подій та імена всіх, хто брав активну участь у житті парафії.

Покійний маестро Німців був одним із них. Для мене особисто він був зв'язком із спогадом мого дитинства – містом Перемишлем. На жаль, відійшов від нас у краший світ самотньо, не дочекавшись повного завершення свого проєкту для парафії Пресвятої Родини тут, у Вашингтоні.

Христина Пацлавська,
Кенсінгтон, Мериланд

Хто ще пам'ятає хор „Ватра”

Чоловічий хор „Ватра” виступив зі своїм першим концертом в Австрії. Група ентузіастів співу та музики – В. Білінський (голова), Куціль, Володимир Баран, Василь Надрага та диригент проф. Лев Туркевич і його заступник Орест Е. Садовський при співучасті хористів скликали хор „Ватра” в 1946 році. Хористи, біля 50 осіб, мов ті журавлі з різних місцевостей свого замешкання злітались на проби хору. Співали по 6 годин денно. Репертуар був різноманітний.

Починали з релігійної тематики, а закінчували маршовими піснями. В хорі співали обдаровані І. Гош, О. Татунчак, О. Садовський, брати Чорнобілі, Проценко, А. Дербіш (знаний „український соловейко”), А. Радванський, Колодзінський, В. Боднар, Голод, М. Гнатюк та феноменальний Трубецький зі Зальцбургу.

Хор дав чимало концертів в Європі. На новому місці поселення від 1949 року концертував по містах Канади, був змушений невдовзі припинити свою діяльність. Ряд хористів виїхали в інші країни. Адміністратором хору був тривалий час інж. Батицький.

Коли в 1949 році більшість хористів виїхала до Канади, хор „Ватра” усе ж продовжував свої концерти турне до Швейцарії під диригентурою маестра О. Садовського. Концерти „Ватри” чули шанувальники хорового співу в Цюриху, Женеві, Базелі, Берні, Люцерні, інших містах, а також на всесвітньо відомих курортах Ст. Моріц і Давос. Хор співав також у великих містах Німеччини і Австрії, в таборах для переміщених осіб – в Ляндеку, Зальцбургу, Регенсбургу, Миттенвальді, Авсбургу та ін.

Нехай цих кілька скромних слів з нагоди 50-ліття хору „Ватра” стануть китицею нев'янутих квітів на могили померлих, а для живих – кленово-калиновим спомином.

Д-р Володимир Боднар

ЗВІДУСІЛЬ

Дочка Чорнобиля

У Чорнобилі народилась перша після катастрофи дитина – Марія Ведерникова. Її батьки Лідія і Михайло потайки повернулися до міста і утримували в таємниці вагітність Лідії, щоб не наразитися на примусове виселення, бо їм ніде подітися. Попри заборону вже багато людей, переважно старшого віку, повернулися до своїх домів. Новонароджена і породіля почуваються добре.

Молебень в таборі смерти

Юдейський рабин, православний єпископ, мусулманський імам, євангельський пастор і католицький митрополит провели спільний Молебень в колишньому таборі смерти Майданек біля польського міста Любліна. Німці вбили тут 250 тисяч людей 50 національностей. Від 1945 року багатолюдні Дні Майданека відбуваються кожної осені.

Новий закон про статус ветеранів

Зі списку військових ветеранів включено в Польщі громадян, які після війни були членами Польської робітничої партії, а потім Польської об'єднаної робітничої партії, і працювали або співпрацювали з органами державної безпеки у період з 1944 по 1956 роки. Закон про позбавлення таких пенсіонерів статусу ветерана і пільг, що випливають з нього, підписав президент Польщі Александер Квасневський.

Одноразова заборона автомобільного руху

Париж, Рим та багато інших міст Європи минулого тижня в середу, 22 вересня, заборонаю автомобільного руху у своїх міських центрах святкували „день пішохода”. Багато бульварів, проспектів і майданів було відкрито тільки для пішохідів, їздців на роликових ковзанах і бігунів підтюпцем. У деяких містах дозволено тільки автобуси та електричні засоби пересування.

Пам'ятник Діані

Прем'єр-міністр Великої Британії Тоні Блейр повідомив у середу, що в одному з королівських парків Лондону буде збудовано фонтан в пам'ять принцеси Діани, яка загинула два роки тому в Парижі. „Дуже важливо увічнити пам'ять людини, яка не тільки була дорогою для людей своєї країни, а й мала великі досягнення в світі”, – сказав прем'єр в інтерв'ю газеті „Дейлі Мірор”. При цьому він назвав Діану „незвичайною жінкою”. Ця газета веде кампанію за спорудження пам'ятника і вже отримала 193 тисячі листів від людей, які підтримують цю ідею.

Готель в космосі

Американська готелева компанія Гілтон плянує створити готель на доколаземній орбіті. Перші замовлення прийматимуться через 10 – 15 років. А компанія „Budget Suites of America” виділяє 500 млн. доларів на створення космічного порому, який повезе туристів довкола Місяця.

ЗНАКИ

155 стародавніх українських вишивок

В альбомі вміщено візерунки сорочок та рушників. У коментарях розшифровуються прадавні українські знаки-символи.

Мова українська та англійська
1972 р., 72 стор.

Ціна з пересилкою 12.50 дол.

Для мешканців
Нью-Джерсі – 6% податку

Адреса:

Книгарня „Свободи”
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Тріумф Оксани Кровицької

Наша співачка Оксана Кровицька у газеті „Нью-Йорк Таймс“ із 13 вересня стоїть не лише на світліні перша перед усіма іншими виконавцями опери „Мадам Баттерфляй“, але також у рецензії критика Б. Голленда.

Чи може бути кращий показчик її шляху на вершину слави оперової співачки, як те, що впродовж трьох днів ми бачили двічі її світліну на передовому місці в „Нью-Йорк Таймс“? Крім цього, двічі читали з радістю слова найвищої похвали передових американських критиків.

А хто із українських співаків може сьогодні похвалитися світліною майже на півсторінки у американському щоденнику, який знає цілий світ?

У критиці на прем'єру опери „Мадам Баттерфляй“ Б. Голленд пише: „В центрі уваги і подиву була Оксана Кровицька, яка співала прегарно роллю Чіо-Чіо-Сан. Її голос і щирість виконання захоплюють, рівночасно вона вміє вживати його з виваженою музичністю. Він лунає з легкістю у цій оперовій залі“.

Не менш прихильною була критика на виконання О. Кровицькою ролі Чіо-Чіо-Сан також і в інших ньюйоркських газетах – „Нью-Йорк Пост“ і „Ньюздей“. Ще в ми-

нулому театральному сезоні вона співала з великим успіхом в цій самій ролі, а з початком 1999 року отримала відзначення як „непересічна актриса Нью-Йорк Ситі Опері“. Також здобула грошову нагороду Діва.

В цьому сезоні О. Кровицька співатиме ще в опері „Нью-Йорк Ситі“ ряд вечорів, а в дальшому ми почуємо її в головній ролі опери Янашека „Катя Кабанова“ в Маямі та Монреалі, а також в „Тосці“ у театрі Пуерто-Ріко та у виконанні „Реквієму“ Дворжака із симфонічною оркестрою Нью-Джерсі.

Наша землячка співає в „Опері Нью-Йорк Ситі“ від 1993 року, і кожний театральний сезон приносить їй славу.

Так і тим разом – важко отримати кращу критику на початок театального сезону, як цю, що появилась в передових ньюйоркських газетах.

Українці діаспори, а зокрема львів'яни, бо ж вона уродженка міста Лева – щиро радіють успіхам Оксани Кровицької. Шкода тільки, що через величезну зайнятість в опері, рідко можемо чути голос нашої співачки в українській громаді.

О. К.

Оксана Кровицька в ролі Чіо-Чіо-Сан

Фото Керол Росер

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

Вияснення „Російські Літописи“ вийшли без схвалення Гарварду

Книжка „Російські Літописи“, яка викликала негативну реакцію О. Цегельської („Свобода“ ч. 34) була видана без жодного схвалення Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету (УНІГУ), бо УНІГУ не схвалив би видання, в якому княжу добу України приписано до історії Росії. Хоч у вступній подяці згаданої книжки надруковано імена проф. Г. Ланта і О. Прицака з УНІГУ, це зроблено без їхнього відома. Ось як це було. У 1987–88 рр. відомий філолог отримав листа від британського видавництва „Гарамонд“ з проханням дати оцінку англійського перекладу уривків з Новгородського Літопису, а проф. Омелян Прицак (історик, тодішній директор УНІГУ) дістав подібного листа зі списком бібліографії на тему давньої історії „Росії“. Видавець ніколи не представив професорам тексту або проспекту книжки, для якої готував ці матеріали. Професори вислали свої завваги до перекладу і бібліографії і пояснили видавцеві, що дані матеріали належать до історії Русі і що назви Русь і Росія не однозначні. Вони ніколи не отримали відповіді на свої завваги.

Професори Лант і Прицак завжди звертали увагу на правильне вживання назви Русь і Росія. Наприклад, у критиці виданого в 1980-их рр. в Москві „Словника Російської Мови XI–XVII ст.“, проф. Лант писав, що укладачі словника не мали підстави претендувати на існування російської мови в XI–XII ст., бо пам'ятки російської мови такої давнини не існують. Він уважав, що використані в словнику київські джерела з XI–XII ст. ніяк не можуть бути зразками російської

мови і що такі дивні претенсії дискредитують російську філологію.

Іншим прикладом є широко відомий виступ проф. Прицака спільно з проф. І. Решетарем в американському науковому журналі „Slavic Review“, де вони писали, що вже найвищий час, щоб американські історики Східної Європи зреклися назви „Kievan Russia“, яку росіяни (з власних, можна додати, політичних причин) вживають. Назва „Kievan Russia“ підказує неіснуюче пов'язання Києва з Росією, яка появилась на історичній арені декілька століть пізніше. Вони рекомендують об'єктивний переклад назви „Київська Русь“ на „Kievan Rus“.

Тому, що відповідь видавництва „Гарамонд“ ніколи не прийшла, в 1990 році проф. Лант написав їм ще одного листа, в якому повідомив, що він вважає справу прохання видавництва неактуальною з причини їхньої довгої мовчанки. Після відходу названих професорів на пенсію, кореспонденція з в-вом „Гарамонд“ перейшла в приватне посідання проф. Ланта і Прицака.

Дев'ять років пізніше, в січні ц. р., в громаді почала кружляти поголоска про якесь неназване гарвардське видання, в якому, мовляв, проф. Прицак „віддав росіянам історію України“. Ніхто в УНІГУ не міг здогадатися про яку книжку йшлося. Аж в березні ц. р. представники Фонду Катедр Українознавства випадково побачили лист написаний англійською мовою з наголовком „Історичний бандитизм“, автором якого був проф. І. Кохан з Каліфорнії. З нього ми довідалися, що не йшлося про якесь гарвардське видання, а про британську публікацію „Російські Літописи“, в якій була по-

міщена подяка Г. Лантові і О. Прицакові, хоч їм нічого не було відомо про появу цієї публікації. Вони згадали стару переписку з в-вом „Гарамонд“, яка давно тому увірвалася, але не були певні чи вона відносилася до публікації, яку описав проф. Кохан. Отже, рішення зачекати до часу, коли бібліотека Гарвардського Університету отримає цю книжку. В міжчасі, в травні ц. р., англійська газета „Український Тиждень“ несподівано опублікувала лист проф. Кохана і тим оприлюднила натяк на причетність УНІГУ до британського видання „Російські Літописи“. У листі до „Свободи“ О. Цегельська згадує проф. І. Кохана і подібного листа проф. З. Мельника, що появились в „Українському Тижденьку“. Ця газета також помістила відповідь УНІГУ 13 червня і 1 серпня ц. р., в якій справа непричетності УНІГУ була вияснена. В липні ц. р. стало відомо, що британський видавець „Гарамонд“, який звертався до проф. Ланта і Прицака 13 років тому, незабаром після того збанкрутував і зліквідувався. Можливо це і є причиною, чому гарвардські професори ніколи не отримали вістки про долю їхніх завваг. З нового видання видно, що поради професорів не були використані, хоча їм все таки подякували.

В-во „Гарамонд“ встигло випустити книжку „Російські Літописи“ в Англії ще у 1990 р., а теперішнє, коротше видання, появилось у в-ві „Квадріліон“ на базі старих кліш, які цей видавець закупив при ліквідації майна „Гарамонд“. Голова редакційної колегії „Квадріліон“ Б. Коваль оправдується тим, що його підприємство не готувало це видання і також не відповідає за його зміст. Але він заявив готовість усунути неточності у майбутньому виданні, якщо таке появиться.

Роман Процик,
екзекутивний директор ФКУ,
Нью-Йорк

Голуб прилетів

Етюд

Сиджу в садку за розкритим етюдником. Давно цікавить мене сам процес цілунку Того, кому присягався в Любові і Вірі. Як відобразити стан душі в обличчі? Що в ній творилося? Осліпили, затьмарили розум 30 сребрянників? Чи можна оправдувати зраду? Знав Він, який цілунок готується йому.

– Отче, що робити?

– Прийми муки за Спасіння Душ Людських... Думки мої часто переходять в любиму молитву: „Отче наш...“ Цвітуть трави. Пахнуть квіти... Падають достиглі груші.

Пишу олійними фарбами. Кидаю на полотно кольори. З'являється в сивій голові молодого чоловіка. В кожного художника є свій образ Ісуса.

Раптом прилетів голуб. Ходить по травичці. Я завмер – де моя кішка? Кішка спить. Голуб підходить ближче. Зупинився ліворуч від мене. Дивиться правим оком. І я дивлюся. Підлетів, сів на палітру, яка лежала на етюднику, перед полотном. Я лівою рукою прикрив фарби, голуб не замастився.... Голуб перелетів на лівий поручень крісла. Дивиться повз мене на Образ.... Погляди зустрілись. Чи розуміє він мене? Голуб полетів. Залишив мене схвильованим. Господи, прости, мене грішного. Не вмію ще написати Твій Образ.

Василь Барабаш,
Вест Бабилон, Н. Й.

Від редакції: В. Барабаш прислав до редакції фото незавершеного Образу Спасителя, який просив не друкувати. Сподіваємось, що мистець дасть можливість читачам „Свободи“ побачити свій твір у завершеному вигляді.

НОВІ ВИДАННЯ

Посмертний докір партизана

Василь Станиславів – Ю. Макух „Ліс приймає повстанців”. Міннеаполіс, Міннесота, США, 1997.

Перед смертю Василь Станиславів-Макух заповів своїй дружині Нелі видати книжку його спогадів „Ліс приймає повстанців” і вона виконала останню волю покійного, а примірник книжки надіслала до „Свободи” з припискою: „Буду щиро вдячна, коли в тиждень з'явиться згадка про цю книжку”. У післямові до спогадів чоловіка Н. Станиславів пише: „Виконавши свій обов'язок, почувуюся вдоволеною, що можу дати в руки читачам цей спомин мого чоловіка, який безмежно любив Україну і завжди був готовий віддати своє життя за неї”.

І це – щира правда. На практиці збагнувши підступність і жорстокість комуністичного режиму, який запанував на Волині в 1939 році, Василь швидко знайшов своє місце серед українських партизанів, в лісовому таборі. Першим ворогом партизанів були німці, які всупереч першим очі-

куванням, жорстоко поставилися до українського населення зайнятих ними земель. Потім почалися бойові дії, пов'язані з необхідністю оборони селян від польських вояків. Назрівали бої з советськими диверсійними загонами, а також з партизанами Ковпака, а тим часом в українських лавах почалися події, які не сприяли згуртуванню сил у боротьбі з ворогом. Настанала незгода між двома відгалуженнями ОУН, яка дійшла і до лісу.

Автор описує випадки загибелі українців, зокрема учителів, священників, громадських діячів з рук своїх же людей, докоряє за непослідовність в діях. Він пише, що спершу бандерівський провід закликав селян збирати зброю на полях боїв і передавати її німцям, які мають ту зброю передати в українське військо, а пізніше почав вимагати від селян зброї для власних потреб.

Не на користь українському селу пішло й знищення млинів, шкіл, інших будівель, щоб ними не скористалися німці. Перед приходом Червоної армії на багатьох сільських будівлях

з'явилися антисовєтські гасла, наслідком чого були тільки посилені репресії з боку НКВД, вояки якого просто палили хати з написами. Серед повстанців було чимало агентів НКВД, які по війні з'явилися у своїх звичних одностроях.

Спогади колишнього повстанця-партизана багато в чому доповнюють історію Другої світової війни в Україні. Такою маловідомою сторінкою є і його розповідь про Український легіон самооборони, в якому воював Василь Станиславів. Легіон, як розповідає автор, утворився після роззброєння бандерівцями партизанських загонів ОУН-м.

У Легіоні було понад 600 вояків, які пройшли вишкіл і були добре озброєні. Наприкінці війни Легіон об'єднався з дивізією „Галичина” і міг стати зародком українського війська, коли б події не пішли в іншому, ніж очікувалося, напрямі. В книжці докладно описано бойовий шлях Легіону, подано прізвища його старшин, є й світлина вояків з сотні, якою командував хор. Василь Станиславів-Макух.

Адреса вдови автора: **Nellie Stanyslaviv, 827 2ND St. N.E., Minneapolis, MN 55413.**

Л.Х.

ЖАХ БЕЗ КІНЦЯ

57 років переховувався на горищі
Степан Ковальчук

Глинобитна хата на краю села Мончинці. За хатою – город. Там, на городі, старі й немичні бабусі копають картоплю, посаджену Меланкою Ковальчук. Серед бабусь і двоюрідна сестра покійної Меланки, 80-річна Антоніна Петрушенко: «Меланка тяжко побивалася, що немає їй як умерти. Кажу: вмерти – то вмерти, всі смертні. Хіба, кажу, дітей малих залишаєш. Тоді вона й розповіла про брата: вже 57 літ на горищі...» Слухають ці слова Параска Шаховал і Марія Кравець. Додають, що до останньої хвилини ходили до вмираючої Меланки Ковальчук – їсти, пити їй подавали, очі закрили, та нічого не знали й ні про що навіть не здогадувалися: «А він, Степан, на десятий день після того, як її не стало, вийшов на подвір'я, наче з неба впав».

Дезертир

Ось він, Ковальчук. Сивий, як лунь, розпатланий. Схилений до землі – стільки ж то літ не випростувався! Блідий, наче крейдяна стіна. Недочуває – доводиться дуже голосно до нього звертатися. Недобачає. «Був у мене один документ про шість клас школи, та й той десь загубився». І далі згадує, як ішов зі своєю набожною матусею до Почаєва, аби помолитися. «Вздовж доріг – могили та могили. А німці хваляться, що за кожного їхнього вбитого сотню наших уб'ють», – каже. Тоді Степана охопив панічний страх: і його уб'ють? Повернулися додому, в Мончинці, коли німці якраз «здійснювали набір робочої сили до Райху». Тоді він сказав своїй матусі: «Скажеш, що я в Почаєві залишився». А сам – на горище... У період окупації Степан ще іноді залишав свою схованку. Бо пригадав у розмові, що «із Терешовського лісу бачив дим у Мончинцях – чийось хату спалили». Коли ж у село «прийшли наші, в мене був дуже застуджений правий бік, а в армії кожука не дадуть, зрозуміло. І я вирішив, що почекаю до весни. Надію мав себе виправдати, що в Почаєві був». Чи не всі мончинецькі хлопці,

які тоді пішли з нашими, полягли під Тернополем. То була страшна та незбагненна бойня. Їх поклали на полі бою, ще навіть не вбраних в армійські строї, не озброєних. Гіркий плач матерів і вдів долинув до Ковальчука на горище: «Я ще дужче злякався». Мав вибір: жахливий кінець чи жах без кінця? Вибрав друге: «Говорила мені сестра Меланка, щоб ішов з усіма, бо всю сім'ю покарають, якщо знайдуть». Страх, як трясовиння, засмоктує. Не наважився раз, то вдруге ще тяжче себе перебороти. Невдовзі не стало в Степана й останнього шансу...

Людина без паспорта

Стара убога хата. Драбина, приставлена до горища. Через сіни – піч, на якій висиджував чи вилежував довгі-предовгі роки. Від горища – до печі, відтак від печі – до горища. Оце весь 57-літній «маршрут» приреченого. Неймовірно, яке саме життя він собі знайшов. Сидів, як миша під віником. Покійна Меланка була швачкою на все село й дачихою в церкві, що в сусідньому селі. «Не минало й дня, щоб три чи чотири душі не переступили наш поріг. А я навіть не поворухнувся, себе не виказую», – розповідає. Звісно, що не сидів склавши руки. «Сестра шила на машинці, а вся ручна робота – моя». Відтак показує власноруч переписані, до ладу зшиті релігійні тексти: «Не мав такого часу, щоб сидів без діла. Це для мене – вірада». Люди приносили крам, загорнутий у газети. Якогось разу до рук потрапила газета, де писалося «про такого, як я, через сорок п'ять років пішов до людей – йому за дезертирство нічого не було». Чому ж, прочитавши, не зробив висновку? Не може пояснити. Чи то вже звик до такого існування, чи то страх і тоді не відпустив?..

Двадцять чотири роки тому померла його матуся. Тієї ночі він уперше відчинив двері, вийшов на подвір'я, обійшов довкола хати – «бо мені цікаво було, я ж не бачив». П'ятнадцять років тому, на Різдво, «я вирішив ви-

Степан Ковальчук виходить зі схованки. Його історія – це приклад того, що життя буває страшнішим від страху смерті.

Фото Анатолія Гурмана.

сповідатися в храмі». А церква – у Малих Юначках. Вперше ж побачив автобуса, серед людей опинився. Перепишуючи релігійні тексти, запам'ятав, що «сім святих спали 179 літ, прокинулися – навіть вбрання їхнє не зотліло». А С. Ковальчук «проспав» менше – 57 літ. А життя його зотліло. Погоджується: «Великий гріх узяв на душу». Згадує пророцтва Серафима – про антихриста та кінець світу.

Наче з неба впав

Мале село Мончинці не йме віри, що Степан Ковальчук сидів 57 літ на горищі. Кажуть люди, що він звідкілясь приїхав на десятий день по смерті Меланки. Мончинці радше прийняли б версію, що він із неба впав чи навіть воскрес із мертвих. Мончинці і не обурюються, не засуджують. Чи намагаються зрозуміти, що з цим чоловіком сталося? Степан Ковальчук сам себе

(Закінчення на стор. 27)

КОЛОНКА
ПОЕЗІЇ

Ганна Черинь

Гурагани

Літо настало – лихо Флориді –
Злих гураганів сезон.
Звідки щороку беруться ці біди?
Винні циклони й озон!
Страшать погодники: лихо не зникне,
Буде в це літо рекорд!
Тож забивайте двері і вікна,
Як перед нападом орд!

Цюкають молоти, рипають пили,
Труситься хирний дашок.
Злякані люди гармидер зчинили,
Аж відігнали пташок.

Дехто утік, а сміліші готові,
Шум підготовки затих.
Дні як навмисно настали чудові.
Мов нагорода для тих,

Хто без надії тримався надії.
Згинь, африканська мана!
В нас вітер віє, і сонечко гріє,
А гурагану нема.

Приснилось

Коли літає чорнокрилий вітер,
А я читаю спогади ввісні,
Слова складаються
із вилялях літер –
І весело, і болісно мені.

Давно-давно,
коли ще нам здавалось,
Що ми на цілий світ лише одні,
Все це було... Помалу забувались
Твої слова, присвячені мені.

Ішли роки. В життя вели дороги,
Тебе в один, мене на інший шлях –
І вже нема ні щастя, ні тривоги
З тобою спільних
у прийдешніх днях.

Те, що було – не вернеться ніколи.
Згубились ми у морі різних лиць...
Але нараз, під мрії баркаролі
Солодкий біль і спалах блискавиць
Яскравим світлом викресав минуле,
І в серці відігвалася струна.

Як добре, що ввісні це лиш майнуло,
Химерне й немовірне віддавна.

Селянський син

Із давніх давен український поет
У віршах молився на села.
Туди він спрямував мрійливий лет,
Бо села – натхнення джерела.

Любисток в саду, і волошка в житах,
Дерева і голі, і в листі,
Криниця в степу,
журавель в небесах...
А пише він, сидючи в місті,

Де чад димарів, деренчання машин,
Запльований бруд тротуарів,
Нудний макіяж недоступних машин
І дим цигарковий із барів...

Поет на Парнасі, а все це внизу.
Привик на готовому жити,
Забув про село, і від віви козу
Не зміг би мабуть відрізнити.

А славить село. Українське село,
Де мова, як річка пречиста.
Поети! А як же до того дійшло,
Що ви повтікали до міста?..

В УКРАЇНІ

Футбол: Ліга чемпіонів

«Лацио» (Рим) —
«Динамо» (Київ) — 2:1

**Рівень «Динамо» — нижчий.
Тому й програли**

Усі дороги ведуть до Риму. А в середу ввечері вони вже точно мали вести на стадіон „Олімпіко“. Ви собі уявляєте італійця, що перебуває при здоровому глузді й не цікавиться футболом? Особисто я — ні. Та все ж... Трибуни знаменитого римського стадіону не були заповнені й наполовину.

На цей раз стадіон, що вміщає приблизно стільки ж, скільки й наш „Олімпійський“ (близько 83000 глядачів), прийняв лише 30 тисяч глядачів. Чому?

Не хочеться вірити, що словосполучення „Динамо“ (Київ) виявилось непривабливим для вболівальників володаря Суперкубка УЕФА (кращої команди Європи).

І справді, не можуть же вони думати, що команда Лобановського настільки слабка, що не гідна їхньої уваги. А може вони мають рацію? У всякому випадку, в своєму інтерв'ю головний тренер „Динамо“ сказав прямо: „Команда поступилася, тому що суперник вищий за класом“.

Не будемо знову згадувати літо, коли кияни втратили провідного захисника і провідного нападаючого. Але факт залишається фактом. Рівень київської команди значно понижався. І два програти на старті аж ніяк не випадкові.

Команда не готова до гри на найвищому, європейському рівні. Та що там найвищий. Адже навіть „дуже середній“ за мірками Ліги чемпіонів словенський „Марібор“ не дав киянам свободи дій на своєму полі. Не вража-

Рахунок гри відповідає співвідношенню сил на полі 2:1

Фото АП

ють гравці „Динамо“ й індивідуальними діями. Новачок „Динамо“, узбецький легіонер Максим Шацьких, котрий відмінно виявив себе у попередніх іграх, занепадає, бо підтримати його порив виявилось нікому. „Динамо“ не вирізняється і чіткістю дій, не налагоджена швидка гра в пас — що було козирем команди у попередні два сезони.

Що далі? Розраховувати на серйозні успіхи в цьому сезоні вже не доводиться. Команда явно не готова хоч би до повторення торішнього результату, не кажучи вже про перемогу. Цей рік буде проміжним. Залишається з надією дивитися в майбутнє...

Кирило Стадниченко,
«День»

Група А						
місце	ігри					точки
1. Байєр	2	1	1	0	3-1	4
2. Лацио	2	1	1	0	3-2	4
3. Марібор	2	1	0	1	1-2	3
4. Динамо	2	0	0	2	1-3	0

29 вересня — гра команди „Динамо“, Київ з командою „Байєр“, м. Леверкузен.

Футболісти України змагаються за Чашу Європи

В середу, 15 вересня, розпочалися футбольні змагання за Чашу Європи. Вперше в історії футболу в цих іграх беруть участь три клуби з України. Грають „Шахтар“ з Донецького — віцепереміє минулого року у вищій групі Професійної Футбольної Ліги України, „Кривбас“ з Кривого Рогу, що здобув бронзові нагороди в цьому ж році, та „Карпати“, Львів — фіналіст змагань за Чашу України. Київське „Динамо“ грає в Європейській Лізі чемпіонів.

Перші ігри українських футболістів

не можна назвати успішними. Тільки львівські „Карпати“ зуміли звести внічию свою першу зустріч в Швеції з клубом „Гельсінгборг“ — 1:1. Донецький „Шахтар“ зазнав поразки в Голландії від клубу „Рода“ — 0:2, а „Кривбас“, теж на виїзді — в Італії, програв з відомим в Європі клубом „Парма“ — 2:3. Коли додати до цих поразок програш київського „Динамо“ у себе вдома з менш відомим „Марібором“, Словенія, то українські „болільники“ футболу не матимуть причини до втіх.

„Галичина“ — генеральний спонзор Олімпійського Комітету України

КИЇВ, 23 вересня. (Юрій Щербак - ДІНАУ). Генеральним спонсором Національного Олімпійського комітету України і його офіційним партнером у плані фінансування і сприяння розвитку олімпійського руху в Україні стало відкрите акціонерне товариство „Нафтопереробний комплекс - Галичина“. Договір про спонсорство, підписаний 20 вересня в Дрогобичі Львівської області президентом НОК і головою правління „Галичини“

Романом Матолічем, засвідчив встановлення міцних партнерських відносин до кінця 2000 року з можливим їх продовженням. Спонзор має право використовувати символи, емблеми, логотипи НОК в рекламі і просуванні своєї продукції в Україні.

Цей договір — серйозна підтримка олімпійського руху в нашій країні. Готується ще кілька подібних договорів як з українськими, так і з закордонними партнерами.

Перші переможці Всеукраїнських ігор

КИЇВ, 23 вересня. (Ігор Чемерис - ДІНАУ). Визначилися переможці з легкої атлетики на Всеукраїнських літніх спортивних іграх.

Чоловіки: біг — Андрій Гладішев (Київська область), Андрій Булковський (Волинська область), 400 м з бар'єрами — Геннадій Горбенко (Дніпропетровська область), біг з перешкодами — Сергій Редько (Луганська область), стрибки у довжину — Роман Щуренко (Київ), ядро — Олександр Багач (Київська область).

Жінки: Біг на 800 м — Ірина

Ліщинська (Донецька область), біг на 400 м з бар'єрами — Тетяна Терещук (Луганська область), стрибки з жердиною — Анжела Балахонова (Київська область), ядро — Олена Дементій (Київська область), Юлія Савченко (Полтавська область).

Всього у змаганнях з легкої атлетики беруть участь 642 учасники, в тому числі шестеро представників української діаспори з Молдови і один — з Росії.

Урочисте закриття Ігор відбулося на стадіоні „Олімпійський“ 25 вересня.

Наступні старты українських фігуристів

Після перемоги в м. Оберстдорфі, Німеччина, де відбувся перший в цьому сезоні міжнародний турнір фігуристів, українські фігуристи візьмуть участь в таких турнірах „Гренпрі“:

„Скейт Канада“

Гельзенкірхен, Німеччина
„Трофей Лялік“, Франція
НГК, Японія

Фінальні змагання цієї серії відбудуться в січні наступного року в Парижі.

В ДІАСПОРІ

Відкриття футбольного сезону у Філадельфії

Відкриття футбольного сезону 1999-2000 рр. відбулося 12 вересня на полісті УСО „Тризуб“ в Горшамі, Пенсильванія. Змагання пройшли на чотирьох площах, де впродовж сезону змагаються усі тринадцять команд УСО „Тризуб“.

Команда 8-річних гравців „Тризуба“ розгромила своїх суперників з високим вислідом — 7:0, команда 9-річних виграла теж з високим вислідом — 6:0. Друга команда в цій же віковій групі, як і їх старші побратими, програли з однаковими вислідами — 1:2, а дівоча команда 10-річних перемогла

своїх суперниць, з вислідом — 6:1.

Перша команда „Тризуба“ перемогла клуб „Монтко Аззури“ в змаганнях за першість „Інтер-Каунті Сакер Ліги“ з вислідом — 5:1.

Чудова погода привабила охочих відпочити на „Тризубівці“. Усі мали можливість оглянути стан розбудови головного будинку „Тризубівки“, що його здійснюють добровольці — прихильники „Тризуба“, для закупів будівельних матеріалів проводиться збірка фондів.

Зенон Чайківський

Календар змагань першої футбольної команди „Чорноморська Січ“

З огляду на те, що після гурагану футбольна площа Керсі в Юньйоні, де виступає перша дружина „Ч. Січі“ залита водою, призначені на 19 вересня змагання були перенесені.

На цих змаганнях „Ч. Січ“ мала виступити у відновленому складі, в якому вона проводитиме ігри за чемпіонат вищої „Еліт“ — дивізії Гарден Стейт Сакер Ліги Нью-Джерзі: Б. Казанов, М. Чабан, І. Чешко, Р. Дябаль, Й. Довічак, Р. Головінський, О. Іванчук, А. Козіол, М. Вацлавський-Лянге, П. Паливода, А. Семенов, Г. Сергіїв, Д. Соколяк, П. Стено, Р. Стефурак, Я. Твардовський, Я. Вислоцький, Е. Янкович.

Провідник дружини — Я. Твардовський, тренер М. Паливода, асистент тренера Д. Соколяк.

Календар змагань „Ч. Січі“, осіннє коло:

26 вересня, в Елизабеті:

Гіспано-Амерікен-„Ч. Січ“

3 жовтня, Керсі Сакер Філд, в Юньйоні:

„Ч. Січ“ — РР Юнайтед

10 жовтня, в Сейрвілі:

Сейрвіл Юнайтед — „Ч. Січ“

17 жовтня, в Лінкрофті:

Олімпіакос-„Ч. Січ“

24 жовтня, Керсі Сакер Філд, в Юньйоні:

„Ч. Січ“ — Лівінгстон Юнайтед

31 жовтня, в Сомервілі:

Фальконс-„Ч. Січ“

14 листопада, Керсі Сакер Філд в Юньйоні:

„Ч. Січ“ — Ренджерс Юнайтед

21 листопада, в Карні:

Фальконс-95-„Ч. Січ“

УСК Нью-Йорк — Конкорд СК — 1:1

В неділю, 19 вересня, перша команда Українського Спортивного Клубу в Нью-Йорку почала ігри чемпіонату II дивізії Космополітальної ліги з футболу. Як і в попередні неділі, коли наші футболісти грали за Чашу Ліги, команда УСК-у показала змістовну й технічну гру, завдяки якій вже на 10-ій хвилині Мішел з подачі Коваленка здобув ведення — 1:0. І все таки суперникам пощастило вирівняти вислід — 1:1. Після перерви обидва напади суперників провели ряд атак, однак за-

вдяки чіткій грі оборони і воротарів, вислід зустрічі залишився незмінним — 1:1. В команді суперників грають футболісти колишнього ССРСР, між якими є ряд досвідчених спортсменів.

Матеріали про події спорту подає
Омелян Твардовський

Змагання з тенісу
відбудуться на „Тризубівці“
2-3 жовтня

XX століття: ПОДІЇ І ДАТИ

1945 рік:

В лютому відбулась Ялтинська конференція, яка визначила повоєнний поділ Європи.

27 січня – в Польщі визволено в'язнів табору смерті Освенцім.

17 березня – в Німеччині під проводом П. Шандрука, В. Кубійовича і О. Семененка створено Український Національний комітет.

12 квітня – помер Президент США Ф. Рузвельт.

11 квітня – в СРСР ув'язнено митр. Йосифа Сліпого та інших владик.

26 квітня – УССР ввійшла до ООН.

26 квітня – загинув гетьман Павло Скоропадський.

8 травня – капітуляція Німеччини, проголошено перемогу в Другій світовій війні.

16 липня – випробувано першу атомову бомбу.

28 липня – бомбардувальник Б-52 врізався в Емпайр Стейтс Билдинг в Нью-Йорку.

6 серпня – скинуто атомові бомби на два японських міста.

16 листопада – в Німеччині засновано Українську Вільну Академію Наук.

Хочете – вірте їм, хочете – ні...

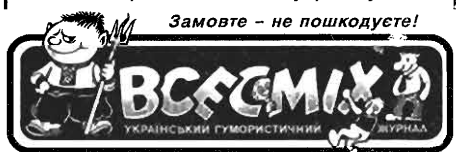

Дочка знаменитого американського кінорежисера Стенлі Кубрика отримує нагороду Британської академії мистецтва, якою посмертно нагороджено її батька. N170, 16, 1999, „День”

При використанні наших публікацій посилення на газету „День” обов'язкове.

Що „Свобода” і робить.

ЖУРНАЛ ДЛЯ ВСІХ, ХТО ЛЮБИТЬ СМІХ
Виходить кожного місяця. 24 сторінки. Два кольори.
Всім років веселить нашу громаду.

HOW MANY MAGAZINES MAKE YOU LAUGH? VSESMIKH DOES!
All year round of laughter. Only \$34.00

ВИШЛИТЬ СВОЮ
ПЕРЕДПЛАТУ НА АДРЕСУ:
VSESMIKH
32 South Ashby Ave.
Livingston, NJ 07039
Tel.: (973) 992-2345
(Evenings and weekends)
www.brama.com/vsesmikh
Додаю: □ \$34 (на рік)
□ \$18 (на півроку)

ЯК?
ВИ ЩЕ Й ДОСІ
НЕ ПЕРЕД-
ПЛАТИЛИ
"ВСЕСМІХ"?

НЕ ПЛАНТЕ
І НЕ
ЖОРІТЬСЯ,
КУПІТЬ
"ВСЕСМІХ" І
ВЕСЕЛІТЬСЯ!

THE MOST TALKED ABOUT MAGAZINE IN THE UKRAINIAN WORLD!

ФІЛАТЕЛІЯ

Композитор
і письменник
Сидір Воробкевич

Сидір Воробкевич крізь призму поштових випусків

Серед поштових марок України покищо немає випусків, безпосередньо присвячених Сидорові Воробкевичу. Але вдумливий колекціонер знайде чимало матеріалів, які ілюструють розповідь про цю незвичайну людину. Це і випущений в СРСР 1986 року конверт з портретом о. Сидора Воробкевича, і марки, листівки та конверти, присвячені князю Василькові з міста Теребовлі, Т. Шевченкові, І. Франкові, М. Шашкевичеві та іншим.

Рід Сидора (Ізидора) Воробкевича походив з Литви. Його прадід – Скульський-Млака де Оробко – переселився на Буковину в середині XVIII століття. Дід композитора Михайло змінив прізвище Оробко на Воробкевич. Батько Сидора – Іван був священиком та професором філософії у Чернівецькому ліцеї та Духовній семінарії.

Сидір Воробкевич (1836–1903) народився та помер у Чернівцях. Там він закінчив гімназію та Духовну семінарію. Був парохом у Давиденках, тепер Давидівка, Сторожинецького району. По чотирьох роках його перенесено до Руської Молдавиці, тепер це Румунія.

У 1868 році студював у Віденській консерваторії і склав потрібні іспити. Почав працювати учителем музики в Учительській та Духовній семінаріях в Чернівцях. З 1875 року він – професор богослов'я Чернівецького університету.

С. Воробкевич був одним із засновників Чернівецького товариства „Руська Бесіда” (1869). Від 1884 року очолював перше Руське літературно-драматичне товариство, яке з його ініціативи у 1899 році перетворено на буковинський „Боян”, написав понад 20 мелодрам, опереток та драматичних творів. Серед них драми „Василько Ростиславич” (князя Василька (1092–1124) бачимо на конверті України, присвяченій 900-річчю міста Теребовлі), „Кочубей і Мазепа” (гетьмана Івана Мазепу бачимо на марці України

1995 року та штемплях Батурина і Відня, а Союзівка в Кергонксоні, Н. Й., вживала франкувальну машинку, відбиток якої зображував герб гетьмана). У США є поштовий офіс (поштамт) „Мазепа” у Міннесоті. Другий існував в 1886–1906 роках у Пенсильванії. В Альберті, Канада, поштамт „Мазепа” діяв в 1913–1955 роках. Інша драма – це „Петро-Конашевич-Сагайдачний” (портрет гетьмана є на марці України).

С. Воробкевич – автор близько 70 композицій на слова своїх поезій. Серед них такі відомі колись на Буковині та в Галичині, як „Заграй ми, цигане старий”, „Над Прутом у лузі” та „Мово рідна”. Багато його пісень створено на слова Т. Шевченка. С. Воробкевич написав три пісні на слова Якова Головацького, одного із членів „Руської Трійці”. Це „Весна”, „Річка” та „Туга за родиною” (Я. Головацький появився на конверті СРСР у 1989 році), о. С. Воробкевич написав пісню „Ой ти дівчино з оріха зерня” на слова Івана Франка, пісню „Підлисса” на слова о. Маркіяна Шашкевича (його портрет є на двох конвертах СРСР). Крім цього, поетові присвячено листівки та штемпілі. Інша пісня о. С. Воробкевича – „Весною пташки щебечуть („На могилі мого брата”) написана на слова Юрія Федьковича (портрет його оглядаємо на конверті СРСР

1984 року). На думку деяких дослідників (І. Соневицький), о. С. Воробкевич є автором музики до відомої пісні „Там де Ятрань круто в'ється”. Інші вважають, що слова та мелодію цієї пісні написав Антон Шашкевич (1813–1880). До вірша о. С. Воробкевича „Сонце ся сховало” написав музику для тріо (сопрано, тенор, бас) Микола Лисенко (портрет композитора бачимо на марках та конвертах України). С. Воробкевич писав до журналів популярні статті на різні теми. Літературна діяльність о. С. Воробкевича охоплювала багато оповідань, поезій та поем. Деякі поеми теж можна ілюструвати філателістичними матеріалами. С. Воробкевич написав статтю „Михайл Вербицький” у календарі „Просвіти” із 1884 року.

Михайло Вербицький, автор музики до нашого гімну „Ще не вмерла України”, виступав на чотирьох штемпелях, вживаних в Канаді в 1963 році до сторіччя гімну України. Композиторові присвячений штемпель Яворова з 1995 року на відзначення 180-их роковин його народження. Про С. Воробкевича писали деякі літературознавці, яких відзначено на поштових випусках, зокрема Володимир Гнатюк, Богдан Лепкий, Осип Маковей.

Отець Сидір Воробкевич був щирим українським патріотом. Його поезія „Рідна мова” актуальна ще й сьогодні в Україні та в діаспорі:

Мово рідна, слово рідне!
Хто вас забуває,
Той у грудях не серденько
Тільки камінь має...

Андрій-Даріян Сольчаник

БУДЬТЕ ЗДОРОВІ!

Складові щастя

На глибоке переконання психологів, щастя полягає не в досягненні мети, а в прагненні до неї. Учені виділяють найважливіші рецепти щастя. Які саме?

Цінуйте те, що маєте – здоров'я, красу природи, допомогу друга, по-

смішку дитини... І пам'ятайте – щастя складається з маленьких радощів.

Поставивши перед собою мету, йдіть до неї поступово, крок за кроком. Уявіть, що ви за місяць повинні прочитати товсту книжку. Визначивши, скільки сторінок треба прочитати

за день, ви зробите мету реальнішою, а отже, відчуєте, що багато можете.

Налаштовуйтеся на добре. Ні в кого не викликає сумніву той факт, що негативні емоції згубно впливають на здоров'я, а позитивні – сприяють видужанню.

Кохання зміцнює життя. Прагнучи досягти професійних успіхів, ми нерідко жертвуємо заради цього особистими інтересами. У вашому житті повинна бути кохана людина.

Посміхайтесь частіше. Щасливі люди впевнені в своїх силах, оптимістичні і відкриті для спілкування. Для початку змушуйте себе посміхатися. Доведено, що м'язи обличчя посилюють у мозок відповідні сигнали – від посмішки ви почуваетесь краще.

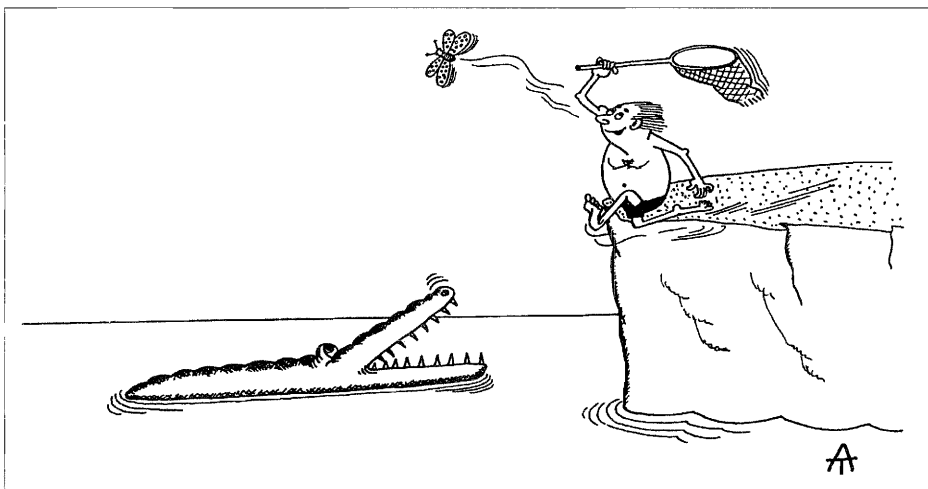
Не марнуйте часу. Години, проведені в нудзі чи пасивному перегляді телепрограм, не принесуть вам задоволення. Займіться тим, що вимагатиме від вас мобілізації всіх здібностей.

Рухайтесь якомога більше. Фізичні заняття значно ефективніше допомагають позбутися депресії, ніж розслаблення або пасивний відпочинок.

Умійте відпочивати. Щасливі люди виділяють позитивну енергію – вони нагромаджують її під час повноцінного відпочинку. Намагайтесь завжди висиплятися.

Разом легше долати труднощі. Якщо маєте на кого покластися у важку хвилину, вам не страшні жодні випробування.

д-р Юліан Мовчан,
підготував за матеріалами
газети „Ваше здоров'я”.

Відповіді на хрестиківку, вміщену в ч. 39

Горизонтально: 1. Гарвард. 4. Гарба. 5. Іскра. 7. Дорошенко. 10. Закон. 13. Мавра. 15. Трактор. 16. Автодром. 17. Леонардо. 19. Перепад. 20. Арена. 22. Скрут. 26. Хореограф. 27. Сомко. 28. Індик. 29. Вердикт.

Вертикально: 1. Галон. 2. „Вершники”. 3. Дійка. 4. Глина. 6. Ампір. 8. Роксоляна. 9. Гайдамаки. 10. Забавка. 11. Ортопед. 12. Ловелас. 14. Автомат. 18. Теплохід. 21. Ребус. 23. Утиск. 24. Сомов. 15. Галіт.

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марія Осціславська 973-292-9800 #3040

Пакунки

Door to door delivery of packages, letters

Пачки з продуктами

Food parcels

Грошові перекази

Money transfers

Кур'єрські послуги

Courier service

Комерційні вантажі

Commercial shipments

Туристичні послуги

Travel services

Ми доставляємо:

в Україну

Росію, Білорусь,

Литву, Латвію

Естонію,

Грузію, Вірменію

Азербайджан,

Казахстан, Киргизію,

Узбекистан

We deliver to Ukraine

Russia, Latvia, Estonia, Georgia

Armenia, Uzbekistan

Azerbaijan, Kazakhstan.

Air - Авіа

Доставка до адресата

Sea - Морем

Пересилка грошей**Швидко****Надійно****Конфіденційно**

Money delivered

Quickly

Reliable

Personally

By Western Union**УКРАЇНА
\$0.49**

за фунт

\$0.59 при пересилці by UPS

**Наші гарантії:
фотографія
отримувача****Each parcel is hand
delivered and receipt confirmed
by photo of the recipient.****Дзвоніть! Наші ціни завжди будуть нижчі ніж в інших компаніях****За інформацією
звертайтеся**

ЗАБИРАЄМО ПАЧКИ З ДОМУ

Toll free: (877) UPI-POST**(877) 804-7078****(201) 313-3630**

348 Lawton Avenue • Cliffside Park, NJ 07010

**For information
contact**

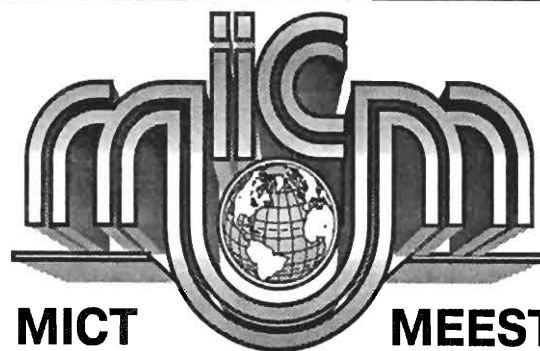
PICK UP

ГАРАНТУЄМО НАЙШВИДШУ І НАЙЛІПШУ ОБСЛУГУ

**Доставляємо в УКРАЇНУ, Білорусь, Молдову, Прибалтику, Росію,
Узбекистан, Казахстан, Киргизстан та інші країни**

ВЕЛИКА ЗНИЖКА ЦІН

ДОЛЯРИ

Доставка особисто
в руки від
3 до 20 днів
Експрес 1-2 дняНадійно і
конфіденційно
20% OFF

MIST

MEEST

817 Pennsylvania Ave.,
Linden, NJ 07036

Tel.: (908) 925-5525

Toll Free: 1-800-288-9949

**Дзвоніть безкоштовно:
1-800-361-7345****ПАЧКИ В УКРАЇНУ** від **59¢/lb.**

При пересилці через UPS - 79¢/lb.

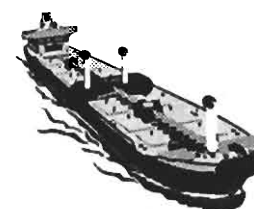
Відправляємо контейнери
двічі на тиждень

Гарантуємо найшвидшу

і надійну доставку

Підбираємо пачки з кожної хати

Дзвоніть за наліпками UPS

ПРОДУКТОВІ ПАЧКИ

Великий вибір
якісних продуктів
з каталогу
Доставка до рук
від 1 до 4 тижнів**НАЙНИЖЧІ ЦІНИ! НАЙКРАЩА І НАЙШВИДША ОБСЛУГА ТІЛЬКИ У ФІРМІ МІСТ**
для ліпшої обслуги клієнтів маємо понад 250 АГЕНТІВ У ПІВНІЧНІЙ АМЕРИЦІ**За інформацією або агентом у Вашій місцевості дзвоніть безкоштовно: 1-800-361-7345**

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марія Осціславська 973-292-9800 #3040

Calls to UKRAINE
\$0.33 per/min
 Any time

Great domestic rates. Great rates to other countries (Russia \$0.29, Germany \$0.12, ...). We also offer prepaid Calling Cards: calls to Ukraine 25 c/min.

For information call Long Distance POST:
1-800-449-0445

www.idpost.com

ФІРМА MIST
 Забираємо посилки
 з вашого дому
 Україна – \$ 0.59 lb.
 (973) 340-0500 • 1-888-633-7853

ФУНДАЦІЯ
 УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО
 УНІВЕРСИТЕТУ

**ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ
 ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!**

**Ukrainian Free University
 Foundation, Inc.**
 P.O. Box 1028, New York, N.Y. 10276

УВАГА!

“Свобода”
 запроваджує розділ оголошень
 “КАЛЕНДАРЕЦЬ ПОДІЙ”

ЩО? ДЕ? КОЛИ?

в якому повідомлятиметься про
 події в житті української громади
 США і Канади.

Присилайте свої оголошення
 заздалегідь.

**Не забудьте подати
 контактні телефони**

**КОМЕРЦІЙНІ ВАНТАЖІ
 В УКРАЇНУ**
 та інші країни світу

Tel.: (732) 805-9664

Тільки **\$100** за м³
 Допомога з розмитненням та складуванням

European Delicatessen, Sea & Air Shipping Service
 УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

VATRA
 INTERNATIONAL

76 MAIN ST., SOUTH BOUND BROOK
 NJ, 08880

Офіційний представник фірми **mism**

ARKA Company
 DEPARTMENT STORE

26 First Avenue
 New York, NY 10009
 Tel.: (212) 473-3550

ВЕЛИКИЙ ВИБІР ДАРУНКІВ —
 кераміка, різьба, вишивки, карточки.

MYRON BOKALO **MARIKA PROCIUK BOKALO**

Ручно мальована
 кераміка
 трипільського і
 гуцульського стилів.
 “Wedding favor”

742 LINDEN AVENUE
 RAHWAY, NJ 07065
(732)382-2223

Йосиф Купчак
 власник
JOSEPH MEAT MARKET
 М'ясні європейські вироби
 437 Smith Street, Perth Amboy, NJ
 Tel: (732) 442-4660

Компанія “Wood-Art” на Флориді потребує майстрів з художньої обробки дерева та столярної справи. Добра платня та медичне забезпечення.

Тел.: 1 (407) 668-0660
1(407) 574-7796 (Vasyl Boychuk)

Фірма ЄВШАН
 пропонує касети, компакт диски,
 відео, шкільні книжки, комп'ютерні
 програми, писанки та різні подарунки.
 Замовляйте новий каталог на 1999 рік!

тел: 1-800-265-9858

Фірма „КАРПАТИ“
 Переробляє хати, пивниці, направляє дахи, виконує цементні праці, переробляє лазнички, малює назовні і всередині. Виконує малі і великі роботи (Handy man)
 Василь Чолак. Тел.: **(718) 937-6821**
 Beeper **(917) 491-6150**

МИХАЙЛО П. ГРИЦАК
 адвокат

**З КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ,
 ЯК ТАКОЖ КОМП'ЮТЕРСЬКОГО ПРАВА**

Член адвокатської палати в Н. Дж., Н.Й., Конн., Вашингтоні.
 316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090
 Tel.: (908)789-1870; (732) 627-0517

ФАБРИКА СВЕТРІВ
 Broadway Knitwear, Inc.,
 90 Dayton Ave, Passaic, NJ 07055
 tel.: (201)470-8882; Fax: (201)470-8894

Тепер відкрита для публіки:
 кожної середи від год. 5:00 до 7:00 веч.
 в суботи і неділі –
 в год. від. 12:00 пол. до 4:00 по пол.
Дуже низькі фабричні ціни!

UKRAINE-PAC
 (973) 831-1499
 PACKAGE and FOOD Parcel Service

UKRAINIAN SINGLES NEWSLETTER

Serving Ukrainian singles of all ages throughout the United States and Canada.

For information send a self-addressed stamped envelope to:

Single Ukrainians
 P.O. Box 24733, Phila., Pa. 19111
 TEL.: (215) 722-6282

ПРАЦЯ

Шукаю особу, яка б зайнялася працею дома, добрі умови праці, п'ять днів на тиждень, запла-та після домовлення. Телефонувати на число: **(301) 438-1203**

**НОВІ
 ВІДЕО-КАСЕТИ
 з України**

АПОН- 1999
 Восьма річниця Незалежності,
 Військова парада,
 День Повітряних Сил України.

АПОН- 7799
 Бойківське і карпатське весілля.

АПОН-7801
 Тарас Шевченко – поет,
 Іван Мазепа – гетьман України,
 Григорій Орлик – славетний генерал.

АПОН -7797
 Українська св. Літургія -
 відправляє Папа Римський
 Іван Павло II
 в Базилиці св. Петра в Римі

**Ціна 25 дол. за кожну касету,
 пересилка 5 дол.**

Писати:
 APON RECORD Comp., Inc.
 P. O. Box 3082 Long Island City, NY 11103.
Tel.: (718) 721-5599

Ми можемо переробляти ваші
 приватні відео касети з європейської на
 американську систему. **Ціна 20 дол.**

**ПОШУКУЮ ЖІНКУ
 до домашньої праці**
Тел.: 1(610) 377-5824

Висококваліфіковані масажистки з великим досвідом роботи в Україні та закордоном пропонують лікувальний та профілактично-оздоровчий масаж. Мають право на працю. Володіють кількома мовами.

Тел. на число: (973) 884-2228

Фізіотерапевт-масажист з 24-річним європейським і 5-річним американським стажем (є документи). Може провадити авто, вести господарство, доглядати старих людей і дітей, згідний переїхати в будь-який штат, якщо у тій околиці є греко-католицька церква.

Тел.: (718) 336-8204 Т. Будуйкевич

• РОЗШУКИ •

Розшукую свого дядю Гольфельда Якова Юлієвича, який проживав в США.
 Ваша газета – моя єдина надія.

Україна 250001, м. Чернігів, вул. Текстиль-ників, дім 39, кв. 21, Кальченко Ростис-лав Олександрович. Тел.: (0462) 147-459

• НА ПРОДАЖ •

В центрі Львова, у затишній, зе-леній частині продається двокімнатне помешкання.
 Прошу телефонувати:
(508) 788-6390

НА ПРОДАЖ ДІМ
 в Кергонксоні “ranch house”:
 5 кімнат, гараж, 2 акри. Передня частина з цегли. Знижена ціна – 119,500 дол. Тел.: **(914) 626-4841** або **(914) 626-5152**

• ДО ВІНАЙМУ •

До винайму другий і третій поверхи в 3-ох поверховому будинку у Філадельфії. 3-ій поверх – 3 кімнати, кухня і лазничка; 2-ий поверх – 2 кімнати (одна велика), кухня і лазничка. Ціна за домовленням.

Тел.: (215) 235-7566 Ярослава
 Адреса: 860 N. 22 St. Philadelphia, PA 19130

Понад 30,000 читачів тижнево читають рекламу у „СВОБОДІ“

ОГОЛОШУЙТЕСЯ! ЦЕ ПРАЦЮЄ!

Оголошення приймаються від понеділка до п'ятниці
 Тел.: (973) 292-9800 ext. 3040 • Fax.: (973) 644-9510
 E-Mail: svoboda@worldnet.att.net
 Поштою: SVOBODA
 2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Календарець подій

3 жовтня – урочисте святкування 50-ліття Школи українознавства при Українському Православному Соборі св. Володимира в Чикаго. Початок о 12 год.

3 жовтня – Українська Вільна Академія Наук у США запрошує на конференцію, присвячену 120-літтю з дня народження С. Петлюри, яка відбудеться в Академії о год. 2-ій дня. Адреса: 206 Вест, 100-та вул., Нью-Йорк.

3 жовтня – зустріч з новоприбулими українцями з України о 3-ій годині по полудні в приміщенні Українського Освітньо-Культурного Центру у Філадельфії організовує Інформаційне бюро ЗУАДК.

3 жовтня – зустріч головного редактора “Свободи” Раїси Галешко з громадою Дітройту в 4:00 по полудні в доміві СВА за адресою 27040 Ryan Road, Warren, MI.

3 жовтня – змагання з тенісу на „Тризубівці”

3 жовтня о 2-ій год. по полудні – відкриття виставки “Хранитель минувшини Григорій Логвин. Пам'ятки архітектури України в фотографіях Г. Н. Логвина” в Українському Музеї в Нью-Йорку (203 Друга Авеню, між 12-ю і 13-ю вулицями).

3–23 жовтня – концерти Українського хору і танцювального ансамблю „Волинь” в Канаді і США – читайте оголошення в „Свободі”.

8 жовтня – Братство охорони воєнних могил „Броди Лев.” (P.O. Box 261 Cooper Station, New York, NY 10276) о год. 5:00 у власній доміві в Народному Домі в Нью-Йорку проводить звичайні загальні збори.

31 жовтня – вибори Президента України відбудуться у приміщенні Посольства України в США з 7-ої до 22-ої год. Виборча дільниця №953 знаходиться у приміщенні Посольства України в США за адресою: 3350 M Street, NW, Washington DC 20007. Тел.: (202) 333-0606; Факс: (202)333-0817.

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марія Осціславська 973-292-9800 #3040

КОРПОРАЦІЯ "МІСТ"

запрошує Вас на

ЮВІЛЕЙНИЙ
БАЛЬ

з нагоди

10-РІЧЧЯ
ФІРМИ

який відбудеться

В СУБОТУ, 16 ЖОВТНЯ 1999 РОКУ

в Українському Народному Домі
140 Друга Авеню, Нью-Йорк, НІ.

На вас чекають:

- БАГАТО НЕСПОДІВАНОК,
- ВЕСЕЛА ПРОГРАМА,
- ЛОТЕРЕЯ.

ГРАЄ ВЖЕ ВІДОМА ОРКЕСТРА
"ЗОРЕПАД"

10 РОКІВ РАЗОМ З ГРОМАДОЮ!

ЗАМОВЛЯЙТЕ СТОЛИ ТЕЛЕФОНІЧНО:

1-800-288-9949

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ

у співпраці з Комісією Зв'язку й Інформації

Закарпатських Українців у діаспорі (КоЗІ)

запрошують членів й українське громадянство на вечір,

у програмі: доповідь

КАРПАТСЬКА УКРАЇНА
60 РОКІВ ТОМУ І СЬОГОДНІ

яку виголосить

ВАСИЛЬ ХУДАНИЧ – проф. Ужгородського Державного Університету

та презентація книги-збірника НТШ

„ЗАКАРПАТТЯ ПІД УГОРЩИНОЮ У 1938-1944 рр.“

яку представить

проф. ВАСИЛЬ МАРКУСЬ

що відбудеться

у середу, 13 жовтня 1999 р., о год. 6-їй веч.
в домі НТШ, при 63, Четверта аве., між 9 і 10 вулицями у Нью-Йорку

УПРАВА НТШ

Д-р АНДРІЙ С. ОЛЕАРЧИК

продовжує практику

серцевої, судинної і грудної хірургії

В

Temple University Hospital
Philadelphia, PA

та

Our Lady of Lourdes Medical Center
Camden, NJКанцелярія: 100 E., Lehigh Ave., Ste 104
Philadelphia, PA 19125

тел.: (215) 427-7090; (856) 428-0505

EMIGRATION HELP!
ЕМІГРАЦІЙНІ ПОСЛУГИ!

1. Допомога в отриманні „зеленої картки“, навіть як маєте труднощі.
2. Дозвіл на працю (employment authorization)
3. Студентська віза.
4. Допомога в еміграційному уряді.
5. Запевнюємо перекладача.
6. Успіх гарантований на 100 відсотків.

Телефонувати на число:

(718) 232-5177

LVIV EXPRESS SERVICES
OKSANA INTERNATIONAL111 East Elizabeth Ave.
Linden, New Jersey 07036

(908) 925-0717

ПАЧКИ В УКРАЇНУ

БІЛОРУСІЮ, РОСІЮ, ПОЛЬЩУ, ЕСТОНІЮ, ЛАТВІЮ, ЛИТВУ, СЛОВАКІЮ

КОРАБЛЕМ

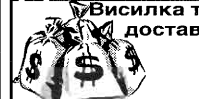
мін. 10 фунтів

ЛІТАКОМ

мін. 10 фунтів

ДОЛЯРИ

Висилка та доставка

ЕЛЕКТРОНІКА

220 В

ПРИСКОРЕНА ДОСТАВА ЛІТАКОВИХ ПАКУНКІВ
до Західної УкраїниБУДЬ-ЯКИЙ
ХАРЧОВИЙ
ПАКУНОК
З НАШОГО
КАТАЛОГУ10%
OFF

З ЦИМ КУПОНОМ

ТІЛЬКИ У НАС!
ВСІ ХАРЧІ З
АМЕРИКАНСЬКИХ
КРАМНИЦЬВІДПРАВКА
КОМЕРЦІЙНИХ
ВАНТАЖІВ

€ ШИРОКИЙ ВИБІР ПАКУНКІВ ВІД \$88 ДО \$248

SEND PACKAGES TO US THROUGH UPS • CALL FOR UPS LABELS: 1-800-9-OKSANA

Вестерн Юніон –
це як передати гроші особисто.Вестерн Юніон має понад 50 000 агентів по цілому світі,
понад 24 000 у ЗСА і понад 200 агентів в Україні!

За дальшими інформаціями телефонуйте

1-800-325-6000

Наш Web site: westernunion.com

WESTERN UNION | MONEY
TRANSFERThe fastest way to send money worldwideSM

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марія Осціславська 973-292-9800 #3040

НОВЕ БЮРО ФІРМИ „M I C T“

WORLDWIDE

PARCEL SERVICE

ПОСПІШАЙТЕ СКОРИСТАТИСЯ НАШИМИ ПОСЛУГАМИ

- ✓ ЯКІСНО
- ✓ ШВИДКО
- ✓ НАДІЙНО

\$0.59/LB

ПАЧКИ В УКРАЇНУ МОРЕМ

Заходьте до нас: **815 SANDFORD AVE., NEWARK, NJ 07106**

ТЕЛЕФОНУЙТЕ: **(973) 374-0775**

ЗАБИРАЄМО ПАЧКИ З ДОМУ

БЕЗКОШТОВНО

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ

запрошує членів й українське громадянство

на доповідь

**УКРАЇНА НА ПОРОЗІ ХХІ СТОРІЧЧЯ:
ВНУТРІШНІ ТА ЗОВНІШНІ
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

яку ВИГОЛОСИТЬ

ЮРІЙ БОГАЄВСЬКИЙ

надзвичайний повноважний посол України,
генеральний консул України в Нью-Йорку,

що відбудеться

у суботу, 9 жовтня 1999 р., о год. 5-й веч.

в домі НТШ, при 63 Четверта аве.
між 9 і 10 вулицями у Нью-Йорку

УПРАВА НТШ

**ЧИКАГСЬКИМ „ЛЕВАМ“
- 50 РОКІВ!**

Прожити такий вік спортовому товариству, як у народі кажуть – „це не поле перейти“.

Рівно п'ятдесят років тому гурт ентузіастів заклав наріжний камінь Українсько-Американського Спортивного Товариства „Леві“ у Чикаго.

За півстоліття у товаристві, багатьох видів спорту, гартувалися сотні змагунів першої, другої, а тепер перебирає третя генерація американських українців. Може вже не з тим завзяттям, що було перенесено з Європи у п'ятдесятих роках, але традиції „Левів“ ще живуть і притягають та виховують молодь.

На протязі п'ятдесяти років товариство „Леві“ у Чикаго було одне із найактивніших поміж українськими поселеннями в Америці. У „Левах“ виховувалися спортсменці, які пізніше виходили на американські, міжнародні і олімпійські арени, а особливо у футболі (копаний м'яч) і волейболі (відбиванка).

У Товаристві „Леві“ виховувалися пізніші провідники українського громадського життя.

Також цього року **20 листопада**

відзначатиметься

П'ЯТИДЕСЯТИЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ „ЛЕВІВ“

бенкетом

у Культурному Осередку

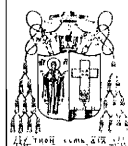
і пропам'ятною книгою.

Просимо всіх шанувальників українського спорту підтримати цю величаву подію і зголоситися з рекламами чи побажаннями до 15 жовтня 1999 р. Звертаємося до всіх „ветеранів“, розсіяних поза межами Чикаго, котрі перейшли через лави УАСТ „Леві“, взяти активну участь у цьому ЗОЛОТОМУ ЮВІЛЕЙІ і пригадати молодість та вшанувати тих корифеїв, котрі відійшли від нас у вічність.

Ж. К.

*Ірина Захарків
Авторка*

ФІЛАДЕЛЬФІЙСЬКА МИТРОПОЛІЧНА АРХІЄПАРХІЯ
УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ
827 NORTH FRANKLIN STREET
PHILADELPHIA, PENNSYLVANIA 19123-2097
Телефон (215) 627-0143 Факс (215) 627-0377

Чис.496-99-0.....

(У відповіді пошукатися на прізвище чис. 0)

Канцелярія Митрополита

Слава Ісусу Христу!

6 липня 1999 р.

Mrs. Irene Zacharkiw
31823 Blair Drive
Warren, Michigan 48092-1468

Вельмишановна Пані Ірено!

Дуже вдячний Вам за ввічливого листа та цінний примірник Ваших „Зібраних Творів“ з Вашою власноручною дедикацією: „З пошаною дарую для Митрополітської Бібліотеки на руки Архієпископа Філадельфій Стефана Сулика. Авторка. 30 червня 1999 р. Божого“.

Зі щирим зацікавленням я переглянув Ваш твір та прочитав деякі статті. З великою приємністю мушу ствердити, що Ваш твір - це ікона Вашої глибоко віруючої душі, сповненої любови Бога, ближнього і свого народу. Ви залишаєте майбутнім поколінням багатий мемуарний матеріал про нашу Українську Католицьку Церкву на рідних землях і на поселеннях, про наші організації та їхні успіхи й невдачі. Ви вміло змальовуєте велику жадю й успішне змагання нашого народу в Галичині бути господарями у своїй рідній хаті, бути вільним і державним народом.

За цей Ваш письменницький труд і добірний постичиний талант Вам належить велика подяка, бо залишаєте майбутнім поколінням цінне свідчення про наше життя і змагання бути собою. Мені особисто припали до серця слова Вашої матері: „Бог - наш одиникий рятуюнок“. Яка це велика і свята правда по всі часи і всі умовини життя.

Дуже вдячний Вам за поміщення у Вашій книзі моєї промови 17-го жовтня 1982 р. на бенкеті Української Середньої Школи в Гемтреніку. Запевнюю Вас, що Ваш твір буде мати визначне місце у нашій митрополітській бібліотеці.

Молитиму Господа, щоб дарив Вас своїми щедрими ласками і добрим здоров'ям, а душу Вашого покійного чоловіка Остана згадаю на Службі Божій, щоб Господь прийняв його на лоно Авраама і залічив до святих.

Благословення Господнє нехай завжди буде з Вами!

+ *Стефан*

+ Стефан - митрополит

**UKRAINIAN CATHOLIC
DIOCESE OF STAMFORD**

14 Peveril Road
Stamford, Connecticut 06902-3019
TEL: (203) 324-7698 FAX: (203) 967-9948

*359/99 0

Ірина Захарків
31823 Blair Drive
Warren, MI 48092-1468

Слава Ісусу Христу!

Високоповажана Пані Захарків!

Щиро і сердечно дякуємо за примірник книжки „Зібрані Твори“ Це дорогий подарунок до нашої Старої Бібліотеки і Довідкового Центру, який його, без сумніву, збагачує.

У нашій бібліотеці Ваші зібрані твори будуть доступні не тільки науковцям, але і численним відвідувачам, які до нас навідується. Нам дуже приємно, що Пані Добродійка включили і нашу бібліотеку у склад тих, яким даруєте Вашу довголітню та віддану працю пера.

Молитимось, щоб ласкавий Господь стократно винагородив за жертвенний труд при Церкві та громаді, та дав силу далі продовжувати це на Многі Літа!

Виданий в Христі Господі.

Василь

Василь
(Фі)скон Стамфордський

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марія Осціславська 973-292-9800 #3040

Air Ukraine

UZBEKISTAN
airways

"UZBEKISTAN AIRWAYS" та "AIR UKRAINE"

ВИКОНУЮТЬ СПІЛЬНІ БЕЗПОСАДКОВІ ЛЕТИ

**НЬЮ-ЙОРК – КИЇВ
далі до ТАШКЕНТУ**

на літаку БОІНГ-767-300

У ВІВТІРКИ, П'ЯТНИЦІ І НЕДІЛІ
з лєтєвищє Кєннєдї

За довідками телефонувати:

"UZBEKISTAN AIRWAYS":

1-212-489-3954 (бюро)

1-212-245-1005 (резервування квитків)

1-800-820-2891 (вантажі)

1-718-244-0251 (вантажі, факс)

ПРИДБАЙТЕ НОВЕ ВИДАННЯ – КОЛЬОРОВУ КНИГУ-АЛЬБОМ
„СЛАВА УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА“яка вийшла у видавництві „Фортуна“ українською мовою. Велика книга-альбом, історія козаччини
широко кольорово ілюстрований, люксово виданий, містить 380 ілюстрацій, 340 сторінок,
прекрасний подарунок.

Рівнож маємо на складі попередні наші видання:

„UKRAINE AND UKRAINIAN“, „UKRAINE HISTORY AND ARTS“ – англійською мовою,

„УКРАЇНЦІ В СВІТІ“ – українською мовою.

Наше видавництво має на складі великий вибір поштівки на всякі нагоди. Всі ці видання можна набути:

Ukrainska Knyharnia, 4340 Bernice St., Warren, MI 48091. Tel.: (810) 754-0576

West Arka, 2282 Bloor St., W. Toronto, ON M6S 1N9. Tel.: (416) 762-8751

Yevshan Commun. Box 325 Beaconsfield, QU H9W 5T8. Tel.: 1-800 265-9858

„Fortuna“, P. Kardash, 74 Snell Gr., Oak Park, Vic 3046 Australia, Tel/Fax (613) 9306-4431

Пакунки та долари в Україну\$ 0. **69** lb*\$ **1.89** lb***79**

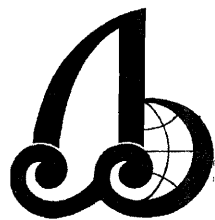
с LB при пересилці через UPS

* Окрема доплата за доставку кожного пакунка

Ліцензійована пересилка доларів.

Доставка американської готівки

в руки отримувача

(973) 763-8778**ROXOLANA 1 (888) 725 8665****300 Parker Avenue, Maplewood, NJ 07040****10 років чесної та відданої праці для Вас****DNIPRO CO.****Пакунки в Україну від \$.55 за фунт**

♦ Відбираємо пакунки з хати.

♦ Надійна та гарантована доставка за 4 - 8 тижнів.

Інші послуги**Долари в Україну**

Авіаквитки в Україну та з України

Візи в Україну без запрошення

Завірені переклади та оформлення документів

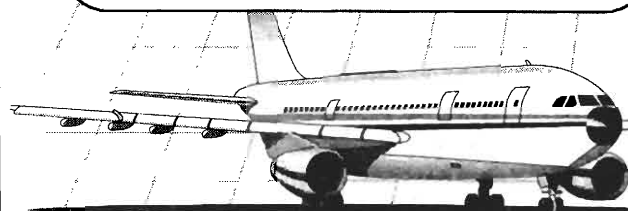
Запрошення для відвідувачів з України

Продаємо телефонні картки (\$10 картка-60 хв. розмови з Україною)

Рентуємо відеокасети

Перепис відеокасет будь-якої системи в PAL/SECAM/NTSC.

Зустрічаємо і відвозимо в аеропорт

У наших крамницях можна придбати:
кераміку, хустини, обруси, книжки,
поштівки, писанки, відео та аудіокасети,
українські сувеніри, українські
вишиванки, електронні перекладачі з
англійської на українську мову.**Warren, MI**26499 Ryan Rd.
Tel. 810-759-6563**Parma, OH**5909 State Rd.
Tel. 440-886-7124**Hamtrack, MI**11758 Mitchell St.
Tel. 313-892-6563**Newark, NJ**698 Sanford Ave
Tel. 973-373-8783
Free 888-336-4776**Philadelphia, PA**1801 Cottman Ave.
Tel. 215-728-6040**Clifton, NJ**565 Clifton Ave.
Tel. 973-916-1543**Chicago, IL**2134 W. Chicago Ave.
Tel. 773-803-8582
Tel. 773-488-8583**Arlington, IL**2407 E. Oakton St.
Tel. 847-856-6563**\$10**знижки
на електронні
перекладачі**\$10**знижки
на вовняні хустки із
френзлями**\$10**знижки
на зустрічі і довозення
в аеропорт**\$10**знижки
на квитки в Україну**\$5**Перезапис відеокасет з
PAL/SECAM у NTSC

Шкіряні зимові

чоботи від

\$ 25

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марія Осціславська 973-292-9800 #3040

УВАГА! 35% ЗНИЖКА на трактори, авто і техніку
ШВИДКІСНА доставка грошей – низькі ціни, конфіденційність

KARPATY TRAVEL

121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario
Canada M6S 2Y4

e-mail: nsemczys@aol.com

Tel. (416) 761-9105
Toll free 1-800-265-7189

Пам'ятайте – як посилати чи літати, то через КАРПАТИ!

ГРОШІ • РЕЧОВІ ПАЧКИ
ПРОДУКТОВІ НАБОРИ
ЛИСТИ ТА ДОКУМЕНТИ

до рук адресата в Україні
та інші держави

ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ
КВИТКИ • ЗАПРОШЕННЯ
МЕДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ВІЗИ

ВІДПОЧИНОК
на відомих курортах

ЖАХ БЕЗ КІНЦЯ

(Закінчення зі стор. 19)

тяжко покарав – так ця драма сприймається на здоровий глузд. Дехто ж припускає, що в нього «дах поїхав» (не все гаразд з розумом). «А в мене документи є, що я всі ці роки так сидів на горищі та на печі», – заявляє Степан Ковальчук. Пояснює, що то за документи. Складав замість Меланки фінансові звіти для єпархії. Дивується: «Батьושка ці звіти приймали, жодного разу не засумнівалися, що це не Меланчиною рукою зроблено. Вона ж не знала грамоти!». Коли ж Меланка злягла й не могла підвестися, Степан второпав: справи кепські. «Зробив собі на горищі запаси води, сухарів – усього, що мені треба було», – розказує, як йому велося в досить тривалий передсмертний період сестри. А нещасна Меланка дякувала своїм ровесникам, які не могли допустити, щоб залишила сей білий світ самотна, просила їх, благала, аби вже швидше йшли від неї. Як жила, так і пішла.

Життя буває страшнішим за жах

На десятий день після Меланчиної смерті Степан вийшов на подвір'я хати, де росте кукурудза, гудуть бур'яни, падають із дерев яблука, кудкудакають кури. Як же він сприйняв цей світ, що, звісно, не стояв на місці ті 57 років? Не чує запитання. Розповідає, що вже був у сусіда, з яким «босоного дитинство минало». Той уже прикутий хворобою до ліжка. «Ледь живий, кволий. Гучно говорити не

може, а я ж не чую», – не відбулася розмова. Якби ж відбулась, то що почув би від ровесника, який тоді, в сорок четвертому, не запитував чи на фронті кожуха дають? Степан залишився таким, яким був 57 років тому. Життя його обминуло. Або то він обминув життя. Вже не запитую його, чи якби все із самого початку, повторив би? Не почує ж. Та й то: тільки святі спали 179 літ, та навіть вбрання їхнє не зотліло. Ще нікому не вдалося повернути річку часу «назад».

Сидить на стільці, розказує – спокійний, нарешті. Вже не треба ні до чого дослухатися, лякатися, бігти з печі на горище, або навпаки – з горища на піч. На стіні – портрет його батька, Тихона Ковальчука. Згадує: «Сестра їздила на похорон, то чула, що говорили: Тихін Ковальчук був доброю людиною». Тихін Ковальчук помер у Калинівці, райцентрі Вінницької області. І його життя – доля, що, мабуть, таки, позначилася на Степановій долі. Послухайте ж «підпільника із 57-річним стажем»: «Ми серед куркулів не значилися, а так, середняки були. Батько раз податок заплатив, удруге якимось залагодив, а втретє не зміг... Ішов він із лісу, ніс дерево – почув від людей: твоя сім'я вже на подвір'ї. Себто хату забрали за несплату податку. То він – до колгоспної череди, взяв свою корову, продав та й пішов світ за очі...».

Біті життям, мудрі Мончинці згадують заповідь: не судити нікого, то й не судимі будете. Не судять, не засуджують. Лише намагаються щось зрозуміти в цій майже неймовірній історії.

Михайло Василевський

Selfreliance UA

Federal Credit Union

Самопоміч UA

Кредитова Спілка

40-ва Річниця
Кредитівки

Бенкет та Забава

у суботу, 23 жовтня 1999 р.

Бенкет з мистецькою програмою - о 6-тій год. веч.

Забава з «Оркестрою Темпо» - о 9-тій год. веч.

Ramada Inn, Route 10 West, East Hanover, NJ

➤ Замовлення на бенкет є обмеженим і відбудеться в порядку черги.
➤ Замовлення прийматимуться до 9-го жовтня 1999 р.

За замовленнями та із запитаннями звертайтеся до філії у Парсиппані

Квитки: Члени – \$20 за особу або \$30 за пару
Гості – \$30 за особу або \$50 за пару
Лише Забава – \$15, студенти – \$10

Ви і Кредитівка - Яка чудова спілка!

OFFICE HOURS: Tue & Fri - 12:00 Noon to 7:00 PM • Wed & Thurs - 9:00 AM to 3:30 PM • Sat - 9:00 to 12:00 Noon • Mon. - Closed

Main Office: Tel (973) 373-7839

Branch Office: Tel (973) 451-0200

734 Sandford Ave., Newark, NJ 07106

2200 Route 10, Ste 101, Parsippany, NJ 07054

Virtual Office: selfreliance.org

Товариство Українсько-Американських
Професіоналів і Підприємців
Нью Йорк і НьюДжерсі

влаштовує панель - дискусію

у неділю, 10 жовтня 1999 р.
о 3 год. по пол. в

Українським Інституті Америки
2 E. 79th Street & 5th Avenue, New York

Тема:

'Що може і що повинна зробити
діаспора для України!'

Участь беруть -

Марія Кругер;

(Державний Департамент США-закордонна служба)

Олександр Кузьма,

адвокат; (Фонд Допомоги Дітям Чорнобіля)

Аскольд Лозинський,

адвокат; (СКУ)

Д-р Роман Процик; (ФКУ)

Модератор:

Д-р Богдан Витвицький,

адвокат; віце президент (ТУАПП)

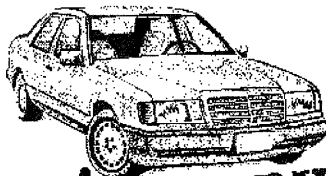
ШАНОВНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ

Не забувайте вчасно відновлювати свою передплату. Пам'ятайте, "Свобода" – єдине джерело, яке поєднує Вас із українською діаспорою, з Україною та зі світом в цілому. Рекомендуйте "Свободу" своїм близьким і друзям.

Низькі відсотки...

на автомобілевих позиках та

Швидка обслуга

Нові та вживані авто...

до 95% фінансування.

SELF RELIANCE NEW YORK
FEDERAL CREDIT UNION

Main Office: 108 Second Avenue New York, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251
Branch Office: 23 Main Street Kerhonkson, NY 12446 Tel: 914 626-2938 Fax: 914 626-8636

OUTSIDE NYC CALL TOLL FREE: 1-888-SELFREL

VISIT OUR WEBSITE AT: <http://www.selfreliance.org>; E-mail: SRNYFCU@aol.com

В пам'ять д-ра Романа Рака

Дружній спомин – як додаток до історії Лікарського Т-ва.

Непомітно відходять самотні люди старшого віку, про яких немов усі забули, хоча вони лишили деякий слід в історії української суспільності, принаймні на якомусь її відтинку.

Отак самотньо помер Роман Рак, лікар, бо проживав поза межами громади, відчужившись від усіх на старість, неodrужений і бездітний.

Роман Рак народився 19 грудня 1909 року в Галичині – як наймолодший із трьох синів Антона Рачинського, судді, і Софії Скобельської з роду Паньківських. Усі три брати були активні в пластовому, студентському, спортовому та національному житті Стрия і Львова, звані серед молоді Галичини під популярними прізвиськами: Богдан-Дада, Ярослав-Мортик (Федько), Роман-Мантик (Василько).

Події Першої світової війни впровадили хаос у життя мирних громадян країни. Батька покійного Романа вивезли москалі в Сибір (1915–1920) за опір москвофільству, і тоді мама з трьома малими синами переїхала на село до свого батька-священника. Там дала їм

початкову освіту. Після повернення батька із заслання у 1920 році родина жила спершу у Львові, а потім в Стрию (1922), де він вернувся на посаду судді, а відтак знов у Львові, до 1939 року. Роман навчався по черзі у львівській гімназії, потім у стрийській, а закінчив таки у Львові академічну гімназію матурою у 1928 році. Тоді поступив на медичні студії у Львові, які закінчив дипломом лікаря, а доповнював спеціалізацією у завансованій спортивній медицині в Берліні, в гітлерівській Німеччині, де спорт і фізичне виховання були засобом військової підготовки і відродження мілітаризму. Там покійного застала Друга світова війна.

Всі три брати стали пластунами в Стрию у 1925–26 роках, а два з них, Мортик і Мантик, вславились тим, що будували табір на „Соколі”, на площі, дарованій Митрополитом Шептицьким. Роман був спершу членом стрийського куреня, а у Львові перейшов до „Чорноморців” (мабуть, наперекір братові, бо всі стріяни належали до куреня „Червона Калина”). Душею цього

„водного” куреня, що мріяв про кораблі на Чорному морі під українським прапором, а плавав лише галицькими річками, була пам'ятна трійка: Яро Гладкий, Роман Шухевич і Роман Рак (ні один не діждав побачити синє Чорне море). Два перші були визначними у плавацькому спорті, у змаганнях на ставі „Світезь” у Львові, а Роман Рак мав успіхи у легкій атлетиці – на змаганнях, які влаштовував Український Спортовий Союз на славній площі „Сокола-Батька” у Львові (яку в 1939 році поляки відібрали) та в більших містах Галичини. Пригадується, однак, що свою спортову кар'єру почав Роман у футбольному клубі „Україна” (1928–29), але вийшов з клубу, коли більшість суспільності і Спортовий Союз поставились негативно до асоціації із польським „звйонзком”. Перейшовши до системи УСС, був співзасновником клубу „Черник”. Спорт відіграв велику роль у вихованні української молоді, тож не дивно, що багато колишніх спортовців згодом стали вояками Дивізії. Фізичні вправи доповнювали пластові мандрівки Карпатськими горами, галицькими селами, і водними прогулянками ген аж на Полісся. Після розв'язання Пласту польською владою Роман Рак залишився вірний цій організації у її змінений формі.

...Гей чи є ще хто в живих, що пам'ятає ці молодечі роки у Львові, змагання на „Соколі”, в яких Мантик був першуним, а старший Мортик „гукав” на цілу площу, тренуючи дівчат..?

З початком Другої світової війни (1939), повернувшись з Берліну, Роман влаштувався на працю в клініці в Ліцманштаді (Лодзь) на терені Генераль-губернаторства в окупованій Польщі. Його родина розпорошилась – батьки переїхали до Тарнова, де батько Антін дістав посаду судді, один брат працював в українському допомоговому комітеті в Люблині, а другий мешкав у Кракові з дружиною, недовго працюючи в УЦК, бо потрапив під нагляд гестапо. Вже в літі 1941 року його арештували і тримали у краківській в'язниці Монтелюпіх, а тоді вивезли до концентраційного табору в Авшвіці. Тоді Роман заопікувався родиною брата (жінкою з малим сином). Під впливом свого друга Романа Шухевича, д-р Рак вступив до Дивізії „Галичина” (1943), перейшов вишкіл, і вже в німецькій мундирі відвідав брата в Авшвіці, що й причинилося до деякого покращення таборових умов для українських в'язнів. З Дивізією перебував у бою під Бродами (липень 1944) в складі німецької армії, що вже була у відступі. Як відомо, у цьому трагічному бою загинуло декілька тисяч українських юнаків.

Роман чудом врятувався від смерті, вирвався з оточення, добре знаючи те-

рен, і вернувся до Дивізії, а в 1945 році потрапив до англійського полону в містечку Ріміні, в Італії, в якому було кілька тисяч українських вояків.

Після Ріміні – Англія. Роман почав працювати в санаторії в Іпсвіку, а пізніше – у санаторії Келлінг в Норфолк-Голт, де спеціалізувався в туберкульозі. З Англії їздив доволі часто до Відня, де мешкали його батьки. За порадою батька нострифікував лікарський диплом, щоб залишитися в Англії (тоді там ще була ця вимога), і перейшов на дворічну практику до шпиталю в Единбургу.

У 1945 році захворів і помер батько. Треба було заопікуватися старенькою матір'ю. Доглядав її аж до смерті у 1963 році. Тоді приїхали два старші брати і три сини „як соколи”, як казала все „Мамуня”, похоронили її на віденським цвинтарі побіч чоловіка, де також перепоховано їхнього внука Ярему (синка Дори, що помер в Ст. Пелтен). Воєнні страхоття і родинні тяжкі переживання заломили Романа, але по короткім лікуванні у віденському шпиталі по-здоровів і відважився переїхати до Америки, де вже жили обидва старші брати.

У США дістав працю встейтовому шпиталі (школі) в Вассаїку, де був аж до переходу на емеритур. Не включився, однак, в громадське життя, уникав всіляких сильніших переживань, лиш радо грав теніса з найближчими друзями – д-ром Ленцем і д-ром Рожанковським. Все ж життя завдало йому нового удару: коли повмирали його брати, він надмірно переживав. І знов заопікувався братовою і братаницями, але не хотів переїхати до родини, мовляв, нехай діти пам'ятають мене молодим. Покійний ніколи не оженився, але до останніх днів зберігав у пам'яті свої дві перші любові зі Львова. Жив серед Кетскільських гір, що нагадували йому Карпати, і мандрував лісами, а товаришив йому вірний пес „Чортик”.

Помер в реабілітаційнім домі 5 квітня ц. р., – самотньо, бо родини ніхто не повідомив. Залишив в смутку братову, братаницю і дві прибрані внучки, для яких був прибраним „дідом”. Вони з пошаною зберігають тлінний порох покійного стрийка, поки спочине побіч свого брата в родиннім гробі на цвинтарі св. Андрія в Нью-Джерзі.

Короткий цей спомин призначений для архіву лікарських товариств: У Львові, де студіював, та в ЗСА де працював і помер, а може також і для архіву Першої Української Дивізії „Галичина” – для утривалення його участі в бою під Бродами в групі лікарів-добро-вольців, що йшли у бій за вільну Україну, в ім'я якої були готові вмирати.

Дора Рак

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємось похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.

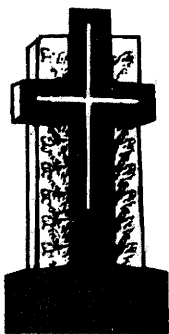
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

So. Bound Brook Monument Co.
45 Mountain Avenue, Warren, N.J. 07059

РАЇСА ХЕЙЛИК, власник
(908) 647-7221 • (908) 647-3492

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, СВ. ДУХА В ГАМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

універсальне джерело знань про Україну!

Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку бібліотеку як приватну, так і публичну.

Том 175.00 дол. (було 95 дол.)

Том 275.00 дол. (було 95 дол.)

За ДВА ТОМИ — 130.00 дол. (було 170.00 дол.)

Плату за пересилку включено.

Замовлення просимо присилати разом з чеком або грошовим переказом на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
P.O.Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Мешканці Нью Джерзі підлягають 6%-му податку.

В ДРУГУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого найдорожчого і незабутнього
МУЖА, ТАТА й ДІДУСА

бл. п.

**ЮРІЯ
КУЗЬМОВИЧА**

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в п'ятницю, 8 жовтня 1999 р.

в церквах:

св. Юрія в Нью-Йорку, о год. 8:30 ранку;
свв. Сергія й Ваха в Римі;
Божої Матері в Куритибі, Бразилія.

Рідних, приятелів і знайомих про молитви за спокій душі покійного просять:

Дружина ПАРАНЯ з родиною

З глибоким сумом повідомляю родичів, приятелів і знайомих, що 26 вересня 1999 р. відійшла від нас МАМА

бл. п.
АННА РУБЧАК
з МИКУЛЬСЬКИХ

нар. 5 грудня 1905 р. в Калуші.

ПОХОРОННІ відправи відбудуться в п'ятницю, 8 жовтня 1999 р., о год. 9:30 ранку в каплиці похоронного заведення Музики, о год. 10:30 ранку – в церкві свв. Володимира і Ольги й на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаго.

Син БОГДАН з родиною

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що в неділю, 26 вересня 1999 р. відійшов у вічність

бл. п.
ВОЛОДИМИР БЕРІЗКА

ПОХОРОННІ відправи відбулися в четвер, 30 вересня 1999 р. з церкви св. Трійці на цвинтар „Pine Bush Cemetery“, Кергонксон, Н.Й.

Горем прибиті:

дочка – ЛЮБОМИРА в Україні
внук – ОЛЕСЬ
родини – МОРИСІВ і МИХАЙЛОВИХ і друзі.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною і болючою вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що в суботу, 25 вересня 1999 р. з волі Всевишнього на 84-му році життя відійшла у вічність наша найдорожча МАМА і БАБЦЯ

бл. п.
МАРУСЯ
СТЕФАНИШИН

ПАРАСТАС відбудеться в п'ятницю, 1 жовтня 1999 р., о год. 7-й веч. в похоронному заведенні Насевичів у Філадельфії, Па., при 109 Tabor Rd.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в суботу, 2 жовтня 1999 р., о год. 10-й ранку в українській католицькій церкві Благовіщення в Melrose Park, PA., а опісля на український цвинтар св. Марії у Факс Чейс, Па.

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

будуть відправлені в церквах:

св. Марії в Норт Порті, Флориди;
св. Трійці в Кергонксі, Н.Й.

Залишені в глибокому смутку:

син – ІГОР з дружиною МАРІЙКОЮ
донька – ДЗВІНКА
синова – СЛАВА
внуки – ЛЕСЯ
– ТАНЯ
– АНДРІЙ
– ХРИСТЯ
– РОМАН ШВЕД

та ближча і дальша родина в Америці, Канаді і в Україні.

Вічна їй пам'ять!

Замість квітів на могилу родина покійної просить складати пожертви на „Children of Chornobyl Relief Found“, 272 Old Short Hills Rd., Short Hills, NJ 07078

В ПЕРШУ ДУЖЕ
БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ

відходу у вічність 27
серпня 1998 р. на дорозі
молодого життя, нашої
дорогої та незабутньої
ДОНІ та СЕСТРИ

бл. п.
д-ра медицини
РЕНАТИ Б. ДІДИК

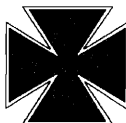
були відправлені заупокійні
СЛУЖБИ БОЖІ

в церквах Америки та України, як рівнож
на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.,
де покійна похована.

Молитися за спокій душі покійної
просять родичі з родиною.

Спи спокійно дорогенька та улюблена доню.

РОДИЧІ

У глибокому смутку повідомляємо рідних,
приятелів і знайомих, що 24 вересня 1999 р.
відійшов від нас у вічність наш найдорожчий
ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДУСЬ і БРАТ

бл. п.
д-р мед.
СВЯТОСЛАВ КЛЮФАС

ПАНАХИДА відбулася 26 вересня 1999 р. у похоронному заведенні Мацко-Вассал в Сиракюзах, Н.Й.
ПОХОРОННІ ОБРЯДИ в понеділок, 27 вересня 1999 р. о год. 9-й ранку в церкві св. Івана Хрестителя в Сиракюзах, Н.Й.
ПОХОРОН на українському католицькому цвинтарі в Сиракюзах, Н.Й.

Горем прибиті:

дружина – ГАЛИНКА
доньки – ХРИСТЯ з чоловіком БОГДАНом
і синком МИХАЙЛИКОМ
– УЛЯНА з чоловіком БИЛОМ
сестра – МАРТА ДОБЕРЧАК з родиною
брат – ЕМІЛЬ з родиною
ближча і дальша родина в Америці, Канаді і в Україні.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з рідними і знайомими, що в суботу, 18 вересня 1999 р. відійшла у вічність на 80-му році життя дорога і незабутня ДРУЖИНА

бл. п.
АННА ДУТКО

нар. на Ярославщині, в селі Добра.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у вівторок, 21 вересня 1999 р. в церкві Чесного Хреста в Асторії, Н.Й., а відтак на цвинтар св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

В глибокому смутку залишилися:

чоловік – ЮЛІАН
братанок – ВОЛОДИМИР ДУТКО
кузинка – ЮЛІЯ КРИВІНСЬКА з родиною
кузен – ГРИГОРІЙ ОСЦЯК з родиною
– СТЕФАН ОСЦЯК

ближча і дальша родина і знайомі в Америці, Канаді і в Україні.

Вічна їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що в неділю, 12 вересня 1999 р. відійшов у вічність на 81-му році життя наш БАТЬКО, БРАТ, ВУЙКО

бл. п.
д-р мед.
ЗЕНОН
КАРАТНИЦЬКИЙ

ПАНАХИДИ відбулися у похоронному заведенні Nolan & Taylor-Howe Funeral Home в Northport, Long Island, NY.

ПОХОРОН 16 вересня 1999 р. з української католицької церкви св. Володимира в Hempstead, Long Island, NY, на український православний цвинтар св. Андрія Первозванного в S. Bound Brook, NJ.

В глибокому смутку:

син – д-р АДРІАН
сестра – ЛІДІЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА
племінник – ЛЮБОМИР КРУШЕЛЬНИЦЬКИЙ з дружиною ОКСАНОЮ й синами д-ром МАРКОМ і ПАВЛОМ
племінниця – ХРИСТИНА КАРАТНИЦЬКА
племінники – АДРІАН, АНДРІЙ і СТЕФАН КАРАТНИЦЬКІ
швагер – д-р ЗЕНОН ГУРА з родиною
кузинки – МАРТА ДАНИЛЮК з родиною
– ЛЮБА РАКОВСЬКА з родиною
ближча та дальша родина в Америці, Україні і Канаді.

Бажаючих вшанувати пам'ять покійного, просимо замість квітів складати датки на Український Музей в Нью-Йорку.

Вічна йому пам'ять!

ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА
ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ
УКРАЇНИ (ОДВУ)

ділиться сумною вісткою з членами й українською громадою, що 26 вересня 1999 р. відійшов у Божі засвіти після важкої недуги

сл. п.
ВОЛОДИМИР
БЕРІЗКА

нар. 20 березня 1917 р. на Бойківщині

член ОУН, колишній підпільник, колишній член ЦУ ОДВУ, голова делегатури ОДВ-у в Кергонксі, активний громадський діяч і жертводавець.

ПАНАХИДА відбулася в середу, 29 вересня 1999 р., о год. 7-й веч. у похоронному заведенні Humiston у Кергонксі, Н.Й.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ з української католицької церкви св. Трійці в четвер, 30 вересня 1999 р., о год. 10-й ранку на місцеве кладовище.

Засмученим доні Любомирі й внукові Олесеви у Львові та дальшій родині в Україні й діаспорі, складаємо глибоке співчуття.

Вічна йому пам'ять!

ДРУЗІ

Шановні читачі,
за добрим звичаєм "Свобода" вміщує посмертні згадки, часто із світлинами, про тих, що відійшли. Такі публікації є не тільки останньою даниною покійному, вони посилюють зв'язок між поколіннями української імміграції, а крім того часто служать джерелом історичних досліджень.
Наш тижневик не бере плати за вміщення таких споминів і світлин. Проте суворі обставини редакційного життя, коли щораз дорожчими стають папір, обладнання, зв'язок і друкарні, змушують нас нагадати громаді про добрий звичай пожертв на пресовий фонд. Такі пожертви, надіслані чеком на адресу "Свободи" разом із споминами про дорогих людей, стануть найкращим підтвердженням реального піклування кожного добродія про нашу спільну українську справу, виразником якої прагне бути тижневик "Свобода".

У глибокому смутку повідомляємо, що 25 серпня 1999 р. відійшла у Господню Вічність, заосмотрена Найсвятішими Тайнами, на 96-му році життя наша найдорожча МАМА, БАБУСЯ і ПРАБАБУСЯ

бл. п. МАРІЯ КАССІАН

вдова учасника визвольної боротьби в рядах Української Галицької Армії, хорунжого Теодозія Кассіяна.

ЗАУПОКІЙНІ БОЖЕСТВЕННІ ЛІТУРГІЇ в 40-ий день смерті Покійної будуть відправлені 2 жовтня в церкві св. свщм. Йосафата у Трентоні, Н.Дж., у Плимонті, Па., а також у Римі, Люрді та у Прняворі, Боснія.

Приятелів і знайомих просимо згадати Покійну у своїх молитвах.

дочки – ДАРІЯ КУЗИК
– ОЛЬГА ДУБИК
– ВІРА СЕНДЗІК
внуки – РОМАН і ВОЛОДАР КУЗИКИ,
ЯРЕМА ДУБИК і НЕСТОР
СЕНДЗІК з родинами
рідні в Україні, Америці та Канаді

Ділимося сумною вісткою з приятелями та знайомими, що 9 вересня 1999 р. на 80-му році життя, несподівано відійшов від нас у вічність мій найдорожчий і любий МУЖ

бл. п. ЮРІЙ ЩЕРБАК

ПОХОВАНИЙ 16 вересня 1999 р. в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

дружина – ЛІДІЯ
брат з дружиною НАДІЄЮ та сином
МИХАЙЛОМ в Україні
племінниця
дружини – ЛАРИСА, ТАМАРА, ВАЛЕНТИНА
і ТАІСА

Спи мій дорогий і любий,
ніколи незабутній муж ЮРІЙ

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою про відхід до життя вічного, нашого дорогого ЧОЛОВІКА, БАТЬКА, БРАТА і ДЯДЬКА

бл. п. МИКОЛИ САМОКИШИНА

нар. 1921 р. в Україні

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 11 і 12 вересня 1999 р. в православній церкві св. Покрови в Дітроїті.

ПОХОРОН 13 вересня 1999 р. на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишені в смутку:

дружина – НІНА
сини – ВІКТОР
– РОМАН з родиною
сестра – МАРІЯ ПАЗУНА з родиною
брат – ВАСИЛЬ з родиною
племінники – ІГОР САМОКІШ з родиною
– ОКСАНА СТИРАНКА з родиною
– РОМАН САМОКІШ з родиною
– НІНА САМОКІШ (дружина брата ІВАНА)
родина – КУЗИКІВ

Вічна йому пам'ять!

Замість квітів у світлу пам'ять Миколи можна скласти пожертви на сиріт в Україні на адресу: „Help us help the children“, 45, Berice, Warren, MI. 48091

Ділимося сумною вісткою, що 14 серпня 1999 р. на 85-му році життя упокоїлася в Бозі

бл. п. ІРИНА ГОШОВСЬКА з дому ЮРЧУК

Нар. 1 листопада 1913 р. в Микулинцях, Тернопільська обл. в Україні

ПОХОРОННІ відправи відбулися в Рочестері, в днях 16 – 18 серпня 1999 р. з української католицької церкви св. Йосафата на цвинтар „Holy Sepulchre“.

У глибокому смутку залишилися:

сини – ІГОР та СЕРГІЙ з родиною
дочка – ХРИСТИНА
племінники – о. дякон НЕСТОР ЮРЧУК з родиною
– МАРТА ТУШЕК з родиною
– ХРИСТИНА ПАВЛЮК з родиною
– ЗІРКА ЄЙНА з родиною
– ІРИНЕЙ ЮРЧУК з родиною
ІРЕНА РАБІЙ з родиною
НАТАЛКА і ЗЕНКО М'ЯГКІ з родиною
ближча та дальша родина в Америці, Україні та Польщі.

Дякуємо всім за участь у похоронних відправах, за Служби Божі та пожертви на Український Музей в Нью-Йорку.

Просимо молитися за душу покійної.

Вічна їй пам'ять!

В ДРУГУ БЕЗМІРНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ

відходу від нас у вічність
нашого дорогого, незабутнього
ЧОЛОВІКА, ТАТА, ДІДУСЯ та ПРАДІДУСЯ

бл. п. ПАВЛА ВОЛОДИМИРОВИЧА ПРИШИБИ- ПРИШИБИНСЬКОГО

будуть відправлені
ПАНАХИДИ

в українських автокефальних,
православних церквах:

в неділю, 31 жовтня 1999 р. після Служби Божої

в церкві св. Покрови у Філядельфії;
в церкві св. Андрія в Атланті.

Просимо рідних та знайомих молитися
за спокій душі покійного Павла.

дружина – ОЛЬГА
дочка – ЄВДОКІЯ ТРИПУПЕНКО
внучки – ЛЕСЯ ДОЛИНАЙ з чоловіком
ОЛЕКСАНДРОМ
– ОЛЯ БРОДВЕЛ з чоловіком
ЕРИКОМ
внуки – ЮРІЙ ТРИПУПЕНКО з
дружиною ІРЕНОЮ
– ТАРАС ТРИПУПЕНКО
правнучки – ЛАНЯ та СОФІЙКА
правнуки – ВІТЯ, ПАВЛИК, АДРІАН,
ЮЛІАН, ЛУКА, РОМЧИК
родина в Україні.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з рідними і знайомими, що несподівано з волі Всевишнього відійшов у вічність на 72-му році життя, мій дорогий ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДУСЬ і ЗЯТІ

бл. п. інж. ВАСИЛЬ ГОЛОД

нар. 28 листопада 1926 р., в селі Переволоці, Бучацького району на Тернопільщині

ПОХОРОН покійного відбувся у п'ятницю, 20 серпня 1999 р. з української католицької церкви св. Йосифа в Чикаго. Тіло покійного спочило на цвинтарі св. о. Миколая.

У глибокому смутку залишилися:

дружина – ЛІДА
дочка – ІРИНА з мужем д-ром
БРЕДФОРДОМ БЕЦ
внуки – ДАНИЛО, ЛІСА і МИХАСЬ
теща – НАДЯ САКАЛЮК
родини – КОРСУНІВ з Нью-Йорку
– ЧОРНІВ і БАБІЇВ з Чикаго
велика родина в Україні.

З глибини нашого серця дякуємо усім, хто взяв участь у похоронних відправах, хто жертвував на св. Літургії, на добродійні й національні цілі, хто прислав квіти, щоби тим вшанувати пам'ять покійного.

Щира подяка хорів при церкві св. Йосифа за спів на Панахиді.

Дякуємо промовцям: Юліянові Чорнієві, інж. Степанові Голяшеві і Романові Голішеві за прощання від американських ветеранів.

Дякуємо членам ООЧСУ за почесну стійку біля домовини під час Панахиди.

Хай Всевишній Господь винагородить Вас за Ваші добрі серця.

Пожертви зібрані під час похорону розділено:
НА СЛУЖБИ БОЖІ В МОНАСТІРІ ВАСИЛІАН
В GLEN COVE – 100 дол.

МОНАСТІР ВАСИЛІАН в м. БУЧАЧІ – 500 дол.

СИРОТИНЕЦЬ „БІЛА ЦЕРКВА“ коло Чорнобиля – 500 дол.

КОНГРЕСОВИЙ ДІМ У ВАШІНГТОНІ – 200 дол.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ в ЧИКАГО – 200 дол.

ТОВАРИСТВО УКР. МОВИ в ЧИКАГО – 100 дол.

ЛВІВСЬКА ДУХОВНА СЕМІНАРІЯ св. ДУХА – 800 дол.

ЦЕРКВА св. ЙОСИФА в ЧИКАГО – 200 дол.

Ділимося сумною вісткою з родиною і приятелями, що 15 вересня 1999 р. несподівано відійшов від нас у вічність наш найдорожчий **ЧОЛОВІК, БАТЬКО і ДІДУСЬ**

бл. п. АЛЕКСАНДЕР ШУПЕР

нар. 28 березня 1911р. в Девятері, Рава-Руська, Україна

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 19-20 вересня 1999 р. з церкви Чесного Хреста, Асторія, Нью-Йорк на цвинтар св. Духа у Гемптонбургу, Н.Й.

Залишилися у глибокому смутку:

дружина – **ЕВГЕНІЯ**
сини – **РОМАН** з дружиною **ЛЮБОЮ**
– **ІВАН**
внуки – **РОЙ** з дружиною **ДЕБОРОЮ**
– **ХРИСТЯ**
– **ВІКТОР**
– **ІГОР**
– **ПАВЛО**

та близька родина в Канаді і Україні.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 7 вересня 1999 р., відійшов у вічність наш найдорожчий **ЧОЛОВІК, БАТЬКО і ДІДУСЬ**

бл. п. д-р проф. ЯРОСЛАВ КОМАРИНСЬКИЙ

ПАНАХИДА відбулася в середу, 8 вересня 1999 р. в похоронному заведенні Музики, а відтак на український цвинтар в Rosemont.

В глибокому смутку залишилися:

дружина – **БОГДАННА**
син – **МАРКО** з дружиною **СУЗІ**
внуки – **КОБІ**
– **ТРЕВЕР**

сестри
дружини – **ВІРА ІВАНИЦЬКА**
– **ЛЮБА ЛУКОМСЬКА**

та ближча і дальша родина в Америці, Канаді і Україні.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 17 вересня 1999 р. в Пармі, Огайо, з волі Всевишнього відійшов у вічність

бл. п. о. шамбелян ЛЕВ ТИМКІВ

народжений 21 квітня 1914 р. в Боянах, на Буковині, довголітній парох церкви св. Андрея в Пармі, Огайо.

Срейські відправи відбулися в церкві св. Андрея. Тлінні останки спочили 21 вересня 1999 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі.

Залишені в глибокому смутку:

сестра – **МАРІЯ** з чоловіком д-ром **МИКОЛОЮ ГРУШКЕВИЧЕМ**
сестрінок – д-р **АНДРІЙ ГРУШКЕВИЧ** з дружиною **ХРИСТЕЮ**
братанки – **ХРИСТЯ** з чоловіком **ДЖЕРІ ГАНІФІН**
– **ІВАН ТИМКІВ**
– **КАТРИЯ ТИМКІВ**
– **ЮРІЙ ТИМКІВ**
– **МОТРИЯ** з чоловіком **КАРЛОМ фон ШРАЙБЕР** і синами

Вічна йому пам'ять!

В П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ відходу у вічність нашого дорогого **МУЖА, БАТЬКА і ДІДУСЯ**

бл. п. МИКОЛИ КУШПЕТИ

будуть відправлені заупокійні

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

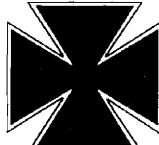
у вівторок, 12 жовтня 1999 р., у церквах

Свято-Миколаївській в Торонто, год. 7-ма веч.;
Св. Покрови в Судбурах, год. 9:30 ранку;
Всіх Святих Укр. Народу у Львові, год. 8-ма ранку.

В цей день просимо згадати покійного у своїх молитвах.

дружина – **ІВАННА**
дочки – **ГАЛИНА** з родиною
– **ЗЕНЯ**

БРАТСТВО КОЛИШНІХ ВОЯКІВ 1-ої УД УНА
Станиця у Філадельфії, ділиться сумною вісткою з членами та українською громадою, що 14 вересня 1999 р. відійшов у вічність на 94-му році життя член Станиці, колишній її секретар

бл. п. ЙОАН РАКОЧИЙ

ПОХОРОН відбувся 18 вересня 1999 р. на цвинтарі св. Марії у Факс Чейсі.

Опечаленій дружині, ближчій і дальшій родині в діаспорі й в Україні, наші глибокі співчуття.

УПРАВА СТАНИЦІ

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що у суботу, 11 вересня 1999 р. після довгої і тяжкої недуги відійшов у вічність наш найдорожчий **ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДУСЬ, ПРАДІДУСЬ і ДЯДЬКО**

бл. п. ВАСИЛЬ ПЕТРОВИЧ ХИЛЬКО

нар. 5 квітня 1910 р. на Харківщині, в Україні.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ з Панахидою відбулися у вівторок, 14 вересня 1999 р., в церкві св. Андрія Первозваного в Норт Порті, Флорида.

Тіло покійного було перевезене на православний цвинтар в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку залишилися:

дружина – **ВІРА**
дочка – **ЛАРИСА КОПП** з чоловіком **ЧАРЛСОМ**

внуки і правнуки
сестрінок – **В'ЯЧЕСЛАВ РОСПУТЬКО** з родиною
– **СТАНІСЛАВ РОСПУТЬКО** з родиною

та ближча і дальша родина в Україні і в Бразилії.

Вічна йому пам'ять!

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов у вічність 7 березня 1999 р. в Напанок, Н.Й. наш найдорожчий **ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДУСЬ і БРАТ**

бл. п. мгр МИХАЙЛО БАРАН

Висловлюємо нашу глибоку вдячність всечесним отцям: канонікові Є. Шараневичу і парохіві церкви Пресвятої Трійці в Кергонксоні Юрію Гуденчуку за їх часті відвідини хворого та їх ласкаві слова розради, за відправлення Панахиди, св. Літургії та зворушливу промову о. каноніка Є. Шараневича.

Щира подяка хоріві „Золотий Гомін“ під проводом д-ра Олега Волянського.

Дякую всім, які прощали покійного у похоронному заведенні: Олі Равлюк від церковного комітету, д-рові Осипові Морозові від ККДУ, який рівнож начеркнув докладний життєвий шлях покійного, проф. Володимирові Бакунові від хору „Золотий Гомін“.

На цвинтарі прощала дочка покійного Оксана Баран-Стахів, а на тризні зять Зенон Ушак, внучка Меланія Ушак, сват Євген Стахів, д-р Іван Серант і д-р Роман Барановський.

В сороковий день прощала мгр М. Зубрицька.

Щиро дякую за відвідини хворого і квіти моїй дорогій сvasі Стефанії Ушак і синові Богданові, стриянці Зені Баран, Любі Чорній-Заславець і синам, д-рові Андрієві Баранові з дружиною Єлисаветою і дітьми, д-рові Іванові й Стефанії Серант. За часті відвідини і квіти від ООЧСУ.

Найсердечніша подяка Єві й Вікторові Новицьким за часті відвідини і безкорисну допомогу.

Щира подяка союзникам 89 Відділу в Кергонксоні: д-р Стефанії і д-рові Романові Барановським, Христині і Степанові Головатим, Меланії Кокорудз, Лідії та інж. Романові Бобякові, Розалії та Миколі Палюхам, Осипі і Василеві Дудинським та всім союзникам, що розраджували мене телефонічно.

Щиро дякую за відвідини і слова розради: Олі Тутка, Олі Бодлак, Євгенії і Миколі Вітенкам, п. Кульчицькій, Анні і Ярославові Харчишинам, Осипові Безкоровайному, Марії і Онуфрію Литвинам, родині Муликів, Теодозії і Богданові Гевкам.

Дякуємо всім, що взяли участь у похоронних відправах і замість квітів зложили на:

ДУХОВНУ СЕМІНАРІЮ У ЛЬВОВІ і СТЕМФОРДІ

1.330 дол.

230 дол.	М. Баран;
по 100	Л.З. Стахів, О.Б.;
60	О. Крумшин;
по 50	д-р Р.С. Барановські, д-р І.С. Серанти, інж. І.М. Зубрицькі, Д.З. Ушаки;
по 30	Є.В. Новицькі, О.Б. Савчуки;
по 25	хор „Золотий Гомін“, Братство св. Володимира, Марійська Дружина, Ліліяна й І. Завади, Т. і Б. Гевки, С. Л. Гумєнюки;
по 20	М. Кокорудз, І.А. Пілати, О. В. Дудинські, д-р Р.М. Крижановські, З. Ковальська, І.З. Бундзяки, інж. Р.Л. Бобяки, д-р Р.О. Равлюки, проф. О.В. Бакум, Д.Є. Досяки, Л. Яців, А. Лесів, Х.С. Голова-ті, А. Вербовська, А.В. Серанти, А. Слободян, М.Р. Палюхи, Д. Барон;
по 10	І. Ринчак, Ю.А. Філі, Д.С. Кузиви, Є. Ренер, Я. Січинський, С. Г. Орловські, А. Хоманчук.

НА СВЯТІ ЛІТУРГІЇ зложили:

А.В. Гіни, Д.В. Мудрі, М.М. Оприски, С.Х. Луконьські, Л. Ярема, Є.В. Новицькі, Т.Б. Гевки.

НА ФІЛЬМ ПРО УГВР КИРИЛА ОСЬМАКА

зложили:

по 50 дол.	Євген Стахів, д-р І.С. Серанти, О.Б. Стахів, М. Баран;
по 20	З.Д. Ушаки, Р.П. Черпахи.

НА ФОНД ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ:

по 50 дол.	д-р П. і Л. Гой, Стипендійний фонд СУА – Л. Біловшук;
по 25	На Сусп. Опіку і Прес. Фонд СУА – 89 Відділ, М.І. Зубрицькі, І Відділ СУА.

НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЬЮ-ЙОРКУ:

по 50 дол.	С. Хома, Анна Скоцька;
по 25	Анна Наташа, Ольга Борлак.

Всім жертводавцям щиро дякує родина.

EURODIRECT ПРОПОНУЄ

Park Blvd, Seminole, FL 33777
phone 1-877-569-3876
fax 1-800-391-3608
www.Eurodirect INC.com

Індивідуальний підбір найвигіднішої програми кожному клієнтові

1. Розцінки дійсні 24 години на добу по всій території США.
2. Використовуючи calling card, Ви маєте змогу телефонувати з будь-якого місця США.
3. Прямий набір без додаткових кодів.
4. Розцінки по США – 6.9 ц/хв.
5. Безплатна телефонна картка по Америці – 10 ц/хв.

Країна	Прямий набір	Телефонна картка
Україна	0.32	0.29
Москва		0.15
Росія	0.29	0.32
Азербайджан	0.43	0.52
Білорусія	0.35	0.38
Вірменія	0.41	0.52
Грузія	0.41	0.52
Естонія	0.29	0.32
Латвія	0.32	0.35
Литва	0.35	0.35
Молдавія	0.45	0.39
Казахстан	0.29	0.49
Узбекістан	0.29	0.59
Киргизстан	0.39	
Польща	0.25	0.25
Болгарія	0.31	0.34
Канада	0.10	0.15
Італія	0.13	0.15
Німеччина	0.11	0.15
Австралія	0.11	0.15

Ми розмовляємо українською мовою

1-877-882-8572

1-877-787-7425

Потрібні агенти

Mississauga (Toronto), ON
Sunday, October 3, 1999 at 2pm & 7pm
Living Arts Centre
Box Office: (905) 306-6000
Toll Free: 1-800-805-8888
Meest Corp.: (416) 236-2032
West Ark: (416) 762-8751
Arka Ltd.: (416) 703-2752
Karpay: (416) 761-9105
Most Parcel: (416) 224-8054

St. Catharines, ON
Wednesday, October 6, 1999 at 8pm
Playhouse Theatre-Brock University
Box office: (905) 688-5550 x 3257
Cuts 4U: (905) 646-8794

Kingston, ON
Thursday, October 7, 1999 at 8pm
Grand Theatre
Princess Street
Box Office: (613) 530-2050
Tickets by fax: (613) 631-0591

Oshawa, ON
Friday, October 8, 1999 at 8pm
Oshawa Little Theatre
Russet Road
Tickets:
Meest-Oshawa: (905) 728-3750

Nepean (Ottawa), ON
Saturday, October 9, 1999 at 8pm
Centrepointhe Theatre
Box Office: (613) 727-6650
Meest Corp.: (613) 725-0564
Buduchnist: (613) 722-7075
Prudential Securities: (613) 798-2129

Kitchener-Waterloo, ON
Wednesday, October 13, 1999 at 8pm
The Centre in the Square
Box Office: (519) 578-1570
Toll Free: 1-888-265-8977
Berkut Parcels: (905) 549-9439

ENCORE PRODUCTIONS PRESENTS

VOLYN

Ukrainian Song and Dance Company

Buffalo, NY
Thursday, October 14, 1999 at 8pm
Mainstage Theater SUNY of Buffalo
Box Office: Charge (716) 852-5000
Tue-Fri. 12 Noon - 6pm
Information only: 716-645-ARTS
In Canada: (416) 870-8000
(All Ticketmaster locations including Kaufmann's & Movies Plus)
Meest Corp.: (716) 892-8002

Rochester, NY
Friday, October 15, 1999 at 8pm
Kodak Theater on the Ridge
Tickets: Ticket Express
by phone or charge: (716) 222-5000
Toll free: 1-800-722-3939
Ticketmaster: (716) 232-1900
Ukrainian Ceramics: (716) 544-6437
Rochester Federal Credit Union:
(716) 544-9518

Warren, MI
Saturday, October 16, 1999 at 8pm
Van Dyke Community Auditorium
Lincoln HS
Corner Nine Mile Rd. & Federal Ave. Tickets: Meest-Mria: (810) 574-0303

Chicago, IL
Sunday, October 17, 1999 at 5pm
Erie Crown Theater
Box Office: (312) 791-6000
Meest Karpay: (773) 489-9225

Winnipeg, MB
Thursday, October 21, 1999 at 8pm
Pantages Theatre
Ticketmaster: (204) 780-3333
Ukrainian Voice: (204) 589-5871
Svitoch Ukrainian Export:
(204) 582-5939

Saskatoon, SK
Saturday, October 23, 1999 at 8pm
E.D. Feehan Theatre
411 Avenue M, North
Tickets: Bazaar Kuzma's:
(306) 244-7373 or (306) 382-9592
Rev. Luzhny: (306) 522-7767

UNMATCHED! UNCHALLENGED! WORLD'S BEST!

DIRECT FROM UKRAINE!

A COMPANY OF 50 DANCERS, SINGERS AND ORCHESTRA PLUS THE SPECTACULAR GUEST VIOLIN VIRTUOSO STAR

VASYL POPADIUK

BUY YOUR TICKETS NOW FOR AN EXPERIENCE OF A LIFETIME!

ALEXANDER STADNYK, ARTISTIC DIRECTOR
PAVLO P. LEBEDEV, TOUR DIRECTOR